

DZIENNIK ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR 14, POKÓJ NR 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:

kwartalnie	Zł. 3.—
półrocznie	„ 6.—
rocznie	„ 12.—
pojedynczy zeszyt	„ 1.—

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem	Zł. 150.—
1/2 „ „ „	„ 80.—
1 „ za tekstem	„ 100.—
1/2 „ „ „	„ 60.—
drobne po 10 groszy za wyraz.	

Treść zeszytu 12-go z dnia 15 grudnia 1937 roku.

1. Regionalny Zjazd Przedstawicieli Miast Województw Kieleckiego i Łódzkiego w Częstochowie	855
2. Dr. Marian Minich — „Portret Matki” Henryka Rodakowskiego w Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów	859
3. Roman Kaczmarek — Polski Słownik Biograficzny a Region Łódzki	863
4. Protokół z konferencji, poświęconej uczczeniu 70 rocznicy urodzin Wodza Narodu i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odbytej w dniu 4 grudnia 1937 r.	873
5. Zatwierdzenie Preliminarza Budżetowego Zarządu Miejskiego w Łodzi za rok 1937/38	875
6. Statut Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi	877
7. Instrukcja o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź	899
8. Wykonanie budżetu Zarządu Miejskiego w Łodzi za czas od 1. IV. do 30. XI. 1937 roku	926
9. Sprawozdanie finansowe Zarządu Miejskiego w Łodzi za czas od 1 kwietnia do 30 listopada 1937 roku	928
10. Kronika: I. Ogólna. II. Z życia Samorządu Miejskiego w Łodzi	929
11. Nekrolog	937
12. Ruch służbowy pracowników etatowych Zarządu Miejskiego w Łodzi za miesiąc listopad 1937 roku	937
13. Pracownicy Zarządu Miejskiego w Łodzi odznaczeni w dniu 11 listopada 1937 roku	938
14. Okólniki	939
15. Obwieszczenia	946
16. Ogłoszenia	948
17. Ogłoszenia drobne	955

REGIONALNY ZJAZD PRZEDSTAWICIELI MIAST WOJEWÓDZTW KIELECKIEGO I ŁÓDZKIEGO W CZĘSTOCHOWIE.

W dniach 15 i 16 listopada 1937 roku odbył się w Częstochowie z inicjatywy Związku Miast Polskich Zjazd Regionalny Przedstawicieli Miast Województw Kieleckiego i Łódzkiego. Na Zjazd przybyło około 25 prezydentów i burmistrzów miast, 60 delegatów zarządów i rad miejskich oraz 45 gości. Organizację Zjazdu przygotował specjalny komitet organizacyjny z prezydentem m. Częstochowy Szczodrowskim na czele.

Na Zjazd przybyli przedstawiciele wydziałów samorządowych urzędów wojewódzkich oraz izb skarbowych w Łodzi i Kielcach, przedstawiciel Ministerstwa Skarbu, starosta częstochowski, dowódca dywizji częstochowskiej oraz przedstawiciele Związku Miast Polskich. Licznie reprezentowana była również prasa.

Pierwszy dzień Zjazdu rozpoczął się o godzinie 9-ej rano nabożeństwem, odprawionym w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej na Jasnej Górze przez O. Polikarpa. Po Mszy św. odbyła się wspólna fotografia uczestników Zjazdu przed bramą ksiąząt Lubomirskich. Następnie uczestnicy Zjazdu udali się autobusami miejskimi na dziedzińiec szkoły powszechnej przy ul. Narutowicza, gdzie prezydent m. Łodzi Mikołaj Godlewski złożył piękny wieniec u stóp pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wszyscy uczestnicy Zjazdu jednogłośnie milczeniem uczcili pamięć Wielkiego Marszałka. Z kolei uczestnicy Zjazdu udali się na obrady do sali Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Strażackiej.

Obrady zagał o godz. 11-ej przewodniczący komitetu organizacyjnego prezydent m. Częstochowy Szczodrowski, witając przedstawicieli władz, delegatów i gości. Do Prezydium Zjazdu powołano na przewodniczącego prezydenta m. Łodzi Godlewskiego, a na asesorów: prezydenta m. Sosnowca — Kaczkowskiego, prezydenta m. Radomia — Szczawińskiego, prezydenta m. Ostrowca — Sokoła, prezydenta m. Zgierza — Świerszcza, prezydenta m. Piotrkowa — Fiszera i prezydenta m. Częstochowy — Szczodrowskiego, na sekretarza zaś — naczelnika Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego w Częstochowie — Stala.

Na wniosek przewodniczącego Zjazdu, wysłano depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, do Pana Marszałka Śmigłego-Rydza i do Pana Prezesa Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowskiego.

Zjazd otrzymał depesze z życzeniami owocnej pracy od panów: Premiera gen. Sławoj-Składkowskiego, Wicepremiera Kwiatkowskiego, Marszałka Sejmu Cara, Wiceministra Korsaka, Prezesa Związku Miast Polskich Starzyńskiego oraz kilku prezydentów większych miast polskich.

Pierwszy referat o aktualnych zagadnieniach samorządu miejskiego wygłosił dyr. Związku Miast Polskich Porowski. Prelegent omówił sytuację finansową miast polskich, a zwłaszcza 46 miast Województwa Łódzkiego i 40 miast Województwa Kieleckiego. Postulaty samorządu miejskiego są następujące: miasta chcą mieć możliwość pracy, możliwość samodzielnego myślenia i wciągnięcia do pracy całego społeczeństwa, miasta chcą wziąć na siebie odpowiedzialność i tej odpowiedzialności nie chcą z nikim dzielić, miasta nie boją się obciążania ich zadaniami publicznymi, ale chcą mieć możliwość wykonywania tych zadań, miasta nie mogą się pogodzić z rolą kwestarzy, skazanych na dobroczynność, chcą, żeby nastąpiła zasadnicza zmiana stosunku władz państwowych do samorządu, chcą, aby źródła podatkowe zostały podzielone pomiędzy państwo i samorządy, chcą mieć możliwość ściągania swoich należności bezpośrednio.

Drugi referat o ustaleniu charakteru stosunku służbowego pracowników samorządowych wygłosił naczelnik Wydziału Ogólnego Zarządu Miejskiego w Lublinie Litwiński. Prelegent wskazał na konieczność wydania przez Sejm ustawy, która regulowałaby prawa i obowiązki pracowników i członków zarządów związków komunalnych; stosunek służbowy pracowników samorządowych winien być stosunkiem publiczno-prawnym, ingerencja władz nadzorczych w sprawach pracowniczych winna być ograniczona do minimum.

Trzeci z kolei referat o zagadnieniu pokrywania kosztów leczenia ubogich na tle projektu wstępnego Ministerstwa Opieki Społecznej wygłosił inspektor Związku Miast Polskich Zbrożyna. Prelegent przedstawił stan zdrowia ludności miast i wskazał na konieczność zmniejszenia śmiertelności i zwiększenia przeciętnego wieku mieszkańców Polski, drogą powiększenia ilości ambulatoriów i szpitali. Jeżeli chodzi o koszty leczenia, to prelegent jest zdania, że gmina powinna pokrywać jedynie $\frac{1}{4}$ część tych kosztów, resztę zaś państwo.

Wszystkie referaty zebrani nagradzali rześistymi oklaskami.

O godzinie 13-ej przewodniczący podziękował prelegentom za wygłoszenie referatów i odroczył posiedzenie do godziny 17-ej.

W godzinach od 13-ej do 15-ej uczestnicy Zjazdu udali się na Jasną Górę, gdzie zwiedzili, oprowadzani przez jednego z OO. Paulinów, cały klasztor. Obiad uczestnicy Zjazdu spożyli w górnej sali hotelu Polonia przy ul. Piłsudskiego.

O godzinie 17-ej w sali Ochotniczej Straży Pożarnej wznowiono obrady Zjazdu. Obszerny referat o skutkach przyjęcia egzekucji należności miejskich przez władze skarbowe wygłosił naczelnik Wydziału Podatkowego Zarządu Miejskiego w Łodzi Chwalbiński. Prelegent wskazał na niepomysłne dla miast skutki przejęcia egzekucji należności miejskich przez władze skarbowe, wskazał na chaos panujący w tej dziedzinie, na brak w urzędach skarbowych odpowiedniej ilości personelu, na duże zaległości w ściąganiu należności miejskich. Jako jedyny sposób wyjścia wskazał referent przywrócenie samorządom prawa bezpośredniego egzekwowania swoich należności podatkowych.

Nad wszystkimi czterema referatami otwarta została przez przewodniczącego dyskusja, w której głos zabierało sporo mówców — delegatów miast i miasteczek Województw Łódzkiego i Kieleckiego. Pewnych wyjaśnień w sprawie egzekucji należności miejskich przez urzędy skarbowe udzielił inspektor Ministerstwa Skarbu Dietrich. O godzinie 19 min. 30 dyskusję przerwano.

Wieczór uczestnicy Zjazdu spędzili w teatrze miejskim, gdzie wystawiono z okazji Zjazdu piękną sztukę Niccodemiego „Świt, dzień i noc”.

W drugim dniu obrad w godzinach od 9-ej do 12-ej w sali Ochotniczej Straży Pożarnej uczestnicy Zjazdu wysłuchali dwóch referatów. O wspólnotach tabelowych mówił członek Zarządu Związku Miast Polskich adw. Rudziński, zaś o organizacji przeciwpożarowej na tle nowej ustawy mówił inspektor Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Milewski.

Po wysłuchaniu tych referatów wznowiono dyskusję nad wszystkimi pięcioma referatami. Dyskusja była bardzo ożywiona i niezmiernie ciekawa. W wyniku dyskusji zgłoszono cały szereg wniosków i dezyderatów. O godzinie 12-ej dyskusję zakończono.

Zjazd uchwalił następującą generalną rezolucję:

„Regionalny Zjazd Przedstawicieli Miast Województw Kieleckiego i Łódzkiego, obradujący w Częstochowie, stwierdza, iż trudności finansowe miast, mają charakter nie tylko koniunkturalny, lecz i strukturalny i że przeto trudności te istnieją nadal pomimo przeprowadzonej przez rząd akcji oddłużeniowej i pomimo poprawy koniunktury gospodarczej zwłaszcza, że na miastach spoczywa siłą faktu konieczność prowadzenia na własny rachunek robót dla zatrudnienia bezrobotnych. Zjazd apeluje do Prezydium Związku Miast o nieustanne kontynuowanie akcji, opartej na uchwałach ogólnokrajowego zjazdu miast w Warszawie, mającej na celu stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju miast i aktywizacji gospodarki miejskiej i to przede wszystkim przez doraźne poważne wzmocnienie źródeł dochodowych miast, zwolnienie gmin miejskich od niektórych przerzuczonych na nie przez

skarb państwa wydatków i udostępnienie miastom dogodnego kredytu inwestycyjnego oraz uporządkowanie egzekucji należności miejskich.”

Wszystkie zgłoszone w czasie dyskusji wnioski i dezyderaty, Zjazd zdecydował przekazać do rozpatrzenia Zarządowi Związku Miast Polskich.

Zamykając obrady, przewodniczący Zjazdu prezydent m. Łodzi Godlewski złożył podziękowanie organizatorom Zjazdu z prezydentem m. Częstochowy Szczodrowskim na czele, za sprawną organizację i staropolską gościnność. Podziękował również Zarządowi Ochotniczej Straży Pożarnej za udzielenie sali i gościnność.

Z kolei prezydent m. Częstochowy Szczodrowski podziękował delegatom i gościom za przybycie na Zjazd, a jeden z uczestników Zjazdu - Prezydium za sprawne prowadzenie obrad.

Po obejrzeniu pokazu sprawności Ochotniczej Straży Pożarnej na dziedzińcu Straży oraz po wspólnej fotografii uczestnicy Zjazdu udali się autobusami miejskimi na zwiedzanie miasta, które trwało od godziny 13-ej do 15-ej.

Z ramienia Zarządu Miejskiego w Łodzi w Zjeździe brali udział: Prezydent Godlewski, wiceprezydent Kozłowski, dyrektor Zarządu Miejskiego Kalinowski, naczelnik Wydziału Finansowego Konopka, naczelnik Wydziału Podatkowego Chwałbiński, naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego Kempner oraz delegacja Rady Przybocznej w osobach pp. Cyrańskiego, Grabowskiego, Harasza, Jaworowskiego, Raabe'go, Rybickiej, Sochy, Smolarka i Walczaka.

Dr. MARIAN MINICH

Kierownik Miejskiego Muzeum Historii i Sztuki
im. J. i K. Bartoszewiczów.

„PORTRET MATKI“ HENRYKA RODAKOWSKIEGO w MUZEUM HISTORII i SZTUKI im. J. i K. BARTOSZEWICZÓW.

(Popularny odczyt, wygłoszony przez radio w dniu 10. XI. 1937 roku).

Pozyskanie przez Zarząd Miasta dla Muzeum Bartoszewiczów sławnego „Portretu Matki” lwowskiego malarza Henryka Rodakowskiego, stało się dla życia kulturalnego Łodzi faktem o niezwyklej wagi. Nie mogą się z wagą tego zdarzenia porównać nabytki dzieł nawet takich mistrzów pędzla, jak Piotr Michałowski, Matejko, Aleksander Gierymski, Chełmoński, Wyczółkowski, oraz prac innych wielkich nieżyjących artystów, zakupionych w ostatnich latach przez łódzkie Muzeum, w najwybitniejszych przejawach ich twórczości, czyniących z naszej Instytucji nader poważną placówkę naukowo-kulturalną.

„Portret Matki” Rodakowskiego, jest bowiem ostatnim wielkim dziełem tego artysty, a zakupienie go przez jakieś inne polskie muzeum, groziłoby łódzkiej placówce katastrofalną niemożnością zapewnienia dużej luki w łańcuchu rozwojowym form sztuki polskiej XIX stulecia, zarówno obecnie, jak też i w przyszłości. Inne bowiem wielkiej miary portrety mało płodnego malarza, jak np. nagrodzony wielkim złotym medalem I kl. na wystawie w Paryżu w r. 1852 „Portret Generała Dembińskiego” lub „Portret t. zw. Kardynała”, są własnością Muzeum Narodowego w Krakowie, „Portret siostry artysty”, własnością Muzeum Śląskiego w Katowicach, — znakomity zaś „Portret Panny Blühdorn” został niedawno zakupiony przez Muzeum Narodowe w Warszawie.

Aby jeszcze lepiej zrozumieć wagę ciężko zdobytego dla Muzeum Bartoszewiczów dzieła, wystarczy przypomnieć sobie fatalny stan sztuki polskiej pierwszej połowy XIX wieku oraz zwrócić uwagę na fakt, że pośród niebezpiecznych raf i manowców sztuki strupieszalego, usankcjonowanego pseudoklasycznego tradycjonalizmu tej epoki, poza szkołą Norblina i wielkiego samotnika, Piotra Michałowskiego, wydoływa się jedynie wspaniałym nurtem twórczość Henryka Rodakowskiego, przechodząca w głąb drugiej połowy XIX wieku.

Piotr Michałowski, wielki improwizator i prekursor sztuki impresjonizmu, oraz monumentalny, pełen wyrazu realista klasyki, Rodakowski, stworzyli nie tylko po raz pierwszy na gruncie polskim wielką sztukę pośród anachronistycznych tendencji artystycznych, lecz także wyrosli oni na miarę sztuki europejskiej, stając się w ten sposób fenomenami o niezwyklej dla nas wagi moralnej. Jednak w mia-

rę posuwania się w głąb drugiej połowy XIX wieku zbladła nieco gwiazda Rodakowskiego, przyćmiona twórczością dwóch ludzi: Grottgera i Matejki. Pierwszy z nich, płonący żarem miłości Ojczyzny, potężny barokowy wizjoner przeszłości narodu, drugi zaś poeta liryk, opiewający współczesne nieszczęścia swego kraju, rzucili urok nieprzeparły na umysły ludzi swej epoki, przygaszając sławę sztuki Rodakowskiego, który był tylko i przede wszystkim malarzem, dalekim od namiętności swych wielkich następców, operującym środkami wybitnie malarskimi, tzn. światłem i barwą.

Dziś, po wielu latach, kiedy odzyskaliśmy niepodległość, i dawny świat bólów i tęsknot przestał być aktualny, znikł w dużej mierze sugestywny czar tematów Grottgera i Matejki, oczy zaś ludzi widzących skierowały się znów na nieprzemijające piękno artystycznych wartości sztuki Rodakowskiego.

Rodakowski, urodzony w 1823 roku, (a więc starszy o 14 lat od Grottgera, o 15 zaś od Matejki), po ukończeniu studiów w Wiedniu, ówczesnego centrum europejskiego sztuk plastycznych i miasta muzyki, a następnie w Paryżu, staje niespełna jako 30-letni artysta odrazu na szczytach swej twórczości.

Portret był tą dziedziną, w której przejawiał się głównie jego talent w sposób niesłychanie żywotny, zamknięty w monumentalnych ramach formalnych i kolorystycznych, przy rzadko spotykanej zdolności oddawania głębi duchowej modelu, godnej największych mistrzów europejskiego portretu.

Z pośród najwybitniejszych, wymienionych już dzieł, do największego mistrzostwa w budowie formy i kształtowaniu duchowego wyrazu, dochodzi Rodakowski niewątpliwie w portrecie swej matki. Dzieło to, namalowane w 1853 roku, objeżdżyło szereg wystaw krajowych i zagranicznych, święcąc wszędzie największe triumfy. Było ono między innymi na wystawie w Paryżu, gdzie złożył mu hołd genialny malarz francuski Delacroix w swym dzienniku. Czytamy w nim pod datą 8-go kwietnia tegoż roku: „Wyszedłem dość wcześnie, aby zobaczyć się z artystami, którzy prosili mię w odwiedziny. Jakież smętne rany, ileż nieuleczalnych cierpień umysłowych!—Miałem jedną tylko rekompensatę, ale zato zupełną: widziałem prawdziwe arcydzieło,—jest nim zrobiony przez Rodakowskiego portret jego matki”.*)

Delacroix przyznaje następnie temu dziełu wyższość nad nagrodzonym wielkim złotym medalem I-ej klasy w 1852 roku, portretem generała Dembińskiego, pisząc: „Pan Rodakowski, który zrobił w tym

*) Journal de Eugène Delacroix. T. II., 5-e édition, s. 156.

roku arcydzieło, musi poprzestać na medalu, otrzymanym w roku zeszłym za pracę mniej doskonałą".*)

Izydor Pawłowicz Jabłoński w swych „Wspomnieniach o Matejce” opowiada, jak ogromne wrażenie wywarł portret na uczniach krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych, pisząc: „Nadeszły portret matki Rodakowskiego, tak żywy i świeży barwą nieuchwytną karnacji, pełen wyrazu nienapotykanego, a szczerze malowany, świetny, wywołał zdumienie, uwielbienie, i jakby z tchem zatamowanym patrzył nań Matejko, wskazując tylko ręką na różne części w portrecie Grabiec, (tzn. wybitny portrecista Andrzej Grabowski), zwykle czerstwy, poblądł i jakaś wątpliwość ogarnęła wszystkich, to znów lgnęli do tegoż portretu jak dzieci do rodzonej matki”.**)

„Główną pracą jego (Rodakowskiego) — pisze w swej monografii wybitny, przedwcześnie zmarły profesor historii sztuki Uniwersytetu J. K. we Lwowie, Władysław Kozicki, — w roku 1853, jest obraz, który pierwszy zawsze na myśl przychodzi, ilekroć mówi się o sztuce Rodakowskiego: sławny portret jego matki, jedno z największych arcydzieł malarstwa polskiego i jeden z najlepszych portretów w sztuce europejskiej XIX wieku.***)

W istocie, portret matki Rodakowskiego, pani Marii Rodakowskiej, jest dziełem sztuki na miarę europejską, mogącym dostarczyć głębokich wzruszeń zarówno laikowi, jak i subtelnemu znawcy sztuki. Zjawisko postaci 57-letniej kobiety, jest ukształtowane potężnie najprostrzymi pozornie środkami formalnymi i kolorystycznymi. Artysta przedstawił swą matkę poniżej kolan, odzianą w czarną aksamitną pelerynkę i podobną suknię, z białym, koronkowym kołnierzem u szyi i takież koronkami rękawów, spoglądającą wprost na widza. Całość postaci ujęta w kształt podłużnej elipsy, obciętej u dołu ramami obrazu, zawiera w sobie małą elipsę głowy, tworzącą wraz z pelerynką trójkąt równoramienny, którego podstawę stanowią złożone jedna na drugą ręce. Trójkąt ten opiera się na czworoboku sukni, tworząc razem z nim pełne przedziwnej wielkości i spokoju plastyczne przedstawienie.

Ów architektoniczny, w szerokich liniach utrzymany, kontur całości, zaznacza się zaledwie z pośród tajemniczych mroków tła, pozwalając stopniowo wyłaniać się głowie twarzy i przepięknym rękóm, jaśniejącym w stosunku do aksamitnej czerni stroju, pełnią złotych tonów i całą skalą zielonkawych, delikatnych odcieni. Z pośród klasycznych ram zewnętrznych postaci, występuje ta głowa z niezwykłą siłą

*) Op. cit. II. s. 226.

**) I. Pawłowicz Jabłoński, Wspomnienia o Janie Matejce, Lwów 1913, s. 13.

***) Władysław Kozicki, Henryk Rodakowski, Lwów 1937.

ku widzowi, ogarnia go i zniewala potęgą przejmujących i bezkompromisowych w swym realizmie szczegółów, twarzą o miękkich i szlachetnych rysach, — o pełnych żywej inteligencji oczach, przenikliwie i ciepło zarazem spoglądających na patrzącego, o nacechowanych zmysłowością ustach, kryjących w sobie czar zapowiedzi bliskiego uśmiechu.

Badawczość owego, momentalnego jakoby spojrzenia, przykuwa wi-
dza do tej twarzy, o wyrazistych cechach charakteru, przyniesionych ze sobą na świat, a wykształconych przez życie w kierunku pełnej specyficznie filozoficznego spokoju wiedzy o nim i ogromu dobroci, tego pozytywnego rezultatu wewnętrznych walk i zmagania kobiety.

Delikatne, miękkie, o opanowanej nerwowości ręce, podkreślają w zdumiewający sposób wyraz duchowy portretowanej, wyraz, urastający w tym arcydziele portretowym epika i klasycznego realisty, do wielkiego symbolu macierzyńskiej miłości.

Cała wielkość tego dzieła polega na tym, że niezwykle jego wartości formalne, malarskie i kolorystyczne, są ściśle związane z rzeczowymi i pozostają z nimi w przedziwnej równowadze. Pierwsze z nich są niejako artystycznym dźwigarem zjawiska zmysłowego, podporą związanych z nim obiektywnych przedmiotowości, w które zostało ponadto wprowadzone życie własne, życie wewnętrzne artysty, ów symbol pewnych subiektywnych wartości estetycznych.

„Portret Matki” Rodakowskiego nie jest również jedynie odzwierciedleniem jednorazowego, przypadkowego nastroju pozującego modela, jakiegoś kaprysu chwili, w której model został niejako utrwalony, jakoby na kliszy fotograficznej. Jest on zmonumentalizowanym przedstawieniem całego szeregu momentów, pewną zbiorową liczbą zmian psychicznych zebranych przez cały szereg lat wspólnych przeżyć syna w stosunku do swej matki, przeżyć przedstawionych jako końcowa synteza swego na nią poglądu.

Nabycie dzieła Rodakowskiego przyczyniło się wybitnie do podniesienia klasy Muzeum Bartoszewiczów, Muzeum, będącego jedną z nielicznych placówek kulturalnych naszego niedocenionego i niesłusznie lekceważonego miasta. Pośród lasu ciemnych sylwet kominów fabrycznych, wlokących dokoła brudne dymy, przesłaniające stale czystość niebieskiego lazuru, pośród bladych twarzy robotniczych, tęskniących do lepszego jutra, wyrasta głównie dla nich, oraz ich przyszłych pokoleń, arcyciekawa, jedyna w swoim rodzaju placówka, mająca im służyć zarówno ku nauce, jak i ku radości. Pomiędzy szeregiem już istniejących, lub mających się pojawić w galerii muzealnej wybitnych dzieł sztuki polskiej, „Portret Matki” Rodakowskiego będzie zawsze jednym z jej najcenniejszych klejnotów.

ROMAN KACZMAREK

POLSKI SŁOWNIK BIOGRAFICZNY A REGION ŁÓDZKI.

Niedawno ukazał się ostatni (5) zeszyt tomu III, monumentalnego wydawnictwa naukowego — Polskiego Słownika Biograficznego. W odrodzonej Polsce jest to największe przedsięwzięcie nauki naszej, obliczone na długi szereg lat wydawniczych, (około 20). Wydawnictwo to przewyższyło już, zawartością i wysokim poziomem artykułów wszystkie dotychczasowe w nauce naszej publikacje zbiorowe. Organizacja sprężysta z Komitetem Redakcyjnym i Radą Słownika oraz duszą wydawnictwa, redaktorem głównym, prof. Władysławem Konopczyńskim dają pełną gwarancję solidnego, regularnego ukazywania się, dają zupełną rękojmię szerokich ram wydawnictwa, upewniają nas w zaufaniu, że podane biografie li tylko na prawdziwym materiale oparte, są wiernymi kopiami życia naszych przodków. Przekonywujemy się do nich po pilnym zapoznaniu się ze zbiorem dotychczas opublikowanych życiorysów. Nie ma tam pochwał, nie ma nagan, nie ma sympati, ani uprzedzeń, nie ma takiego, czy innego nastawienia politycznego, nie ma panegiryków, ani paszkwili. Prace tu zawarte cechuje zupełny obiektywizm. Rzeczywistość i prawda tu panują. Wszyscy pracują w imię dobra nauki polskiej. Polski Słownik Biograficzny, czytamy w przedmowie w tomie I-szym, przeznaczony dla szerokich kół inteligencji, ma na celu wyłącznie informację, a nie szerzenie jakichkolwiek zasad, czy programów. Nie wysławia, ani zniesławia, nie jest „Plutarchem” polskim, nie ubiega się za rewelacją, ani rewizją starych poglądów. Jeżeli niektóre osobistości w świetle naszych badań tracą nieco ze swego nimbu, to za to setki innych, zapomnianych lub niedocenionych, odzyskują miejsce w pamięci pokoleń ze swym dodatnim plonem życiowym. Niewątpliwie tracą na tym ulubieńcy dziejów, zyska naród jako zespół twórczych pokoleń — i zyska prawda dziejowa. Pierwsze pomysły układania słowników biograficznych w Polsce pochodzą z czasów dawnej Rzplitej. Myślał o takiej pracy Szymon Starwolski w XVII-tym w., a Józef Boelcke za ostatnich dni niepodległego życia (za Stanisława Augusta). Ostatecznie skryształizowała się ta myśl na emigracji polistopadowej w Towarzystwie Literackim, poczęto zbierać materiały biograficzne Polaków w obrębie wszystkich czasów. Tam zrozumiano, że straciwszy formy państwowości, został jednak naród polski, i że na tę zbiorowość narodu złożyły się tysiące twórców w ciągu

całych pokoleń. Od pomysłów do realizacji długa wiodła droga. Na publikacje w rodzaju „Allgemeine Deutsche Biographie” lub „Dictionary of National Biography” społeczeństwo polskie z okresu niewoli nie mogło sobie pozwolić. Była próba wydania tego rodzaju publikacji w r. 1884, lecz upadła. Myśleli o tym poszczególni nasi historycy. W zaraniu niepodległości, upomniał się o polską biografię narodową prof. Władysław Konopczyński. W r. 1928 wskazał prof. Ludwik Finkiel formę uczczenia dziesięciolecia Państwa przez Polskie Tow. Historyczne, a mianowicie wydanie „Słownika Biograficznego Polski Poróżbiorowej”. Grupa uczonych krakowskich postanowiła rozszerzyć plan takiej publikacji na czasy przedrozbiorowe w myśl wskazań emigracyjnego Tow. Literackiego. Obie inicjatywy (Lwowa i Krakowa) zespoliła Polska Akademia Umiejętności i od r. 1935 pod własną firmą wydaje to ze wszech miar konieczne i cenne dzieło, a które staje się chlubą polskiej nauki. Ustalono, że w „Słowniku” będą zamieszczane tylko biografie osób nieżyjących bez ograniczeń czasu. Znajdą tu miejsce: a) Osoby czynne w polskim życiu państwowym i narodowym w każdorazowych granicach Państwa (w okresie zaborów w granicach przedrozbiorowych, aż do traktatów granicznych, zawartych przez odrodzoną Rzplitej). b) Osoby czynne w życiu politycznym, społecznym i kulturalnym Polski na ziemiach utraconych i na obczyźnie. c) Polacy czynni w środowiskach obcych, o ile nie ulegli całkowitemu wynarodowieniu. Także wszyscy obcy będą traktowani w „Słowniku” tylko ze strony swego udziału w sprawach narodu i Państwa Polskiego. Dla zbierania materiału powołano miejscowe komitety w Krakowie, Warszawie, Lwowie, Poznaniu, Wilnie, Katowicach, Łucku. Brak takiego komitetu w Łodzi! Znów prowincjonalizm kulturalny naszego miasta pozbawił nas wpływu na ramy i zakres „Słownika” w stosunku do Łodzi. Stąd wypływa, że na trzy pełne tomy nie ma dosłownie ani jednego współpracownika, który by pilnował interesów naszego miasta w tej wielkiej publikacji. Co gorzej, na te trzy tomy obejmujące litery od „A” do „Chw” mamy jeden życiorys łodzianina i to jeszcze nie wielkiej figury oraz biografię dwóch ludzi, związanych z naszym miastem przez popieranie nauki. Kiedy nadrobimy nasze zaniedbanie, chyba w dodatkach (po 20 latach). Co na taki stan powiedzą sfery intelektualne Łodzi nasze Tow. Naukowe, Tow. Historyczne, Koło Polonistów, Tow. Krajoznawcze! Czas wielki zabrać się do pracy i to solidnej! Czekają na nas najbliższe nazwiska Czajewski redaktor, Czajkowski poeta i społecznik, dyrektor Czeraszkiwicz, prezydent miasta Cynarski, czcigodny nasz O. Rafał Chyliński itd. A jak my popieramy to największe wydawnictwo nauki polskiej? Na ogółem prawie 950 prenumeratorów, Łódź otrzymuje razem 19 egzemplarzy. Śmieszna wprost

liczba! Na niemal 750.000 mieszkańców ma zrozumienie dla tego wydawnictwa 9 ludzi prywatnych oraz 10 instytucji, z tego 4 egzemplarze przypadają na miejskie zakłady naukowe. Czy nie stać Łódzkie sfery intelektualne, przemysłowe i gospodarcze na popieranie chociaż w tej formie nauki polskiej. Poza otrzymaniem tego pięknego wydawnictwa za prenumeratę 25 zł. rocznie, każdy odbiorca zostaje uwieczniony na liście dobrze zasłużonych nauce.

Przeżyjmy obecnie, jakie biografie z terenu regionu łódzkiego (województwo łódzkie w przyszłych granicach z 1 kwietnia 1938 r.) znalazły miejsce w „Polskim Słowniku Biograficznym”.

Adam z Brzezin (zm. 1552), prof. medycyny Uniw. Krakowskiego. Pochodził z rodziny mieszczańskiej z Brzezin. Wykłada jako prof. Arystotelesa, poetów i mówców starożytnych. W r. 1527 promował się na doktora medycyny. Dalej studiuje w Padwie, a w r. 1544 otrzymuje zwyczajną katedrę medycyny na Uniw. Jagiellońskim.

Adamiecki Karol (zm. 1933), prof. Politechniki Warszawskiej, ukończył w Łodzi Wyższą Szkołę Rzemieślniczą ze złotym medalem.

Aleksandrowicz Konstanty, pseudonim Kostek (1883-1918), niepodległościowiec, członek Związku Walki Czynnej, legionista związany studiami z Piotrkowem.

Aleksy de Lekenstein komes, kasztelan rudzki czyli wieluński (1296-1299), starosta kaliski 1299, najbliższy współpracownik i doradca Władysława Łokietka w pierwszych latach jego rządów w Wielkopolsce. W r. 1302 starosta łęczycki z ramienia Wacława Czeskiego.

Aquilinus Łukasz (zm. 1659), wybitny kaznodzieja polski XVI w. Pochodził z miasteczka Orłowa (woj. łęczyckie) od którego przybrał humanistyczne nazwisko Aquilinus. Studia filozoficzne i teologiczne odbył w Krakowie. Przez długi czas był kaznodzieją w Krakowie, później kazał na dworze Zygmunta Augusta. Głównym jego polem działania była Litwa, gdzie walczył z reformacją. Zmarł w Krakowie.

Bader Antoni (1768-1842), pedagog związany z naszym regionem przez 12-letnie (1802-1914) rektorstwo Szkoły Wydziałowej Łęczyckiej.

Baranowska Agnieszka z Lipskich (1819-1890), autorka dramatyczna, córka rodziny ziemiańskiej z Sieradzkiego.

Baranowski Jan (zm. 1634), h. Jastrzębiec, wojewoda sieradzki od r. 1624. Bierze udział w sejmikach sieradzkich w l. 1626 i 1627. Po śmierci Zygmunta III wystąpił na sejmiku w Szadku z projektem wybrania królem cudzoziemca. Takim wystąpieniem ściągnął na siebie nienawiść szlachty.

Bardziński Jan Alan (1657-1708), h. Habdank, dominikanin, ur. się w ziemi łęczyckiej, po nowicjacie i studiach filozoficznych i teologicznych, był prof. w studium zakonnym w Warszawie i Lublinie następ-

nie przeorem w kilku większych ośrodkach dominikańskich, między innymi w Łęczycy (1694-1704). Oprócz zamiłowań w zakresie filozofii i teologii odznaczał się zdolnością rymowania, która pozwoliła mu przyswoić naszej literaturze XVII w. dzieła i traktaty starożytnych autorów.

Bartniak Władysław (1883-1911), ur. w Łodzi, z zawodu krawiec, czynny działacz socjalistyczny. Początkowo działał jako członek P. P. S. (Fracji Rewolucyjnej) na terenie b. Kongresówki, głównie w Zagłębiu Dąbrowskim, w r. 1909 przeszedł do organizacji bojowej. Brał udział w zamachu na policmajstra lubelskiego Ulicha, na kapitana ochrony rosyjskiej Aleksandrowa, podczas ostatniej został ujęty i zginął w r. 1911 na stokach cytadeli warszawskiej.

Bartochowski Wojciech (1648-1708), h. Rola z Łęczycy, jezuita. Studia teologiczne odbył w Rzymie, następnie wykładał w Gdańsku i Lublinie, był przełożonym w Piotrkowie i Bydgoszczy. Następnie kaznodzieją w Krakowie. Słynął jako świetny mówca w Polsce.

Ciekawe dwie sylwetki biograficzne, związane obecnie ściśle z życiem naukowym i artystycznym Łodzi kreślą: Moraczewski A.—o Julianie Bartoszewiczu, historyku i Smolik P.—o Kazimierzu Bartoszewiczu, literacie i publicyście. Imiona ojca i syna Bartoszewiczów wieńczą nazwę Muzeum Miejskiego historii i sztuki w Łodzi. Zbiory подарowane gminie m. Łodzi przez Kazimierza Bartoszewicza stały się podstawą istniejącego dziś Muzeum przy Placu Wolności.

Baruch Maksymilian (1861-1933), historyk, ur. w Pabianicach. Gimnazjum ukończył w Piotrkowie, a wydział prawny w Warszawie. Aplikował przy sądzie okręgowym piotrkowskim, a następnie pracował jako adwokat przysięgły najpierw w Łodzi, a później w Warszawie. Poza tym miał duże zainteresowania społeczne i naukowe. W W-ie pracował bardzo czynnie w Tow. Miłośników Historii. W r. 1916 był kierownikiem Archiwum Akt dawnych w W-ie. Od r. 1917-1921 był sędzią Sądu Okręgowego, skąd z racji złego stanu zdrowia przeniósł się do Nicei. Dalej pracuje czynnie naukowo i społecznie. Przybywał kilka razy do kraju, wówczas prowadził studia naukowe w archiwach i bibliotekach polskich. Zmarł w Nicei. Ogłosił około 30 prac naukowych z zakresu dziejów miast i miasteczek oraz historii społeczno-gospodarczej. Tu ograniczymy się do podania jego prac, dotyczących regionu łódzkiego. Na pierwszym miejscu należy postawić kapitalną książkę pt. „Pabianice, Rzgów i wsie okoliczne”. Monografia historyczna dawnych dóbr kapituły krakowskiej w Sieradzkim i Łęczyckim” (cz. I-Warszawa 1903, cz. II-Pabianice 1930). Dalej idą prace, poświęcone Łodzi: Łódź i dobra łódzkie w w. XVI, Najdawniejsze dwa dokumenty historyczne o Łodzi, Nazwa Łodzi, Bibliografia druków łódzkich 1884-1892. A po nich należy wymienić: Materiały historyczne do

dziejów Tuszyna. Pabianice w uznaniu zasług nazwały jedną z ulic im. Maksymiliana Barucha.

Bawarski Marian (1880-1927). Kupiec i działacz społeczny, ur. w Kaliszu. Wykształcenie fachowe odebrał w szkole fabryki Poznańskiego w Łodzi.

Bazylik Cyprian, muzyk, pisarz i drukarz, ur. się w Sieradzu około r. 1535 z rodziny mieszczańskiej. Kształcił się w Krakowie na Uniwersytecie i przyłączył do ruchu reformacyjnego. W r. 1557 został nobilitowanym przez despotę wyspy Samos Jakuba Heraklidesa Basilicusa, przebywającego na dworze Zygmunta Augusta. Odtąd Cyprian z Sieradza przeszedł w szeregi szlachty z nazwiskiem swego protektora i jego herbem. Sam pisał i wydawał różne druki. Jego kompozycje muzyczne posiadają wysoką wartość artystyczną. Bazylik zasługuje na miano najlepszego tłumacza z łaciny w Polsce w w. XVI-tym.

Bełza Józef, (1805-1888), chemik, ur. się w Mostowicach pod Wieluniem. Kształcił się w Piotrkowie i w Warszawie. Napisał szereg ważnych prac fachowych.

Bielawski Stanisław z Bielaw nad Mrogą z rodu Jastrzębiec (zm. 1419), cześnik łęczycki, bierze udział w układach z Krzyżakami po wielkiej wojnie (1410). Był właścicielem rozległych dóbr w ziemi łęczyckiej z Bielawami jako ośrodkiem.

Bielawski Stanisław z Bielaw, (zm. 1450) stolnik, następnie podkomorzy łęczycki.

Barycz Henryk kreśli długą biografię Bielskiego Joachima (zm. 1599), poety i historyka, urodzonego we wsi Białej, położonej pod miasteczkiem Pajęcznem w Sieradzkim. Był on synem znanego kronikarza i poety Marcina h. Prawdzic. W r. 1588 wydał swój najważniejszy zbiór poezji łacińskich „Carminum liber I”, zaś w r. 1597 ogłosił pod imieniem ojca „Kronikę polską”, którą doprowadził do zgonu Batorego.

Chrzanowski I. pisze, o Bielskim Marcynie, h. Prawdzic (1495-1575), rycerzu, ziemianinie, kronikarzu i poecie, ur. w Białej pod Pajęcznem w ziemi Sieradzkiej. W r. 1551 wydał B. w Krakowie „Kronikę wszystkiego świata”. Jest autorem licznych innych utworów. Nauka uważa go za jednego z najzasłużeńszych budowników prozy polskiej XVI w.

Biernacki Kazimierz franciszkanin (1629-1725) urodził się w Niewieszu (wojew. sieradzkim). Studiował we Włoszech, a później w Pradze. Wykładał teologię w Kaliszu. W r. 1666 został wybrany prowincjałem. Później został gwardianem w Kaliszu. Jest autorem ważnego dzieła o dziejach franciszkanów w Polsce p. t. „Speculum Minorum” (Kraków 1688).

Biernacki Paweł h. Poraj (1740-1826), kasztelan sieradzki i brygadier kawalerii narodowej. Służył jako rotmistrz konfederacji barskiej

pod Józefem Zarembą. Odgrywał poważną rolę w tym czasie w Sieradzkim.

Biernacki Władysław, h. Poraj, zm. po 1788 r., kasztelan sieradzki, przed tym znany działacz sejmikowy wojew. sieradzkiego. Zostawił wspomnienie jako „znakomity, zasługami publicznymi ozdobiony, zawsze o dobro ojczyzny, zachowanie praw i całość województwa (w sporze z ziemią wieluńską) czuły mąż”.

Biernawski Aleksander (1840-1911), powstaniec i emigrant, ur. na wsi pod Piotrkowem. Ukończył gimnazjum w Piotrkowie, następnie studiował medycynę w Warszawie. Po wybuchu powstania został komisarzem rządowym wojew. kaliskiego, następnie naczelnikiem cywilnym tego województwa. Czynn timeracuje na emigracji i służy jako lekarz w wojsku francuskim.

Biernawski Antoni (zm. 1863), major W. P. ur. się w Piotrkowie, gdzie również zmarł. Odbył kampanie w latach 1807, 1809, 1812 i 1813. W r. 1831 jako major 8 pułku piechoty odznaczył się podczas obrony Woli.

Biskupski Piotr Wierzbęta, herbu Niesioba (zm. 1620), kanonik gnieźnieński, pochodził z rodziny ewangelickiej w Sieradzkim. Przeszedł na katolicyzm. Studiował teologię na Śląsku, w Niemczech i we Włoszech. Wydał kilka prac z tego zakresu, poza tym kilka mów i rozprawek szkolnych po łacinie i po grecku, oraz wiele wierszy okolicznościowych.

Bleszyński Kazimierz, herbu Oksza, poseł na sejm i działacz sejmikowy w wojew. sieradzkim (z XVIII w.).

Błociszewski Kazimierz (1823-1878), historyk, powstaniec z r. 1848. Kształcił się w szkole Biskupskiego w Zgierzu.

Boerner Ignacy (1875-1933), minister Rzplitej, ur. w Zduńskiej Woli, kończy rządową szkołę realną w Kaliszu, znany działacz niepodległościowy w kraju i zagranicą. Członek Związku Walki Czynnej. Na front wyruszył z pierwszą kompanią kadrową. Pełni różne obowiązki i prace organizacyjne z ramienia J. Piłsudskiego. Oficer legionowy, więzień Benjaminowa. Następnie pracuje w P. O. W. w Warszawie. Jest bliskim współpracownikiem Marszałka Piłsudskiego. W czasie wojny polsko-bolszewickiej spełnia rozliczne funkcje w wyższych sztabach na froncie. Następnie pracuje w Mieszanej Komisji Granicznej na wschodzie., w l. 1923-1924 pracuje jako attache wojskowy przy polskim poselstwie w Moskwie. Kończy Wyższą Szkołę Wojskową w r. 1925. Pracuje w Inspektoracie Armii. Dalej jest dowódcą 5 p. saperów w Krakowie, później szefem wydziału wojskowego w Min. Przemysłu i Handlu. W r. 1929 został ministrem Poczt i Telegrafów, na którym to stanowisku przetrwał aż do śmierci.

Bogdański Mikołaj (1762-1848), ur. w Sieradzu. Przez długi czas związany zawodowo z Kaliszem, najpierw jako mecenas palestry, a później pedagog, specjalista od języków i historii w szkołach kaliskich.

Bogumił błogosławiony, świętobliwy pustelnik z Dobrowa nad Wartą, o którego kanonizację starano się już w w. XVII. Miał należeć do rodu Leszczyców, patronów kościoła dobrowskiego. Postać ogromnie interesująca, tajemnicza, stanowi szczególną zagadkę dla historyków dla braku źródeł dziejowych.

Bogusza, (zm. 1258), wojewoda mazowiecki, dwukrotnie palatyn łęczycki, możnowładca z mazowieckiego rodu Doliwów, posiadał rozległe włości na Mazowszu, Kujawach, Pomorzu i w ziemi łęczyckiej. Założył klasztor cystersów św. Gotarda w Szpetalu pod Włocławkiem dla poparcia misji polskiej na terenie Prus.

Borkiewicz Alfons Bolesław (1893-1916), ur. w Bąkowej Górze pod Radomskiem. Czynny działacz niepodległościowy.

Bornik Franciszek (1870-1906), ksiądz, muzyk, ur. się w Ozorkowie, seminarium nauczycielskie ukończył w Łęczycy, a sem. duchowne w Płocku. Zmarł w Płocku. Pisywał na tematy religijne oraz śpiewu i muzyki.

Borzęcki Konstanty (Dżelaleddin - pasza) (1826-1876), generał i pisarz turecki, ur. się w Modrzewicach w Piotrkowskim. Zrobił wspaniałą karierę w Turcji, brał udział we wszystkich wojnach, które prowadziła Turcja od r. 1852. Zginął w bitwie jako generał dywizji w wojnie r. 1876 przeciw Czarnogórze i został pochowany jako bohater narodowy w meczecie w Spor w Albanii. Był wybitnym publicystą i pisarzem tureckim.

Borzysławski z Borzysławie Marcin z rodu Jastrzębców (zm. 1428), piastował szereg dostojęństw w ziemi łęczyckiej, łowczy mniejszy, kasztelan brzeziński, w końcu wojewoda łęczycki.

Bratkowski Stanisław (1791-1871), literat, emigrant, urodzony w województwie łęczyckim w średniozamożnej rodzinie ziemiańskiej. Szkoły ukończył w Piotrkowie. Brał udział w powstaniu listopadowym. Później przebywa na emigracji we Francji i zajmuje się literaturą i publicystyką.

Brudzewski Jan Jarand, h. Pomian (zm. 1532), wojewoda łęczycki, syn Mikołaja wojewody sieradzkiego, był dworzaninem króla Jana Olbrachta, dalej kasztelanem spicimirskim, następnie kasztelanem kaliskim, należał do zaufanych doradców króla Alaksandra. Brał udział w komisji reformy wewnętrznej Prus Królewskich. Był czynnym w życiu politycznym. W r. 1512 otrzymał województwo łęczyckie.

Brudzewski Jarand, h. Pomian, zwany Jarandem z Grabi lub Brudze-wa (zm. około 1450), wojewoda inowrocławski, później sieradzki, dworzanin Jagiełły, wielmoża wielkopolski, jeden z najznakomitszych senatorów z pierwszej połowy XV w. W bitwie pod Grunwaldem dowodził 25-tą chorągwią. Służył królowi jako wielokrotny poseł w rokowaniach polsko-krzyżackich. Należał do najwyższej Rady Królewskiej państwa polsko-litewskiego. Również za Władysława III należał do Rady Królewskiej.

Silnie z naszym regionem związali się: Brudzewski Mikołaj, h. Pomian (zm. 1492), wojewoda sieradzki, dworzanin Władysława III i Kazimierza Jagiellończyka; Brudzewski Mikołaj Jarand, h. Pomian (1552), studia odbył w Krakowie, najpierw kasztelan inowłodzki, później łęczycki, a w końcu wojewoda tegoż województwa.

Bugajski Stanisław, działacz socjalistyczny, pochodził z Żyrardowa lecz związany ściśle z naszym terenem. W pierwszej fazie swej działalności jako członek partii „Proletariat” zwłaszcza ze Zgierzem, Łodzią i Piotrkowem.

Burski Adam (zm. 1611), filolog i filozof, prof. Akademii Zamojskiej, rodem z Brzezina, był cioteczynem bratem poety Szymonowicza. Był domownikiem Zamoyskiego, najpoważniejszym profesorem i rektorem Akademii w Zamościu. Poważny i płodny uczony, Autor wielu prac.

Bużeński Hieronim (1580 zm.), żupnik krakowski, podskarbi koronny, kasztelan sieradzki, pochodził z rodziny szlacheckiej h. Róża, której gniazdem był Bużenin w ziemi sieradzkiej.

Z Sieradzkim związani są pochodzeniem z Bużenina: Bużeński Stanisław, h. Poraj (zm. 1484), kanonik gnieźnieński, płocki i uniejowski oraz Bużeński Stanisław, h. Poraj (1692), z Bużenina, pracował w służbie publicznej; jest on autorem kilku dzieł.

Bykowski Jaksa Jan, kasztelan konarsko-sieradzki, syn wojewody sieradzkiego, studiował w Padwie, później brał czynny udział w życiu politycznym kraju. Był wielokrotnym posłem na sejmie. Zmarł w roku 1633.

Bykowski Przemysław, h. Gryf (zm. 1649), syn wojewody sieradzkiego, odgrywał pewną rolę w życiu publicznym Sieradzkiego. Został kasztelanem łęczyckim, a później sieradzkim.

Bykowski Jaksa Stanisław z Kossowa, później z Byków (1540—1624), wojewoda sieradzki. Najpierw otrzymał starostwo łęczyckie, a później kasztelanę konarsko-łęczycką. Był zwolennikiem królewicza Zygmunta Wazy na tron polski. On zebrał szlachtę z Łęczyckiego i przyprowadził Zygmunta pod Piotrków. Brał udział w bitwie pod Byczyną na czele własnego oddziału. Za zasługi otrzymał od króla starostwo sieradzkie. Zawsze był zwolennikiem polityki hetmana Zamojskiego. Na

wskutek niechęci do żywołów protestanckich przechodzi z wolna do obozu regalistów. W r. 1595 został kasztelanem łęczyckim, a w r. 1609 wojewodą sieradzkim. Zawsze zajmował stanowisko pojednania między walczącymi obozami, nie znosił wszelkich skrajności politycznych. Posiadał rozległe dobra, głównie w Sieradzkim i Piotrkowskim. Gotycki swój zamek rodowy w Bykach pod Piotrkowem przebudował w 1604 r. na renesansowy pałac. Zajął się odbudową zamku sieradzkiego oraz uporządkowaniem archiwum ziemi sieradzkiej.

Byszewski Arnold Anastazy (zm. 1800), generał, pochodził z Drozdowa, które obok Byszewa było majątnością rodową w wojew. łęczyckim. Dworzanin i ulubieniec króla Stanisława Augusta, któremu zawdzięcza swoją karierę. Regalista, walczył przeciw konfederatom barskim. Był przeciwny insurekcji 1794 r., do której w końcu przystał.

Chałupeczyński Adam (1822-1887), lekarz, działacz społeczny, filozof, uczestnik powstania 1863-64 r., urodził się w Piotrkowie, gdzie też ukończył gimnazjum.

Chąciński Bronisław (1862-1922), lekarz, działacz społeczny, urodzony w Nagórzycach koło Piotrkowa.

Chomętowski Stanisław, h. Lis (1673-1728), hetman polny koronny i wojewoda mazowiecki, urodził się w Łasku.

Chrystowski Adolf (1806-1892), emigrant, urodził się w Piotrkowie, skończył szkołę średnią w Kaliszu. Brał udział w powstaniu listopadowym, następnie pracował czynnie na emigracji.

Chryszkiewicz Aureli Augustyn (1700-1758), pijar, panegirysta. Po studiach uczył w szkołach pijarskich i w Wieluniu gramatyki, później w Piotrkowie filozofii. Ogłosił drukiem kilka panegiryków i kazań.

Reasumując powyższe zestawienie zamieszczonych biografii osób z regionu łódzkiego, da się łatwo zauważyć znikomość materiału w odniesieniu do naszego miasta. Widzimy zupełny brak ludzi zasłużonych w różnych dziedzinach życia komunalnego Łodzi. A przecież żyli i działali liczni pionierzy przemysłu i handlu w Łodzi; tutaj prowadziły robotę niepodległościową całe kadry tych, których pamięć należałoby przekazać przyszłym pokoleniom, a dzisiejszym przypomnieć ich zasługi; nie brak tu ludzi, odznaczających się na polu kulturalnym, których wskrzeszenie pamięci powinno stać się najbliższym celem pracy naukowej łodzian. W końcu trzeba wydobyć z niepamięci sylwetki nieznanymi i cichymi bohaterów: licznych lekarzy, działaczy społecznych i twórców instytucji charytatywnych.

Łódź nie może stale nosić miana miasta — „kopcieszka” kulturalnego, miasta nieznanego w Polsce w sferach intelektualnych, miasta nieproduktywnego w dziedzinie ducha!

A jednak jest sposobność wykazania naszego udziału w budowie polskiej kultury, polskiego bogactwa gospodarczego, polskiego życia społecznego.

Tę możliwość daje wydawnictwo „Polskiego Słownika Biograficznego”, czytane w całym kraju i poza granicami Państwa. Oto okazja do wydobycia się z zapomnienia, do wykazania własnych sił żywotnych i zasług poniesionych dla dobra Narodu i Państwa.

W Łodzi powinna powstać komisja czy ekspozytura „Polskiego Słownika Biograficznego”, celem współpracy z centralą i zdobywania należnego miejsca dla miasta w tym wspaniałym wydawnictwie naukowym. Komisja taka powinna powstać bez rozgłosu, bez zapowiedzi, bez wydatków. Powinna zebrać się grupa ludzi dobrej woli, chcących pracować w tym zaszczytnym przedsięwzięciu i mająca odpowiednie przygotowanie naukowe. Było by to zrzeszenie tych, którzy potrafią i chcą bezinteresownie pracować, którzy przeszłość i współczesność naszego miasta znają, którzy cenią naukę polską i wierzą w przyszłość Łodzi.

Inicjatywa takiego przedsięwzięcia winna wyjść i to niezwłocznie dla dobra nauki polskiej i naszego miasta.

Praca komisji musiała by pójść w kierunku:

- 1) nawiązania ścisłego kontaktu z Redakcją „Polskiego Słownika Biograficznego”,
- 2) sporządzenia kartoteki tych osób, które muszą znaleźć się w „P. S. B.” (z Łodzi i regionu),
- 3) zbierania materiałów biograficznych i ich opracowywania,
- 4) propagandy „Słownika” i werbowania nowych prenumeratorów.

PROTOKÓŁ Z KONFERENCJI,

poświęconej uczczeniu 70 rocznicy urodzin Wodza Narodu i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odbytej w dniu 4 grudnia 1937 roku.

Obecni: pp. Prezydent Mikołaj Godlewski, wiceprezydent Kazimierz Kozłowski, wiceprezydent Antoni Pączek, dyrektor Mieczysław Kalinowski, dyrektor inż. Stanisław Gundlach, dyrektor inż. Wacław Wojewódzki, wicedyrektor Włodzimierz Graliński, naczelny radca Aleksander Ancyporowicz, naczelnik dr. Albin Grabowski, naczelnik Stanisław Kempner, naczelnik Heliodor Konopka, naczelnik inż. Stanisław Przeździecki, naczelnik Antoni Purtal, naczelnik Stefan Rogowicz, naczelnik Edward Rosset, naczelnik inż. Jan Rybołowicz, naczelnik Tadeusz Wisławski, naczelnik Adam Wysocki, zastępca naczelnika Henryk Wyszacki, zastępca naczelnika Czesław Krupecki.

Przewodniczy: p. Prezydent Mikołaj Godlewski.

Sekretarzuje: p. wicedyrektor Włodzimierz Graliński.

Posiedzenie zagaja o godz. 2 min. 15 p. Prezydent Mikołaj Godlewski, zaznaczając iż poświęca je uczczeniu 70 rocznicy urodzin Wodza Narodu i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Po uczczeniu pamięci Wielkiego Marszałka 1-minutową ciszą, p. Prezydent M. Godlewski w krótkich słowach podkreśla wagę tej rocznicy dla Łodzi.

Następnie p. wiceprezydent A. Pączek przypomina, że Łódź, a zwłaszcza dom przy ul. Józefa Piłsudskiego nr 19 był tym terenem pracy Wielkiego Marszałka, gdzie wykuwała się myśl o Niepodległej Polsce i o konieczności walki czynnej z zaborcą. Po czym jednogłośnie przyjęto uchwałę treści następującej:

Dla uczczenia siedemdziesiątej rocznicy urodzin Pierwszego Marszałka Polski i Pierwszego Obywatela Miasta Łodzi Zarząd Miejski w Łodzi postanawia:

1. przejąć lokal przy ul. Józefa Piłsudskiego nr 19, w którym na przełomie lat 1899/1900 mieszkał i pracował Pierwszy Marszałek Polski i Wódz Narodu Józef Piłsudski;

2. doprowadzić lokal ten do stanu z owego okresu przez zrekonstruowanie urządzeń wewnętrznych, a przede wszystkim ogniska Polskiej irredenty — ówczesnej drukarni tajnej.

Konferencję zakończono o godz. 14 min. 25.

Sekretarz

(—) *Włodzimierz Graliński*

(WŁODZIMIERZ GRALIŃSKI)

Wicedyrektor Zarządu Miejskiego

Przewodniczący

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

Tymczasowy Prezydent Miasta

Powyższa uchwała jest realizacją przez Zarząd Miejski w Łodzi z inicjatywy Związku Oficerów Rezerwy — Koła w Łodzi — z października 1935 roku.

ZATWIERDZENIE PRELIMINARZA BUDŻETOWEGO ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI NA ROK 1937/38.

W dniu 9 grudnia rb. w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego odbyło się posiedzenie Wydziału Wojewódzkiego, poświęcone wyłącznie sprawie preliminarza budżetowego Zarządu Miejskiego w Łodzi na rok 1937/38.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył P. Wojewoda Aleksander Hauke-Nowak, wzięli udział, prócz członków Wydziału Wojewódzkiego, pp. wicewojewoda St. Wendorff, dyrektor Izby Skarbowej M. Rzakiewicz, naczelnicy Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego z naczelnikiem inż. J. Jellinkiem i naczelnikiem dr. St. Wroną na czele, prezydent Mikołaj Godlewski, wiceprezydenci K. Kozłowski, A. Pączek i wszyscy naczelnicy wydziałów Zarządu Miejskiego z dyrektorem M. Kalinowskim i naczelnikiem H. Konopką na czele.

Inauguracyjne przemówienie wygłosił P. Wojewoda A. Hauke-Nowak, po czym zabrał głos Prezydent Godlewski; omawiając całokształt zagadnień budżetowych m. Łodzi. Następnie wiceprezydent A. Pączek omówił działalność i zestawienie budżetowe 3-ch tak ważnych działów gospodarki miejskiej, jak: oświata i kultura, zdrowie publiczne i opieka społeczna.

Naczelnik Wydziału Technicznego Zarządu Miejskiego inż. Jan Rybołowicz, zaznajomił obecnych z polityką drogową Zarządu Miejskiego.

Naczelnik Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich inż. J. Brzozowski omówił politykę Zarządu Miejskiego odnośnie przedsiębiorstw koncesjonowanych, jak tramwaje, rzeźnia i elektrownia.

Wreszcie naczelnik Wydziału Plantacyj p. W. Rogowicz omówił całokształt prac tego resortu.

Po przerwie, w czasie której zebrani udali się na zwiedzenie ważniejszych obiektów i urzędów miejskich, a przede wszystkim na zwiedzenie zbiornika na Budach Stokowskich, zabrał głos p. Tokarski, referendarz Urzędu Wojewódzkiego, który zreferował poszczególne działy budżetu miejskiego na rok 1937/38.

W dyskusji zabierali głos pp. inż. Świniarski, inż. Bajkiewicz i dyrektor Rzakiewicz.

Po zamknięciu dyskusji zabrał głos P. Wojewoda Hauke-Nowak, zwracając uwagę na szereg aktualnych problemów życia łódzkiego.

Po wyjaśnieniach końcowych Prezydenta Godlewskiego budżet Zarządu Miejskiego na rok 1937/38 został ostatecznie zatwierdzony przez Wydział Wojewódzki w sumach, przedstawionych przez Zarząd Miejski w Łodzi, a mianowicie:

A. Budżet administracyjny:

Wydatki zwyczajne	24.957.294
„ nadzwyczajne	<u>12.010.194</u>
Ogółem A.	<u>36.967.488</u>

Dochody zwyczajne	25.802.817
„ nadzwyczajne	<u>11.164.671</u>
Ogółem A.	<u>36.967.488</u>

B. Budżet szpitali miejskich:

W wydatkach i dochodach	<u>1.786.888</u>
-----------------------------------	------------------

C. Budżet zakładów opiekuńczych:

W wydatkach i dochodach	<u>838.267</u>
-----------------------------------	----------------

D. Budżet przedsiębiorstw komunalnych:

w wydatkach i dochodach zwyczajnych	7.353.839
w „ „ „ nadzwyczajnych	<u>6.217.960</u>
Ogółem D.	<u>13.571.799</u>

STATUT KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI m. ŁODZI,

ustalony postanowieniem Tymczasowego Prezydenta miasta Łodzi z dnia 17 czerwca 1937 r., zatwierdzony decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 30 października 1937 r. Nr. 2/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 95 poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o związkach komunalnych kas oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 56 poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr. 25 poz. 173). Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej Statut, figurują podpisy: Zastępcy Prezesa Związku Bolesława Chomicza i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi, założona pod powyższą firmą przez gminę miasta Łodzi, w roku 1930, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego dnia 31 lipca 1930 r., a opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego Nr. 17 z dnia 1 września 1930 r.

W dalszym ciągu statutu niniejszego Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi zwana będzie „Kasą Oszczędności“ lub „Kasą“.

Kasa może używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa, zorganizowana na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca

1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno - prawnego odrębną od osobowości prawnej gminy miasta Łodzi.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar miasta Łodzi oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej miasta Łodzi i za zezwoleniem władzy nadzorczej, Kasa może otwierać oddziały, zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Łódź.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej: herb miasta Łodzi.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Gmina miasta Łodzi, jako związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000.— zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi.

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, który w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany będzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

- 1) Rada Kasy, jako organ stanowiący,
- 2) Dyrekcja Kasy, jako organ zarządzający i wykonawczy,
- 3) Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14.

Rada Kasy jest ciałem kolegiальnym, składającym się z przewodniczącego i dziesięciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Miejską w Łodzi. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Miejska miasta Łodzi wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady, jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób, należących do organów ustrojowych miasta Łodzi, a w połowie spośród osób do organów ustrojowych miasta Łodzi nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzi w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mandatu przez członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu Prezydent miasta Łodzi lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych

posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponad to zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokólnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Miejskiej miasta Łodzi na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami co członkowie Rady Miejskiej miasta Łodzi.

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałą Rady Kasy zastrzega się:

a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;

b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;

c) wybór komisji kredytowej i innych komisyj;

d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych, oraz regulaminów dla komisyj i Dyrekcji;

e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;

f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;

g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych miasta Łodzi w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;

h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwalanie na wydatki budżetem nieobjęte;

i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;

j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;

k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;

l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;

m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;

n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów, dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji stale zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;

o) wystąpienie do organów ustrojowych miasta Łodzi z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;

p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym,

W sprawach:

a) zbycia nieruchomości, nabytych dla własnego użytku,

b) zaciągnięcia pożyczki,

c) wniosków o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również o zorganizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisji Kasy,

e) uchwalania projektów zmian statutu,

f) wniosków, dotyczących połączenia i likwidacji Kasy,

Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z powodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych członków Rady, przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

Dyrekcja Kasy.

§ 20.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegiальnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający, jego zastępca i członek Dyrekcji winni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Wybór dyrektora zarządzającego i jego zastępcy następuje spośród kandydatów uprzednio pozytywnie zaopiniowanych przez Związek Kas Oszczędności.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych miasta Łodzi, urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej, ani też pracownicy Gminy miasta Łodzi lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchni-

kiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego, tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego.

Blіszy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornie, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;

g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;

h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał, powziętych zgodnie z §§ 18 i 19 statutu;

i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

- j) wytaczanie sporów prawnych i odstępowanie od nich;
- k) ustalanie stopy procentowej zarówno od operacyj biernych, jak i czynnych;
- l) przyjmowanie za zgodą Rady Kasy zapisów i darowizn;
- m) wydatkowanie sum w ramach uchwalonego przez Radę Kasy budżetu;
- n) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

Gmina miasta Łodzi sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Miejską miasta Łodzi na jeden rok spośród lub z poza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych gminy miasta Łodzi.

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Miejską miasta Łodzi według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

Koszty Komisji Rewizyjnej ponosi gmina miasta Łodzi.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponad to dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych itd. W celu wykonania powyższych czynności, Komisja Rewizyjna może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych

(lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności, Wojewodzie Łódzkiemu i Zarządowi Miejskiemu w Łodzi, a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędna jest obecność co najmniej trzech członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych, zarządów, komisyj rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucji kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w Kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy Kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacaniu tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania, wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy, Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska: przewodniczącego, piszącego protokół oraz wszystkich obecnych na posie-

dzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany, oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego organu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisji są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej w szczególności zaś do zachowania tajemnicy co do znajdujących się w Kasie kont wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażeniowe, ubezpieczeniowe i emerytalne uchwała Rada Kasy, a zatwierdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi miasta Łodzi, wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza Nadzorcza.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75%, wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowania nie wcześniej, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów.

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcji Banku Polskiego oraz akcji i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztovej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczęd-

ności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy, oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszków;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmniej 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego oraz zaległych świadczeń publicznych, korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale itp.

Budynki nieruchomości, obciążone wpisem hipotecznym na rzecz Kasy, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia Gminy miasta Łodzi i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego.

Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania, wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacyj emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do przepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększony tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat, wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkładcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkładca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkładca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponad to zawierać wyciąg ze statutu niniejszego, zawierający przepisy dotyczące wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób, określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe), jak również wydawać znaczki oszczędnościowe oraz skarbonki oszczędnościowe.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskutecznione również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie, przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową, nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona

była na imiennie oznaczoną osobę. Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej, opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Wypłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 niniejszego statutu).

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych dolicza się do wkładów co pół roku. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego, poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewne kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47.

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wy-

gasa po upływie jednego miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej.

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z ubezpieczeniem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami, składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, będzie uważany za jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiedzania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 statutu).

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu, mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

- a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;
- b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;
- c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Gminy miasta Łodzi i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:

- a) fundusz zasobowy,
- b) fundusz wyrównawczy,
- c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości.

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszy zasobowych i funduszy o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zwyżek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązana jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitałnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych, posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania oraz Zarządowi Miejskiemu w Łodzi i Wojewodzie Łódzkiemu do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa, wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie ich podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

Władza nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma, dotyczące zapisów, oraz spłacone książeczki oszczędnościowe—przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolna jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych:

a) od podań, wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism, sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wystawiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Obligaci, stwierdzające pożyczkę, udzieloną przez Kasę Oszczędności, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty, wystawione przez Kasę Oszczędności zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 22 niniejszego statutu, są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

- 1) na skutek uchwały Rady Miejskiej miasta Łodzi, zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,
- 2) z mocy zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55—65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39—43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej, jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia, że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa Kasy, jak

również zawiesić w czynnościach członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie Komisji wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub Gminy miasta Łodzi. Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych organów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia pełnej jego osnovy lub też wyciągu z tegoż statutu w myśl § 8 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173) w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi oraz w organie Związku Kas Oszczędności — czasopiśmie „Oszczędność”.

O ile oba ogłoszenia ukażą się w różnych terminach, — statut wchodzi w życie z dniem wcześniejszego ogłoszenia.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) *Mikołaj Godlewski.*

Członek Rady K. K. O. m. Łodzi
(—) *Stanisław Pawłowski.*

OBWIESZCZENIE.

Niniejszym podaję do wiadomości, iż postanowieniem nr. 489-R. z dnia 24 listopada 1937 roku, powziętym w zastępstwie Rady Miejskiej zatwierdziłem w następującym brzmieniu:

Instrukcję

o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź, opartą na zasadach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz. U. R. P. nr. 13, poz. 92).

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Przepisy instrukcji niniejszej regulują sprawy dostaw i robót na rzecz Gminy Miejskiej Łódź.

1. Komu wolno udzielać zamówień na dostawy i roboty.

§ 2.

(1) Zamówienia na dostawy lub roboty powinny być z reguły udzielane przedsiębiorstwom krajowym, mającym siedzibę w kraju, a w ich braku przedsiębiorstwom zagranicznym, posiadającym w kraju w odpowiedniej wysokości wydzielony kapitał, dopuszczonym do działalności i zarejestrowanym w kraju.

(2) Warunki techniczne dostaw i robót powinny być tak ustalone, aby one mogły być wykonane przy użyciu sił krajowych i surowców oraz wszelkich wyrobów pochodzenia krajowego, albo jeżeli ich produkcja w kraju jest niewystarczająca, z użyciem tych surowców i wyrobów w takim stopniu, aby produkcja ich została całkowicie wykorzystana.

§ 3.

Zamówienie na dostawę lub robotę może być udzielone osobom fizycznym i prawnym, wykazującym się w zakresie przemysłu i handlu świadectwem przemysłowym, w zakresie wolnych zajęć zawodowych inżynierów i innych techników kwalifikacjami, wymaganymi przez przepisy, normujące prawo wykonywania w tym zakresie specjalnych prac, w za-

kresie rzemiosła—kartą rzemieślniczą, a w zakresie rolnictwa zaświadczeniem izby rolniczej lub towarzystwa rolniczego o przynależności do zawodu rolniczego. Osoby te, jeżeli nie są organizacjami rzemieślniczymi o charakterze zarobkowym, powinny wykazać się co najmniej jedno-roczną egzystencją gospodarczą. Wyjątek od tej ostatniej zasady jest dopuszczalny tylko wówczas, gdy dla danej dostawy lub roboty nie można znaleźć innej osoby lub jeżeli tego wymaga wzgląd na interesy obrony Państwa.

2. Komu nie wolno udzielać zamówień na dostawy i roboty.

§ 4.

(1) Zamówienia na dostawę lub robotę nie wolno udzielać:

- 1) osobom prawomocnie skazanym za dopuszczenie się przy dostawie lub robocie występku przekupstwa osób, pozostających w służbie publicznej, albo za przestępstwo popełnione przeciwko bezpieczeństwu Państwa lub z chęci zysku;
- 2) osobom, przeciw którym toczy się postępowanie karno - sądowe, jako podejrzanym o popełnienie czynu występku wymienionego w pkt. 1);
- 3) osobom, co do których stwierdzono, że chociażby jednej z uprzednio powierzonych im dostaw lub robót nie wykonały z własnej winy, albo wykonały je w sposób niesumienny; po upływie trzech lat od dnia stwierdzenia wymienionych uchybień udzielenie zamówienia jest dopuszczalne;
- 4) osobom, którym udowodniono, że żądały dla siebie świadczenia pewnych korzyści za cofnięcie oferty, albo też świadczyły takie korzyści innym;
- 5) osobom, które przedmioty dostawy lub roboty wykonywują w zakładach kary przy pomocy więźniów.

(2) Byłym funkcjonariuszom Gminy Miejskiej Łódź w ciągu trzech lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego, nie wolno udzielać zamówienia na dostawę lub robotę, jeżeli na skutek zgłoszonego przez właściwy wydział wniosku nie uzyskają na to zezwolenia Prezydenta Miasta, zaakceptowanego przez władze nadzorcze.

(3) Byli funkcjonariusze Gminy Miejskiej Łódź przed upływem trzech lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego, nie mogą, jeżeli są członkami zarządu albo rady nadzorczej przedsiębiorstwa ubiegającego się o dostawę lub robotę, brać udziału w imieniu oferenta w czynnościach, związanych z uzyskaniem dostawy lub roboty, z zawarciem umowy oraz jej wykonaniem dla Gminy Miejskiej Łódź.

(4) Nie wolno udzielać zamówienia na dostawę lub robotę osobom których upadłość ogłoszono — przez czas trwania postępowania upadłościowego, lub co do których majątku otwarto postępowanie układowe; w przypadkach wyjątkowych ze względu na interes publiczny na wniosek zainteresowanego wydziału, Prezydent Miasta za zgodą władzy nadzorczej, może zezwolić na udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę osobom wyżej wymienionym.

(5) Ewidencję wskazanych w pp. (1), (2), (3) i (4) niniejszego paragrafu osób prowadzą wydziały upoważnione do udzielania zamówień na dostawę lub roboty, przy czym wydziały te wzajemnie udzielają sobie danych o oferentach.

3. Sposoby oddawania dostaw i robót.

§ 5.

Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę następuje:

- 1) w drodze pisemnego przetargu ofertowego nieograniczonego lub ograniczonego, albo
- 2) w drodze publicznego przetargu ustnego albo
- 3) z wolnej ręki, albo
- 4) przez zakup bezpośredni za zwykłym rachunkiem.

§ 6.

Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę w sposób przewidziany w § 5 pkt. 1), 2) oraz 3) następuje w drodze pisemnej umowy.

§ 7.

Jeżeli dostawa obejmuje kilka grup artykułów, produkowanych przez różne gałęzie przemysłu, należy w wezwaniu do składania ofert zaznaczyć, czy na każdą grupę artykułów powinna być złożona oferta osobna.

§ 8.

Przy ilościowo większych dostawach jednego rodzaju przedmiotów dopuszczalne jest składanie częściowych ofert na dostawę, jeżeli o tym podano w wezwaniu do składania ofert.

§ 9.

Przed wezwaniem do składania ofert na roboty powinny być sporządzone kosztorysy urzędowe dla robót, na dostawę zaś — ogólne warunki przetargowe, znajdujące się we właściwym wydziale. Kosztorysy urzędowe są dostępne dla oferentów prócz cen, które stanowią tajemnicę urzędową.

§ 10.

(1) Rozpisywanie i przeprowadzanie przetargów ofertowych nieograniczonych (publicznych), ograniczonych, ogłaszanie przetargów ustnych, pertraktacje w sprawie zamówień z wolnej ręki i zakupy za zwykłym rachunkiem, z wyjątkiem dostaw i robót z dziedziny technicznej (budowlanych), przeprowadza Wydział Gospodarczy, którego organa upoważnione są obok organów wydziału zainteresowanego do nadzorowania wykonywanej dostawy lub roboty.

(2) Postępowanie w sprawie udzielania zamówień drogą przetargów, z wolnej ręki i za zwykłym rachunkiem oraz nadzorowanie wykonanych robót i dostaw o charakterze technicznym przeprowadza Wydział Techniczny.

(3) Autonomiczne przedsiębiorstwa miejskie samodzielnie przeprowadzają przetargi i dokonywują zamówień na dostawy i roboty na zasadach, przewidzianych niniejszą instrukcją, w granicach ich statutów i regulaminów porządku wewnętrznego.

(4) Zakupy za zwykłym rachunkiem do sumy zł. 50.—, z wyjątkiem artykułów zakontraktowanych na podstawie umowy o dostawę, mogą dokonywać wszystkie pozostałe wydziały.

(5) Asygnowanie należności i ewentualnych zaliczek dostawcom i przedsiębiorcom uskuteczniają wydziały, dla których wykonano dostawy lub roboty po stwierdzeniu cen przez właściwy wydział. Przyjmowanie oraz zwracanie wadium i kaucyj — dokonywuje Wydział Finansowy na zlecenie zainteresowanych wydziałów.

(6) Wydziałom, upoważnionym do udzielania zamówień na dostawy i roboty przysługuje prawo powoływania biegłych spośród pracowników Gminy Miejskiej Łódź, jako też spośród przedstawicieli nauki lub zawodowych organizacji oraz izb przemysłowych, rolniczych i rzemieślniczych.

4. Obowiązek wyłączenia się od pełnienia czynności, związanych z oddawaniem robót i dostaw.

§ 11.

(1) W imieniu i na rzecz Gminy Miejskiej Łódź nie mogą wykonywać czynności określonych w § 10 ust. (1), (2), (3) i (4), być biegłymi oraz członkami komisyj przetargowych i odbiorczych:

- 1) osoby, które z oferentem, jego prawnym zastępcą lub osobami pełniącymi funkcje członków zarządu lub rad nadzorczych firm oferujących, pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii wstępnej lub zstępnej, bądź

- w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie lub wreszcie w stosunku opieki, kurateli albo przysposobienia;
- 2) osoby, które w jakikolwiek sposób są zainteresowane materialnie w udzieleniu oferentowi zamówienia na dostawę lub robotę, bądź pozostają z nim w stosunku procesowym jako strona;
 - 3) osoby, które z przedsiębiorstwem, ubiegającym się o dostawę lub robotę, pozostawały w stosunku najmu pracy albo też pełniły w nim funkcje członków zarządu lub rady nadzorczej przed upływem 3 lat od chwili rozwiązania stosunku najmu pracy albo złożenia mandatu członka zarządu lub rady nadzorczej;
 - 4) osoby, które są lub były przedstawicielami lub zastępcami prawnymi przedsiębiorstwa, ubiegającego się o dostawę lub robotę, przed upływem 3 lat od chwili ustania przedstawicielstwa lub zastępstwa prawnego.

(2) W przypadku zajścia jednej z wyżej wskazanych przeszkód, osoby zainteresowane obowiązane są wyłączyć się od pełnienia czynności, przewidzianych w niniejszym paragrafie. W miarę potrzeby Prezydent Miasta, na wniosek zainteresowanego wydziału, wyznaczy do pełnienia tych czynności odpowiedniego zastępcę.

5. Pierwszeństwo przy oddawaniu zamówień.

§ 12.

(1) Jeżeli oferowana cena i pozostałe warunki są jednakowe, należy przy udzielaniu zamówienia na dostawę lub robotę przyznać pierwszeństwo rynkowi miejsca przeznaczenia dostawy lub wykonania roboty, przy czym przy dostawach i robotach, wchodzących w zakres rzemiosła, należy przyznać pierwszeństwo rzemieślniczym organizacjom o charakterze zarobkowym, następnie rzemieślnikom, wreszcie przemysłowcom.

(2) Przy udzielaniu zamówień na dostawę artykułów rolnych w przypadku oferowania jednakowych cen i warunków przez kupców i rolników, bądź zrzeczenia rolników, należy przyznać pierwszeństwo rolnikom, następnie zaś zrzeczeniom rolniczym.

(3) W przypadku oferowania jednakowych warunków mogą być zamówienia na dostawę lub robotę podzielone pomiędzy poszczególnych oferentów, jeżeli zastrzeżono to w wezwaniu do składania ofert.

§ 13.

(1) Zamówienia na dostawę lub robotę powinny być udzielane, o ile możliwości, w takim czasie, by ich wykonanie przypadało na tzw. sezony martwe. Zamówienia na dostawę artykułów rolnych należy, o ile moż-

ności, udzielać tak, aby ich wykonanie przypadło przede wszystkim na sezony wzmożonej podaży, zwłaszcza w okresach bezpośrednio następujących po żniwach i wykopach. Wykonywanie dostawy lub roboty w sezonie martwym nie powinno w żadnym razie powodować powiększenia kosztów dostawy lub roboty, jak również obniżenia ich jakości.

(2) Zamówienia na dostawy i roboty znacznieszych rozmiarów, niezależnie od formy w jakiej są dokonywane, powinny być udzielane w ten sposób, aby możliwie równomiernie były uwzględnione potrzeby wszystkich okręgów gospodarczych Państwa.

§ 14.

Niedopuszczalne jest rozmyślne rozbijanie zamówienia danego rodzaju dostawy lub roboty. Jednak za zgodą Prezydenta Miasta możliwe jest rozdzielenie zamówienia, jeżeli warunki techniczne lub finansowe nie pozwalają na dokonanie jednorazowego zamówienia z kredytu rocznego, choćby zamówienie to — ze względu na wartość całej dostawy lub roboty — wymagało ogłoszenia przetargu na całość.

6. Wadia i kaucje.

§ 15.

(1) Od przedsiębiorców, pragnących uczestniczyć w przetargu bądź publicznym, bądź ograniczonym, wymagane jest złożenie wadium w wysokości, oznaczonej w ogłoszeniu przetargowym przy przetargu publicznym lub zaproszeniu na przetarg ograniczony w wysokości 3 do 5% oferowanej sumy.

(2) O ile oferent jest wierzycielem miasta i suma z uznanych należności, przypadających na jego korzyść, wyrównywuje się z ustalonym dla danego przetargu wadium, wystarcza formalne zadeklarowanie się oferenta przed rozprawą przetargową w Wydziale Finansowym, że zgadza się na potrącenie z powyższych należności potrzebnej na wadium sumy. O wysokości wadium decyduje wydział, przeprowadzający przetarg.

(3) Wadia należy pobierać:

- a) w gotowiźnie;
- b) w czekach z dołączeniem listu banku, stwierdzającego, że pokrycie czeku zostanie zatrzymane przez cały czas, aż do chwili zwrotu bankowi czeku;
- c) w książeczkach wkładowych, opiewających na okaziciela lub scedowanych na rzecz Zarządu Miejskiego, wydanych przez banki lub Kasy Oszczędnościowe, upoważnione do ich wydania;
- d) w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych;

- e) w obligacjach, wypuszczonych przez korporacje komunalne;
- f) w listach zastawnych, emitowanych za zabezpieczeniem prawnym (pupilarnym);
- g) w listach gwarancyjnych banków, posiadających prawo pupilarności;
- h) w akcjach Banku Polskiego i banków komunalnych.

(4) Przy niektórych robotach i dostawach Zarząd Miejski może skreślić niektóre z przytoczonych wyżej wartości, mogące podług przytoczonego przepisu służyć za wadia, obowiązany jest jednakże podać o tym do wiadomości w ogłoszeniach i wezwaniach na przetarg.

(5) Wadium składa się na czas postępowania przetargowego.

(6) Celem zabezpieczenia wykonania zobowiązań, przyjętych w umowie, należy od przedsiębiorcy lub dostawcy pobrać kaucję w wysokości 5% sumy umownej.

(7) Przy dostawach okresowych, zakontraktowanych na okres roczny, wystarcza kaucja w wysokości 10% wartości miesięcznej dostawy.

(8) Kaucje mogą być składane w formie, przewidzianej dla wadiów, o ile umowa nie stanowi inaczej. Na kaucje mogą być przyjmowane także zabezpieczenia hipoteczne na nieruchomościach z takim wyliczeniem, aby z poprzedzającymi je wpisami hipotecznymi mieściły się w 50 do 75% szacunkowej wartości odnośnej nieruchomości. Przyjęcie takiego zabezpieczenia zależy wyłącznie od uznania Zarządu Miejskiego.

(9) O tym, czy wartości składane na wadia wzgl. kaucje odpowiadają powyższym wymogom, rozstrzyga — jeśli chodzi o wadia — Wydział Finansowy, jeśli chodzi o kaucje — wydział, przeprowadzający przetarg.

(10) Przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe zwolnione są od obowiązku składania wadiów i kaucyj.

ROZDZIAŁ II.

Pisemne przetargi ofertowe nieograniczone i ograniczone.

A. Przetarg nieograniczony.

§ 16.

(1) Pisemne przetargi ofertowe są nieograniczone i ograniczone.

(2) W zasadzie należy udzielać zamówienia na dostawę i robotę w drodze przetargu nieograniczonego.

1. Termin i sposób ogłaszania przetargu.

§ 17.

(1) Przetarg pisemny nieograniczony powinien być poprzedzony wezwaniem do składania ofert pisemnych.

(2) Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym powinno nastąpić co najmniej:

- 1) na 21 dni przed terminem ostatecznym, wyznaczonym do składania ofert — gdy chodzi o dostawy i roboty budowlane: a) o wartości powyżej zł. 500.000.— lub b) wymagające wstępnych studiów handlowych i technicznych;
- 2) na 15 dni — gdy chodzi o dostawy lub roboty budowlane, nie podpadające pod pkt. 1;
- 3) na 10 dni — gdy chodzi o śpieszne rozpoczęcie i wykonanie robót budowlanych ze względu na interes państwa lub gminy;
- 4) na 10 dni — gdy chodzi o inne roboty poza budowlanymi.

(3) Zasadniczą treść wezwania należy ogłosić co najmniej w jednym z pism fachowych lub w jednym z ogólnych, a najbardziej poczytnych pism w miejscowości, w której zarządzony został przetarg, oraz należy wezwanie do składania ofert przesłać do wiadomości terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, rzemieślniczej, rolniczej lub innej właściwej organizacji zawodowej, jako też wywiesić treść wezwania na tablicach ogłoszeniowych Zarządu Miejskiego.

(4) Wezwania do składania ofert powinny być przesłane w odpisie Urzędowi Kontroli do wiadomości.

(5) Ponad to przy dostawach i robotach wartości od 50.000 zł. należy ogłosić zasadniczą treść wezwania w Monitorze Polskim.

(6) Przy dostawach i robotach wartości ponad 500.000 zł. należy ogłosić wezwanie do składania ofert w Monitorze Polskim, a treść zasadniczą wezwania w pismach wymienionych w ust. (3) oraz przynajmniej w dwóch dziennikach stołecznych.

(7) W ogłoszeniu, zawierającym treść zasadniczą wezwania do składania ofert, jeżeli ono podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim, należy powołać się na wezwanie tamże ogłoszone, podając datę i numer Monitora Polskiego, w którym wezwanie ogłoszono.

(8) Od chwili ogłoszenia wezwania do składania ofert, osoby interesowane mają prawo przeglądać pełny jego tekst, oraz zaznajamiać się z warunkami dostawy lub roboty w wydziale, wskazanym w wezwaniu do składania ofert.

(9) Interesowani mogą otrzymywać wezwania do składania ofert, a za zwrotem kosztów odpisy warunków dostawy lub roboty. Dopuszczalne jest sporządzenie odpisów przez interesowanych. Niezależnie od ogłoszenia w pismach można posłać pisemne zawiadomienia firmom, których udział w przetargu jest bardzo pożądany.

2. Treść wezwania do składania ofert.

§ 18.

(1) W wezwaniu do składania ofert należy podać:

- 1) nazwę i siedzibę wydziału, ogłaszającego wezwanie do składania ofert;
- 2) określenie przedmiotu dostawy lub roboty ze wskazaniem danych, potrzebnych do dokładnego zapoznania się z zakresem i jakością dostawy lub roboty;
- 3) czy dopuszczalne jest częściowe wykonanie dostawy lub roboty; w razie dopuszczalności częściowego wykonania dostawy lub roboty należy określić warunki składania ofert, a następnie wykonania dostawy lub roboty;
- 4) czy przy dostawach, obejmujących kilka grup artykułów, produkowanych przez różne gałęzie przemysłu, mogą być oferty składane osobno na każdą grupę artykułów;
- 5) warunki ogólne i techniczne, mające obowiązywać przedsiębiorcę lub dostawcę;
- 6) zastrzeżenie co do możliwości rozszerzenia lub zmniejszenia dostawy bądź roboty z określeniem granic tych zmian;
- 7) inne specjalne warunki wykonania dostawy lub roboty;
- 8) przy większej liczbie dostawców lub przedsiębiorców, mających wspólnie wykonać dostawę lub robotę — wskazówki co do wzajemnego ich stosunku w zakresie wykonania dostawy lub roboty, w zakresie odpowiedzialności itp.;
- 9) termin i miejsce, w których dostawa lub robota, albo poszczególne części tychże powinny być wykonane, bądź rozpoczęte, ze wskazaniem rygorów;
- 10) żądanie wskazania sposobu i wysokości zaofiarowanego zabezpieczenia, zapewniającego wykonanie zamierzonej umowy o dostawę lub robotę;
- 11) określenie formy składanych ofert lub też jeżeli to jest możliwe i wskazane, wzór oferty, bądź wiadomość, gdzie można taki wzór otrzymać;
- 12) w razie potrzeby, że oferta powinna zawierać szczegółowe zestawienie kosztorysu, jak również, jeżeli jakość przedmiotu lub roboty na to zezwala, że oferta powinna podawać wagę, cenę jednostkową, wreszcie ogólną sumę, oznaczoną cyframi i wyrazami;
- 13) miejsce i termin składania ofert;
- 14) wysokość wadium oraz sposób jego złożenia;
- 15) że do oferty powinien być załączony uwierzytelniony przez zainteresowanego wydział odpis świadectwa lub dowodu wymienionego w § 3

oraz kwit na złożone wadium lub dowód zwolnienia od złożenia wadium i że wadium to podlega zwrotowi po ukończeniu przetargu w razie odrzucenia oferty, a po podpisaniu umowy i po złożeniu przewidzianego w umowie zabezpieczenia należytego jej wykonania w razie utrzymania się oferenta przy przetargu;

- 16) dokładne oznaczenie czasu, przez który obowiązuje złożona oferta pod rygorem utraty wadium, przy czym w razie dopuszczalności, należy zaznaczyć, że oferent powinien sam ustalić termin ważności swej oferty, jeżeli nie może przyjąć oznaczonego terminu;
- 17) że składanie ofert, ich zmiana i ich cofnięcie jest dopuszczalne przed terminem rozpoczęcia przetargu;
- 18) skutki prawne w przypadku uchylenia się oferenta, który utrzymał się przy przetargu, od podpisania umowy albo od złożenia zabezpieczenia należytego wykonania dostawy lub roboty, przy czym należy te skutki prawne osobno wskazać odnośnie do oferenta, który złożył wadium, a osobno odnośnie do oferenta, który został częściowo lub całkowicie zwolniony od składania wadium;
- 19) miejsce i termin rozpoczęcia przetargu;
- 20) wydział i godziny, w których interesowani mogą zaznajamiać się z warunkami dostawy lub roboty, jak również otrzymywać za zwrotem kosztów, potrzebne odpisy lub też sporządzać notatki;
- 21) w razie potrzeby, czy dostawa lub robota może być podzielona oraz czy dopuszczalne jest składanie częściowych ofert;
- 22) że Zarządowi Miejskiemu w Łodzi służy prawo wyboru dostawcy lub przedsiębiorcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku;
- 23) czy należność za wykonaną i przyjętą dostawę lub robotę będzie na podstawie sprawdzonych i przyjętych rachunków wypłacana dostawcom i przedsiębiorcom najpóźniej w ciągu 21 dni, licząc od dnia złożenia rachunków, czy też będzie regulowana odmiennie.

(2) W wezwaniu do składania ofert nie mogą być podawane ceny orientacyjne.

3. Treść oferty na przetarg.

§ 19.

(1) Oferta powinna zawierać:

- 1) imię, nazwisko, firmę i dokładny adres oferenta oraz datę sporządzenia oferty;
- 2) wyszczególnienie załączonych wzorów, próbek, planów itp.;
- 3) oświadczenie, że oferent zapoznał się ze wskazanymi w wezwaniu do składania ofert warunkami, próbkami, planami oraz z innymi

szczególami, dotyczącymi dostawy lub roboty, będącej przedmiotem ogłoszonego przetargu;

- 4) wyszczególnienie, stosownie do wezwania, cen i sum w cyfrach, jako też, jeżeli to jest wymagane, wskazanie cen jednostkowych, tudzież oświadczenie, czy ceny te należy rozumieć wraz z należnościami ubocznymi; w przeciwnym zaś przypadku oferta powinna zawierać dokładne obliczenie żadanego wynagrodzenia za tego rodzaju uboczne świadczenia;
- 5) oświadczenie oferentów, wnoszących wspólną ofertę, że zobowiązania ich co do oferty oraz co do wykonania dostawy lub roboty są solidarne;
- 6) oświadczenie, że oferent uważa się za związanego ofertą do terminu ważności oferty, wskazanego w wezwaniu do składania ofert, pod rygorem utraty wadium i że pod tymże rygorem zobowiązuje się w razie utrzymania się przy przetargu, podpisać umowę oraz złożyć zabezpieczenie należytego jej wykonania;
- 7) do oferty powinien być załączony odpis świadectwa lub dowodu wymienionego w § 3 oraz dowód złożenia wadium lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium; jeżeli przedsiębiorstwo oferenta w myśl przepisów obowiązujących podlega zarejestrowaniu, należy powołać się na liczbę rejestru; wydział ogłaszający przetarg, może zażądać od oferenta aktualnego wypisu z rejestru handlowego lub jego odpisu;
- 8) wskazanie sposobu i wysokości zaofiarowanego zabezpieczenia wykonania dostawy lub roboty oraz terminy jego przedstawienia lub złożenia.

(2) Ofertę należy napisać w jednym ciągu, nie zostawiając miejsc niewypełnionych, i zaopatrzyć na końcu własnoręcznym podpisem oferenta bądź osób, mających prawo zaciągać zobowiązania w jego imieniu. Wskrobywania w ofertach są niedopuszczalne, poprawki zaś należy omówić w uwadze, zaopatrzonej własnoręcznym podpisem oferenta lub osoby upoważnionej. Poprawki liczb i cyfr należy napisać wyrazami.

(3) Wydział, ogłaszający przetarg, może zażądać od oferentów złożenia bilansu za ostatni rok gospodarczy.

(4) Wniesienie oferty powinno być poparte złożeniem przepisanego wadium.

4. Sposób złożenia, zmiany lub cofnięcia oferty.

§ 20.

(1) Oferta powinna być złożona lub nadesłana wydziałowi ogłaszającemu przetarg przed terminem rozpoczęcia przetargu, oznaczonym w wezwaniu do składania ofert.

(2) Oferent może cofnąć ofertę przed terminem wskazanym w wezwaniu do składania ofert, jako terminem rozpoczęcia przetargu; w tym przypadku wadium powinno być zwrócone niezwłocznie po zamknięciu przetargu.

(3) Oferent może zmienić ofertę przed rozpoczęciem przetargu.

(4) Jeżeli oferta będzie cofnięta lub zmieniona po rozpoczęciu przetargu, wówczas złożone wadium przepada na rzecz Gminy Miejskiej Łódź.

(5) Jeżeli oferent, który został zwolniony od składania wadium częściowo lub całkowicie, cofnie lub zmieni ofertę po rozpoczęciu przetargu albo, w przypadku utrzymania się przy przetargu, uchyli się od podpisania umowy, wówczas obowiązany jest do uiszczenia sumy, równej wysokości wadium, ustanowionego dla danej dostawy lub roboty, z odsetkami prawnymi od daty zakończenia przetargu do dnia uiszczenia.

(6) W przypadku utrzymania się przy przetargu oferent powinien w terminie wskazanym w myśl § 33 podpisać umowę na dostawę lub robotę, objętą przetargiem, oraz złożyć lub przedstawić zabezpieczenie, zapewniające należyte jej wykonanie.

(7) Uchylenie się od podpisania w terminie umowy lub niezłożenie w terminie zabezpieczenia, zapewniającego należyte jej wykonanie, powoduje rozwiązanie stosunku prawnego z oferentem z utratą przez niego wadium.

(8) Jeżeli wydział, który ogłosił przetarg i zawiadomił oferenta o przyjęciu oferty, zmieni warunki dostawy lub roboty, podane w wezwaniu do składania ofert lub też ustalone z oferentem przy wyborze oferty, oferent ma prawo uchylić się od podpisania umowy.

(9) Na sumach, walorach, czy prawach majątkowych, stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umowy, będzie służyło Gminie Miejskiej Łódź pierwszeństwo zaspokojenia.

§ 21.

Składanie lub przesyłanie oferty, jak również jej zmiany lub cofnięcie powinno być dokonane w następujący sposób:

- 1) ofertę należy składać w nieprzejrzystej i zalakowanej kopercie; na kopercie należy umieścić napis: „oferta przetargowa na dostawę... (na robotę...)“, albo: „zmiana oferty przetargowej na dostawę... (na robotę)“, albo: „cofnięcie oferty przetargowej na dostawę... (robotę...)“; załączniki do oferty, które nie mogą być umieszczone w kopercie z ofertą, jak np. większe próbki należy opakować odrębnie, na opakowaniu, nie umieszczając nazwiska bądź firmy oferenta, i zalakować; wewnątrz na załączniku należy podać na-

zwisko lub firmę oferenta, zewnątrz zaś na opakowaniu należy umieścić napis: „załącznik do oferty przetargowej na dostawę... (na robotę...)” albo: „załącznik do zmienionej oferty przetargowej na dostawę... (na robotę...)”; niedopuszczalne jest ani pisemne ani ustne podawanie nazwiska, bądź firmy oferenta, ani też umieszczanie jakichkolwiek znaków rozpoznawczych na kopercie zawierającej ofertę lub na opakowaniu zawierającym załączniki do oferty; pieczęć użyta do lakowania koperty, zawierającej ofertę lub opakowania zawierającego załączniki do oferty, nie może ujawniać pochodzenia oferty;

- 2) kopertę z ofertą oraz kopertę, zawierającą jej zmianę lub cofnięcie, należy wrzucać do specjalnie w tym celu urządzonych skrzynek, które wydział rozpisujący przetarg, powinien umieścić w miejscu dostępnym dla oferentów; tamże należy składać, niezwłocznie po otrzymaniu oferty nadsyłane pocztą; skrzynka do ofert powinna być zaopatrzona w dwa odmiennie zamki lub plomby lub pieczęcie lakowe i posiadać zabezpieczenie uniemożliwiające wyjęcie oferty przez otwór do jej wrzucania; klucze, plombownice lub pieczęcie przechowują osoby wyznaczone do tego;
- 3) w razie przesyłania oferty pocztą, należy kopertę opatrzyć napisem wydziału rozpisującego przetarg; na kopertach nie należy umieszczać ani imienia i nazwiska, ani adresu nadawcy.

5. Komisja przetargowa.

§ 22.

- 1) Przeprowadzanie przetargów skutecznia komisja przetargowa, składająca się z: 1) naczelnika wydziału, przeprowadzającego przetarg, względnie jego urzędowego zastępcy,
 - 2) kierownika fachowego oddziału tego wydziału,
 - 3) delegata wydziału zainteresowanego w danej dostawie lub robocie.Funkcje sekretarza komisji pełni urzędnik wyznaczony przez naczelnika wydziału, przeprowadzającego przetarg.
- 2) Przewodniczącym komisji przetargowej jest naczelnik wydziału, przeprowadzającego przetarg względnie jego urzędowy zastępca.
- 3) W razie potrzeby przewodniczący komisji może powołać specjalnego rzeczoznawcę, którego opinię należy zamieścić w protokole komisji przetargowej.

§ 23.

Przewodniczący Komisji przetargowej prowadzi rozprawę przetargową w zakresie przewidzianym w §§ 25 i 37 niniejszej instrukcji, czu-

wa nad prawidłowym jej przebiegiem, stwierdza w razie potrzeby tożsamość oferentów albo ich pełnomocników, udziela głosu proszącym o to i wyjaśnia wątpliwości, podniesione tak przez oferentów, jak i członków komisji przetargowej lub powoduje ich wyjaśnienie przez właściwe organa i przedstawia wnioski odpowiednim władzom miejskim razem z całym materiałem przetargowym.

§ 24.

(1) Uchwały komisji zapadają większością głosów. Członek Komisji nie może wstrzymać się od głosowania, natomiast może żądać zaprotokołowania uzasadnienia swego odrębnego stanowiska.

(2) Przebieg narad komisji przetargowej, odbytych po oddaleniu się oferentów, wszelkie wiadomości, jak i cały materiał przetargowy, nie podany do publicznej wiadomości w czasie jawnej rozprawy, uważać należy za ścisłą tajemnicę służbową.

6. Rozprawa przetargowa.

§ 25.

Rozpoczęcie przetargu odbywa się w miejscu i w czasie, wskazanym w wezwaniu do składania ofert. Zakres działania komisji przeprowadzających przetarg obejmuje:

- 1) stwierdzenie prawidłowości ogłoszenia przetargu;
- 2) zbadanie nienaruszalności skrzynki z ofertami;
- 3) zbadanie nienaruszalności kopert i ich zewnętrznego wyglądu;
- 4) otwarcie wniesionych ofert i zaopatrzenie każdej oferty bieżącym numerem;
- 5) stwierdzenie, które oferty są nieważne i wymienienie tych ofert z podaniem powodów nieważności;
- 6) odczytanie ofert, nadających się do rozpatrzenia przy wymienieniu oferenta i oferowanej ceny; również ogłasza się, które oferty zostały cofnięte;
- 7) spisanie protokołu z przebiegu przetargu; protokół podpisuje przewodniczący i pozostali członkowie komisji oraz sekretarz;
- 8) kopert do akt przetargowych dołączać nie należy.

§ 26.

(1) Na przetargu mogą być obecni delegaci Urzędu Kontroli oraz oferenci lub ich upoważnieni przedstawiciele.

2) Delegaci Urzędu Kontroli mają prawo wypowiadać swe uwagi w czasie rozprawy przetargowej.

7. Oferty nieważne.

§ 27.

Nieważne są w szczególności następujące oferty:

- 1) nie odpowiadające zasadniczym wymaganiom przepisów §§ 18, 19, 20 i 21 pkt. 1);
- 2) wniesione przez osoby nie odpowiadające warunkom wymienionym w § 3;
- 3) wniesione przez osoby wymienione w § 4;
- 4) spóźnione;
- 5) nie zawierające wyraźnych i ostatecznych cen;
- 6) złożone ustnie, telegraficznie lub telefonicznie, z wyjątkiem ofert telegraficznie złożonych na metale półszlachetne, jeżeli to było przewidziane w wezwaniu do składania ofert;
- 7) zawierające nieomówione przekreślenia, poprawki, omyłki lub niejasności.

8. Rozstrzygnięcie przetargu — wybór oferty.

§ 28.

(1) Z ofert, nadających się do rozpatrzenia, komisja przetargowa wybiera ofertę, biorąc pod uwagę całokształt warunków zgłoszonych przez oferentów, jakość oferowanych przedmiotów lub roboty, jako też solidność i pewność oferentów oraz ich uzdolnienie i techniczne przygotowanie do wykonania dostawy lub roboty, wreszcie ich zasoby finansowe. Przez solidność należy rozumieć również wywiązywanie się oferentów ze zobowiązań wobec swoich pracowników. Wybór oferty powinien być pisemnie umotywowany.

(2) Przy ocenie poszczególnych ofert ceny oferowane, zarówno ogólne, jak i jednostkowe, powinny być nadto porównywane z cenami poprzednich albo podobnych dostaw lub robót.

(3) Uchwały komisji przetargowej zatwierdza Magistrat, gdy chodzi o dostawę lub roboty na kwotę przekraczającą zł. 5.000; w pozostałych wypadkach zatwierdzenie wskazanych uchwał należy do kompetencji Prezydenta Miasta.

§ 29.

(1) Należy uznać, że przetarg nie dał wyniku dodatniego w przypadku:

- 1) braku co najmniej dwóch ważnych ofert,
- 2) ustalenia, że żadna z rozpatrywanych ofert nie nadaje się do przyjęcia.

(2) Powzięta decyzja powinna być uzasadniona na piśmie. O tej decyzji powiadamia się oferentów.

§ 30.

Jeżeli wydział, ogłaszający przetarg, nie zna oferenta z poprzednio wykonanych dostaw lub robót, wówczas przed powzięciem decyzji powinien zebrać możliwie wyczerpujące wiadomości o uzdolnieniu oferenta do wykonania dostawy lub roboty i o jego sumienności i solidności.

§ 31.

(1) Po przetargu, wydział ogłaszający przetarg, nie może ani przeprowadzać dodatkowych ustnych przetargów, ani żądać obniżenia ceny.

(2) W przypadkach szczególnych, gdy wynik przetargu jest niezadowolający lub gdy sumy ogólne ofert na roboty są wyższe od sumy kosztorysu urzędowego, może być zarządzone uchwałą komisji przetargowej przeprowadzenie dodatkowego przetargu ustnego lub pisemnego conajmniej z 2 wybranymi oferentami, którzy zaofiarowali najdogodniejsze warunki. Odnośna decyzja powinna być rzeczowo uzasadniona.

§ 32.

Oferent, którego oferta została odrzucona lub w części przyjęta, jednakże bez zmiany warunków dostawy lub roboty, nie może mieć z tego tytułu żadnych roszczeń do Gminy Miejskiej Łódź.

§ 33.

(1) W ciągu trzech dni, licząc od dnia zatwierdzenia uchwały Komisji przetargowej, wydział, który ogłosił przetarg, zawiadamia pisemnie oferenta o wyborze jego oferty, wzywając go równocześnie do stawienia się w oznaczonym czasie i miejscu celem spisania i podpisania umowy.

(2) W wezwaniu tym, które powinno być doręczone przed upływem okresu czasu obowiązywania oferty, termin do spisania i podpisania umowy nie może przekraczać dni 28, licząc od daty doręczenia wezwania.

(3) W wezwaniu należy również wskazać oferentowi skutki, jakie ponosi za sobą uchylenie się od podpisania umowy, stosownie do § 20 ust. (7).

(4) Wydział, który ogłosił przetarg, zawiadamia w terminie podanym w ust. (1) również oferentów, którzy nie utrzymali się przy przetargach, o odrzuceniu ich ofert, stawiając zarazem wadła do ich dyspozycji; oferentom tym będą podawane nazwiska tych oferentów, których oferty przyjęto.

B. Przetarg ograniczony.**§ 34.**

W drodze przetargu ograniczonego zasadniczo powierzane być mogą dostawy lub roboty:

- a) jeżeli ze względu na zabytkowy charakter lub cechy artystyczne odnośnych przedmiotów lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa dostawa lub robota może być dokonana tylko przez pewne przedsiębiorstwo, ponad to jeżeli przetarg, nieograniczony nie da dodatniego wyniku;
- b) dostawy i roboty, które dla ich właściwości tylko ograniczone koło osób w należyty sposób wykonuje;
- c) dostawy, przy których próbki towarów przed dokonaniem wyboru muszą być poddane laboratoryjnej analizie.
- d) dostawy i roboty, których ogólna wartość nie przekracza kwoty zł. 10.000.

§ 35.

(1) Przepisy, zawarte w paragrafach od 17 do 33 włącznie, stosuje się odpowiednio do przetargów ograniczonych, przy czym zamiast publicznego wezwania do składania ofert rozsyła się imienne wezwanie do składania ofert.

(2) Jeżeli przetarg ograniczony nie dał wyniku dodatniego, Magistrat względnie Prezydent Miasta (w granicach kompetencji, określonych w § 28 p. 3) rozstrzyga, czy ma się odbyć powtórny przetarg ograniczony, czy też ma być udzielone zamówienie z wolnej ręki.

(3) Do przetargu ograniczonego powinno być wezwanych co najmniej 5 osób, w liczbie tej, jeżeli chodzi o dostawy lub roboty w zakresie rzemiosła, należy wezwać do składania ofert organizację rzemieślniczą o charakterze zarobkowym. Wezwanie to powinno nastąpić za pośrednictwem właściwej terytorialnie izby rzemieślniczej. Ograniczyć się wezwaniem mniejszej liczby osób do przetargu można jedynie w przypadku braku 5 osób, które mogłyby należycie wykonać dostawę lub robotę. Do ważności przetargu ograniczonego konieczne jest złożenie co najmniej dwóch ważnych ofert.

(4) O rozpisaniu przetargu ograniczonego w wypadkach wymienionych w punktach a i b § 34 decyduje Prezydent Miasta na wniosek zainteresowanego wydziału.

ROZDZIAŁ III.**Publiczny przetarg ustny.****§ 36.**

Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę w drodze publicznego przetargu ustnego jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy pożądaný jest

udział oferentów z szerszych warstw ludności, a wartość dostawy lub roboty nie przekracza sumy zł. 5.000—.

§ 37.

(1) Przy publicznym przetargu ustnym stosuje się odpowiednie przepisy o pisemnym przetargu ofertowym nieograniczonym z następującymi zmianami:

- 1) ogłoszenie o przetargu należy umieścić na urzędowej tablicy Zarządu Miejskiego w Łodzi oraz przesłać do wiadomości terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, rolniczej lub rzemieślniczej; można je nadto umieścić w jednym z poczytniejszych pism codziennych lub podać do wiadomości publicznej w inny sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom, jeżeli to jest wskazane, dla osiągnięcia pomyślnego wyniku przetargu;
- 2) na początku przetargu należy odczytać warunki przetargowe wobec oferentów, biorących udział w przetargu, co należy uwidocznic w protokole przetargowym;
- 3) oferenci powinni zgłosić się na przetarg osobiście lub za pośrednictwem pełnomocników, posiadających pełnomocnictwa pisemne, i powinni złożyć przewidziane wadium; przedstawiciele przedsiębiorstw, podlegających wpisaniu do rejestru handlowego, powinni powołać się na liczbę rejestru; na żądanie powinni przedstawić wypis aktualny z rejestru handlowego;
- 4) oferenci zgłaszają ustnie w czasie przetargu kolejno coraz niższe ceny dostawy lub roboty, dopóki mimo trzykrotnego wywołania nie ma dalszego zgłoszenia; ceny kolejno oferowane powinny być wpisane w protokole przetargu.

(2) Po zakończeniu przetargu podpisują protokół również obecni oferenci, których oferty nie zostały od razu odrzucone. Przez podpisanie protokołu oferenci są związani ofertą do terminu przewidzianego w ogłoszeniu o przetargu, oferent zaś, którego oferta zostanie wybrana — do czasu podpisania umowy, wszyscy pod rygorem, przewidzianymi w § 20.

§ 38.

Przeprowadzenie przetargu ustnego może być dokonane jednoosobowo przez urzędnika, wyznaczonego przez naczelnika wydziału, upoważnionego do udzielania zamówień na dostawy lub roboty.

§ 39.

Bezpośrednio po przetargu, a w każdym razie nie później niż w ciągu dni 14, zwraca się wadium oferentom, których oferty zostały odrzuco-

ne; wadium zaś oferentów, których oferty nie zostały odrzucone, zatrzymuje się do czasu zawarcia umowy z oferentem lub powzięcia decyzji o odrzuceniu oferty.

ROZDZIAŁ IV.

Zamówienia bez stosowania postępowania przetargowego.

A. Zamówienia z wolnej ręki.

§ 40.

Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę z wolnej ręki polega na powierzeniu dostawy lub roboty w drodze porozumienia się wydziału z osobą lub osobami, posiadającymi warunki do udzielania im zamówienia na dostawę lub robotę.

§ 41.

- (1) Z wolnej ręki mogą być udzielane zamówienia na dostawę lub robotę w następujących przypadkach wyjątkowych:
 - 1) jeżeli zachodzi nieprzewidziana, a umotywowana konieczność natychmiastowego wykonania dostawy lub roboty;
 - 2) jeżeli odbycie przetargu może ujawnić tajemnicę państwową lub wojskową;
 - 3) jeżeli zamówienie jest konieczne dla celów badań naukowych lub doświadczalnych, lub też jeżeli chodzi o zamówienia w wyniku prac konkursowych;
 - 4) jeżeli przedmiotem zamówienia jest dostawa lub robota, której wykonanie ze względu na jej wyjątkowo specjalny charakter może być uskutecznione tylko przez pewną osobę fizyczną lub prawną;
 - 5) jeżeli przedmiot zamówienia jest produkowany przez przedsiębiorcę na prawach wyłączności lub znajduje się pod ochroną patentu albo ma cenę urzędowo ustaloną;
 - 6) jeżeli przetarg ograniczony nie dał wyniku dodatniego a Magistrat, względnie Prezydent Miasta (w granicach kompetencji określonych w § 28 p. 3) rozstrzygną, że ma być udzielone zamówienie z wolnej ręki (§ 35 ust. (2));
 - 7) jeżeli w czasie wykonywania dostawy lub roboty okaże się konieczne wykonanie przez tego samego dostawcę lub przedsiębiorcę pewnych związanych z nimi dodatkowych świadczeń nie przewidzianych umową, a wartość roboty lub dostawy dodatkowej nie przekracza 25% wartości pierwotnej dostawy lub roboty;
 - 8) jeżeli wskutek niedotrzymania umowy przez dostawcę lub przedsiębiorcę Zarząd Miejski zmuszony jest do powierzenia osobie trzeciej

wykończenia udzielonego zamówienia, a z braku czasu niemożliwe jest ogłoszenie przetargu;

- 9) jeżeli wartość zamówienia przy dostawach lub robotach budowlanych nie przekracza zł. 5.000.—, a przy innych robotach i dostawach powtarzających się — rocznie 2.000.— zł.

§ 42.

(1) W przypadkach przewidzianych w § 41 następuje udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę z wolnej ręki, jeżeli oferowana cena nie jest wyższa od ceny rynkowej lub giełdowej, odpowiadającej miejscowym stosunkom gospodarczym.

(2) Przekroczenie tej ceny dopuszczalne jest tylko w wyjątkowych przypadkach i musi być szczegółowo uzasadnione.

(3) Jeżeli dla przedmiotów dostawy lub pewnej kategorii robót nie istnieją ceny giełdowe, rynkowe, ani też ceny właściwe miejscowym stosunkom gospodarczym, Prezydent Miasta na wniosek zainteresowanego wydziału powołuje komisję rzeczoznawców w składzie i w sposób przewidziany dla komisyj przetargowych.

(4) Komisja rzeczoznawców ustala protokółarnie na podstawie badań i kalkulacji maksymalne ceny dla danej dostawy lub roboty.

(5) Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz komisji.

B. Zakupy bezpośrednie za zwykłym rachunkiem.

§ 43.

(1) Zakup bezpośredni za zwykłym rachunkiem polega na uskutecznieniu dostawy lub roboty w drodze ustnej umowy.

(2) Zakupy bezpośrednie za zwykłym rachunkiem dozwolone są w przypadkach, gdy ogólna wartość całej dostawy lub roboty nie przekracza kwoty zł. 1.000.

ROZDZIAŁ V

Umowy.

1. Treść i sposób sporządzenia umowy.

§ 44.

(1) Umowa o udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę sporządzana jest przez wydział, rozpisujący przetarg i powinna w szczególności zawierać:

imię, nazwisko, firmę i dokładny adres oraz jeżeli chodzi o kupca rejestrowego, powołanie się na liczbę rejestru handlowego;

- 2) dokładne określenie przedmiotu dostawy lub roboty wraz ze wszystkimi szczegółowymi warunkami wykonania i technicznym opisem oraz w razie potrzeby, zastrzeżenie ograniczenia lub rozszerzenia dostawy albo roboty z określeniem granic tych zmian;
- 3) umówioną cenę za dostawę lub robotę;
- 4) termin rozpoczęcia i ukończenia dostawy lub roboty oraz, w razie potrzeby, terminy rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych części dostawy lub roboty;
- 5) odszkodowanie umowne za niedotrzymanie bądź samej umowy, bądź terminu ostatecznego lub terminów poszczególnych wykonania dostawy lub roboty, bądź też rozpoczęcia i wykonania poszczególnych części dostawy lub roboty;
- 6) postanowienie, że Zarząd Miejski w Łodzi, może domagać się odszkodowania, przewyższającego odszkodowanie umowne, przy zastosowaniu art. 84 § 2 kodeksu zobowiązań;
- 7) warunek, że jeżeli umowa nie będzie wykonana w terminie oznaczonym w umowie z winy dostawcy lub przedsiębiorcy, Zarząd Miejski w Łodzi ma prawo albo odstąpić od umowy, albo też wyznaczyć odpowiedni termin dodatkowy do wykonania umowy, nie zwalniając dostawcy lub przedsiębiorcy od obowiązku uiszczenia odszkodowania umownego za zwłokę, albo też wykonać lub powierzyć osobie trzeciej wykonanie prac, przewidzianych w umowie, na rachunek dostawcy lub przedsiębiorcy;
- 8) sposób i wysokość zabezpieczenia należytego wykonania warunków umowy i ewentualnie wysokość i warunki ściągania i zwrotu kaucji dodatkowych (rat kolaudacyjnych), ulegających potrąceniu przy zaliczkowych wypłatach za dostawę lub robotę;
- 9) warunki, sposób, miejsce i termin przyjęcia bądź odrzucenia wykonanej dostawy lub roboty;
- 10) warunki, sposób i termin sprawdzenia rachunków za wykonaną dostawę lub robotę;
- 11) terminy i sposoby wypłacenia należności za wykonaną dostawę lub robotę;
- 12) postanowienia o obowiązku uiszczenia przez dostawcę lub przedsiębiorcę opłaty stemplowej;
- 13) zastrzeżenie, że bez wyraźnej pisemnej zgody Zarządu Miejskiego w Łodzi, dostawca lub przedsiębiorca nie ma prawa powierzać wykonania umowy innej osobie, bądź w całości, bądź w części, a wierzytelności, przypadające dostawcy lub przedsiębiorcy z tytułu wykonanej dostawy lub roboty, nie mogą być przelewane przed przeprowadzeniem ostatecznego rozrachunku, wynikającego z umowy;

14) określenie sądów właściwych do rozstrzygania sporów.

(2) Ponad to umowa może zawierać inne postanowienia i rygory.

(3) Umowa ze wskazanymi w niej załącznikami stanowi jedną całość.

(4) Przed podpisaniem umowy przez Prezydenta Miasta, powinno być złożone przez dostawcę lub przedsiębiorcę zabezpieczenie wykonania umowy.

(5) Oryginał zawartej umowy lub jej wypis, w przypadku sporządzenia przez notariusza, przechowuje wydział, który udzielił zamówienia na dostawę lub robotę, dostawca zaś lub przedsiębiorca otrzymuje uwierzytelniony jej odpis lub wypis.

(6) Zamówienia dodatkowe lub zmiany umowy powinny być spisane w umowach dodatkowych.

(7) Umowę może zastąpić wymiana pism pomiędzy Zarządem Miejskim, a oferentem.

2. Odszkodowania umowne.

§ 45.

(1) Wysokość odszkodowania umownego zastrzeżonego w umowie w myśl § 44 ust. (1) pkt. 5 powinna być ustalona w zależności od wartości dostawy lub roboty oraz ich znaczenia, przy czym jednak w przypadku:

- 1) niedotrzymania umowy, nie może być niższa niż 3%, ani też wyższa niż 15% wartości dostawy lub roboty, o ile rzeczywiste szkody nie są wyższe;
- 2) opóźnienia terminu ostatecznego lub terminów poszczególnych wykonania dostawy lub roboty bądź rozpoczęcia lub wykonania poszczególnych części dostawy lub roboty, nie może ona za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i dni świątecznych przekraczać 0,4% wartości niewykonanych w terminie dostawy lub roboty, o ile rzeczywiste szkody nie są wyższe.

(2) W przypadkach, w których zwłoka w wykonaniu części dostawy lub roboty uniemożliwia wykorzystanie w całości dostawy lub roboty, odszkodowanie umowne może być ustalone w stosunku do wartości całej dostawy lub roboty w wysokości nie wyższej, niż 0,1% za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i dni świątecznych.

(3) Prezydent Miasta, za zgodą władzy nadzorczej, może bądź przedłużyć termin wykonania umowy bez zastosowania postanowień o odszkodowaniu umownym, bądź odszkodowanie umowne umorzyć, jeżeli nie poniósł straty z powodu niedotrzymania terminu.

ROZDZIAŁ VI.

Przyjmowanie wykonanych dostaw i robót oraz regulowanie rachunków.**1. Komisja odbiorcza (koleudacyjna).**

§ 46.

Odbioru dostawy względnie robót dokonuje komisja odbiorcza, złożona z przewodniczącego i co najmniej 2 członków. Przewodniczącym Komisji odbiorczej jest naczelnik wydziału, powierzającego zamówienie, albo wyznaczony przezeń urzędnik. Pozostali członkowie komisji wyznaczani są przez naczelników zainteresowanych wydziałów spośród osób, posiadających znajomość fachową, zapewniającą należytą ocenę odbieranej dostawy lub roboty. W komisji winien brać udział naczelnik albo delegowany przezeń urzędnik tego wydziału, na rzecz którego odbywa się odbiór dostaw lub robót. Odbiór dostawy budowlanej względnie wykonanej budowy, komisja dokonuje w obecności kierownika budowy, przewodniczącego komitetu budowy, o ile komitet taki został powołany, oraz przedsiębiorcy, albo jego prawnego zastępcy. Nieobecność przedsiębiorcy, pomimo zawiadomienia, nie wstrzymuje odbioru wykonanych robót.

§ 47.

Jeżeli wartość przedmiotu odbioru przewyższa zł. 1.000.— należy o odbiorze zawiadomić Urząd Kontroli. Prócz terminu i miejsca odbioru należy podać nazwisko dostawcy (przedsiębiorcy) oraz wartość przedmiotu odbioru. Przedstawiciele Urzędu Kontroli mają prawo wypowiedzieć swe uwagi i wnosić je do protokołu.

§ 48.

(1) Do obowiązków komisji odbiorczej względnie koleudacyjnej należy zbadanie, czy dostawa lub robota pod względem jakościowym i ilościowym została wykonana zgodnie z zawartą umową, a ponad to przy robotach o dostawach budowlanych przedstawienie wniosków w sprawach związanych z likwidacją budowy i dokonaniem rozrachunków z przedsiębiorcą.

(2) Uchwały komisji zapadają większością głosów. Każdemu członkowi komisji odbiorczej przysługuje prawo wniesienia do protokołu uzasadnienia swego odrębnego stanowiska.

§ 49.

Członkowie komisji odbiorczej (koleudacyjnej), którzy dokonali badania i odbioru dostawy lub roboty i podpisali odpowiedni protokół

odbioru (akt kolaudacyjny) ponoszą całkowitą odpowiedzialność za zgodność dostawy względnie roboty z warunkami umowy oraz za jakość i ilość, przyjętych przedmiotów, artykułów i robót.

2. Odbiór dostaw i robót.

§ 50.

W wypadkach, gdy ogólna wartość całej dostawy lub roboty nie przekracza kwoty zł. 1.000.—, odbiór wykonanej dostawy lub roboty może być przeprowadzony jednoosobowo przez urzędnika, wyznaczonego przez naczelnika właściwego wydziału.

§ 51.

Odbiór robót i dostaw, wykonanych na rzecz Gminy Miejskiej Łódź, odbywa się w zasadzie po zgłoszeniu przez dostawcę lub przedsiębiorcę o ukończeniu dostawy lub roboty, a w wypadkach zamówienia robót budowlanych — po doniesieniu kierownika budowy o ukończeniu robót stwierdzonych przez niego w dzienniku budowy, i po przedstawieniu władzy operatu wykonawczego, sporządzonego w układzie takim samym, jak kosztorys ofertowy.

§ 52.

(1) Odbiór jakościowy i ilościowy wykonanej dostawy lub roboty winny być dokonane równocześnie.

(2) Przy dostawach i robotach budowlanych w wyjątkowych wypadkach, gdy roboty oddane były po cenach jednostkowych, objęcie wykonanych robót jest pilne, a rachunek końcowy nie mógł być jeszcze zestawiony i sporządzony odbiór jakościowy i przyjęcie budowy może być dokonane niezwłocznie po ukończeniu robót, odbiór zaś ilościowy — po zestawieniu rachunku końcowego.

§ 53.

Częściowy odbiór wykonanych dostaw lub robót, nie przewidzianych w umowie, może być dokonany za każdorazowym zezwoleniem Prezydenta Miasta i tylko po całkowitym ukończeniu części zamówionej dostawy lub roboty, a przy dostawach i robotach budowlanych wówczas, gdy charakter i rodzaj budowy tego wymaga.

§ 54.

(1) Z każdej czynności odbiorczej komisja odbiorcza sporządza szczegółowy protokół, który powinien zawierać decyzję o przyjęciu albo odrzuceniu bezwarunkowym wykonanej dostawy lub roboty, bądź

wniosek o przyjęcie lub odrzucenie. Protokół winien być sporządzony najpóźniej w terminie 2 miesięcy od daty złożenia przez dostawcę lub przedsiębiorcę wszystkich rachunków, gdy umowa nie przewiduje inaczej.

(2) Protokół podpisuje przewodniczący i członkowie komisji.

(3) Dostawca lub przedsiębiorca ma prawo wnieść do protokołu swe zastrzeżenia.

(4) Protokół podpisuje również dostawca lub przedsiębiorca poza przypadkami, w których zapadła decyzja o bezwarunkowym przyjęciu wykonanej dostawy lub roboty. W wypadku gdy protokół dotyczy odbioru robót budowlanych, protokół podpisuje również kierownik budowy.

(5) Dostawca lub przedsiębiorca może otrzymać za dowodem doręczenia odpis protokołu odbiorczego.

§ 55.

(1) W razie ustalenia przy odbiorze dostawy lub roboty błędów i braków, przedsiębiorca powinien być wezwany do usunięcia tych braków i błędów w wyznaczonym terminie. Dopiero po usunięciu błędów i braków dostawa wzgl. robota może być ostatecznie odebrana.

(2) Gdy przedsiębiorca nie uczyni zadość wezwaniu do usunięcia błędów i braków w wyznaczonym terminie i w sposób należyty — Magistrat wzgl. Prezydent Miasta w granicach kompetencji, określonych w § 28 p. 3, będzie w prawie według własnego uznania, albo zarządzić wykonanie odnośnych napraw i uzupełnień na odpowiedzialność i koszt przedsiębiorcy, a koszt ten pokryć z należności przedsiębiorcy, albo przyjąć robotę lub dostawę mimo braków i błędów i potrącić koszty ich usunięcia i należności przedsiębiorcy według oszacowania w protokole odbioru, lub wreszcie jeżeli błędy i braki są znaczne i istotne, odbioru robót odmówić i uznać umowę za rozwiązaną z winy przedsiębiorcy.

§ 56.

Przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za wykonaną przez siebie dostawę lub robotę, aż do chwili ostatecznego odbioru przedmiotu zamówienia, względnie do wygaśnięcia terminu gwarancji przewidzianego w umowie. Okres gwarancji rozpoczyna się od chwili dokonania jakościowego odbioru.

§ 57.

(1) Po upływie czasu gwarancji w terminie do dni 14, o ile inny termin nie został przewidziany w umowie, następuje ponowny odbiór i komisyjne zbadanie wykonanej dostawy lub roboty. Czynności ponow-

nego odbioru przeprowadza komisja odbiorcza w składzie osobowym w miarę możliwości niezmienionym.

(2) W razie stwierdzenia poważniejszych braków, powstałych z winy przedsiębiorcy lub dostawcy, przewodniczący komisji odracza odbiór i wyznacza przedsiębiorcy nowy termin ponownego odbioru w celu usunięcia zauważonych braków.

(3) Jeżeli do ponownego zebrania komisji odbiorczej przedsiębiorca braków nie usunie, koszty usunięcia zauważonych braków będą pokryte z kaucji przedsiębiorcy.

(4) Za ukryte braki, które zostaną ujawnione po ukończeniu ponownego odbioru, z wyjątkiem wypadku stwierdzenia nierzetelnego postępowania, przedsiębiorca nie odpowiada.

§ 58.

Wyniki ostatecznego odbioru lub roboty rozpatruje i zatwierdza Magistrat względnie Prezydent Miasta w granicach kompetencji określonych w § 28 p. 3.

3. Regulowanie rachunków.

§ 59.

(1) Należność za wykonaną i przyjętą część lub całą dostawę lub robotę należy wypłacać dostawcom lub przedsiębiorcom na podstawie sprawdzonych i przyjętych rachunków, jeżeli nie umówiono innego terminu płatności najpóźniej w ciągu 21 dni, licząc od dnia złożenia rachunków, sporządzonych na podstawie przyjęcia dostawy lub roboty.

(2) W wypadkach stopniowego wykonania dostaw lub robót, a w szczególności przy wykonaniu robót budowlanych, przedsiębiorca może otrzymywać na poczet ostatecznej należności spłaty częściowe — na podstawie przedstawionych przejściowych rachunków, zestawionych w sposób i w terminach w umowie przewidzianych.

(3) Częściowe należności mogą być spłacone po sprawdzeniu rachunków i wartości wykonanych robót lub dostaw według umownych cen jednostkowych przez przedstawiciela wydziału, powierzającego dostawę lub robotę.

(4) Dokonane częściowo wypłaty nie powodują utraty możliwości potrącenia ewentualnych poprzednich nadpłat z zabezpieczenia, zapewniającego wykonanie umowy i należności końcowych dostawcy lub przedsiębiorcy, ani też możliwości żądania zwrotu dokonanych nadpłat po wykonanej już dostawie lub robocie w granicach terminów, określonych w ustawach. Jeżeli z tym samym dostawcą lub przedsiębiorcą zawarto kilka odrębnych umów, będących w toku wykonania, nadpłaty, dokonane

ewentualnie przy rozrachunkach z umów poprzednich, mogą być potrącane z należności i zabezpieczenia wykonania umowy z tytułu umów, będących w toku wykonania.

(5) Na podstawie przejściowych rachunków przedsiębiorca może otrzymać 95% uznanej i sprawdzonej należności za częściowo dokonane roboty. Pozostałe 5% uznanej należności (raty kolaudacyjne) będą zatrzymywane jako dodatkowa gwarancja wykonania umowy.

(6) Zatrzymane kwoty będą wypłacone przedsiębiorcy po dokonaniu końcowego odbioru robót lub dostaw, jeżeli przy tym odbiorze nie zostaną stwierdzone braki i usterki w wykonanych robotach, powstałe z winy przedsiębiorcy. W przeciwnym razie kwoty te zatrzymane będą aż do czasu usunięcia względnie na pokrycie wydatków, związanych z usunięciem wykazanych przy tym odbiorze wad i usterek w wykonanych robotach.

§ 60.

Wydawanie zaliczek przed rozpoczęciem dostawy lub roboty w zasadzie jest niedopuszczalne. Wyjątkowo zaliczki mogą być przewidziane w umowach i udzielane jedynie na podstawie uchwały Magistratu.

ROZDZIAŁ VII.

Przepisy końcowe.

§ 61.

Magistrat, względnie Prezydent Miasta, w granicach kompetencji określonych w § 28 p. 3 może uznać przetarg lub odbiór za nieważny i zarządzić powtórzenie tych czynności w razie stwierdzenia pogwałcenia zasadniczych postanowień niniejszej instrukcji.

§ 62.

Postanowienia niniejszej instrukcji mają analogiczne zastosowanie przy oddawaniu w najem i dzierżawę gruntów i obiektów, przy czym przez cenę rozumie się czynsz za rok bieżący.

§ 63.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi i z dniem tym przestaje obowiązywać instrukcja o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót, wykonywanych dla Magistratu m. Łodzi z dnia 7 maja 1931 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *M. Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI).

WYKONANIE BUDŻETU
za czas od 1 IV. do

Dział	Nazwa działu	Wydatki zwyczajne		Stosunek 0/0
		preliminowano na okres roczny	wydatkowano za 8 miesięcy	
I	Zarząd ogólny	4,059,448 —	2,834,978,51	69,83
II	Majątek komunalny	234,060.—	149,939.11	64,06
III	Przedsiębiorstwa komunalne	212,473.—	—	—
IV	Splata długów	4,114,137.—	1,997,180.89	48,54
V	Drogi i place publiczne	1,490,919.—	1,096,743.66	73,56
Va	Pomiary i plany rozbudowy miasta	348,023.—	209,857.77	60,29
VI	Oświata	3,149,512 —	2,025,585.07	64,31
VII	Kultura i sztuka	714,838.—	449,319.13	62,85
VIII	Zdrowie publiczne	4,598,868 —	2,748,540.90	59,76
IX	Opieka społeczna	2,980,252.—	1,949,287.02	65,40
X	Popieranie rolnictwa	212,144.—	149,147.68	70,30
XI	Popieranie przemysłu i handlu	518,791.—	312,914.56	60,31
XII	Bezpieczeństwo publiczne	1,595,436.—	731,079.19	45,82
XIII	Różne	728,393 —	444,300.31	60,99
	Ogółem Zł.	24,957,294.—	15,098,873.80	60,49

ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

30 XI. 1937 roku.

Dział	Nazwa działu	Dochody zwyczajne		Stosunek % /o
		preliminowano na okres roczny	wpłynęło za 8 miesięcy	
I	Majątek komunalny	248,295 —	129,257.73	52,05
II	Przedsiębiorstwa komunalne	3,711,160.—	1.766,166.05	47,59
III	Subwencje i dotacje	100,402.—	63,723.80	63,46
IV	Zwroty	2,133,302.—	687,020.60	32,20
V	Opłaty administracyjne	558,006.—	387,429.62	69,43
VI	Opłaty z urządzeń dobra publicznego	621,618.—	325,671.36	52,39
VII	Dopłaty	—	—	—
VIII	Udział w podatkach państwowych	10,469,023.—	6,683,559.56	63,84
IX	Dodatki do podatków państwowych	6,461,007.—	3.303,529.73	51,13
X	Podatki samoistne	1,300,000.—	907,349.90	69,79
XI	Różne	200,004.—	149,675.90	74,83
	Ogółem Zi.	25,802,817.—	14,403,384.25	55,82

U W A G A : Sumy wykonania działu VIII i dz. IX, wykazane w rubryce 2-iej nie obejmują wpływów podatkowych za m-c listopad 1937 r. z powodu przekazania tych należności przez Izbę Skarbową w następnym miesiącu.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

za czas od 1 kwietnia do 30 listopada 1937 roku.

Nazwa rachunku	Bilans otwarcia nadzień 1 kwietnia 1937 r.		Obroty od 1 kwietnia do 31 paździer. 1937 r.		Obroty w listopadzie 1937 r.		Ogólne obroty za czas od 1. IV.—30. XI. 1937 r.	
	Winien	Ma	Winien	Ma	Winien	Ma	Winien	Ma
	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.
Kasa	130,245.48	—	15,480,543.03	15,581,203.51	2,413,589.19	2 361,477.29	18,024,377.70	17,942,680.80
Wydutki budżetowe	7.32	—	15,893,487.57	1,345,439.14	7,093,902.44	328 521.46	22 987,397.33	1,673,960.60
Dochody budżetowe	—	—	54,849.71	18,281,108.49	56,889.68	2,956,151.09	111,739 39	21,237 259.58
Zakłady i Szpitale	—	—	1,395,992.88	569,768.66	259,372.15	83,136 55	1,655,365 03	652,905.21
Przedsiębiorstwa Komunalne	108.—	127.74	2,880,024.82	1,533 987.08	209 373.58	268,197 19	3,089,506.40	1,802,312.01
Zobowiązania z tyt. wyk. budżetu	62 62	2,465 404 55	17,727,153.84	17,281,724.13	3,098,001 47	2,713,044.96	20,825,217 93	22,460,173 64
Instytucje kredytowe	150,106 90	—	21,386,508.42	21,457 992.60	2,762,759 95	2 764,455 68	24,299,375.27	24,222,448.28
Sumy przechodnie	1 868,999.80	3,551,347.15	29,981,132.47	29,687,844.54	3,232,059.84	3,305 539 83	35,082 192.11	36,544,731.52
Weksle obce	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaliczki	2,898,291.81	533,875.28	6,763,188.35	3,801 409.70	720,275 41	4 465,699.66	10,381,755 57	8,800,984 64
Dłużnicy i wierzyciele	2,194,723.79	21,791.—	11,320.—	2,093,723.24	—	—	2,206,043 79	2,115,514.24
Akcepty	—	10,000.—	—	—	—	—	—	10,000.—
Depozyty walorowe obce	419,094.60	—	135,226.48	69 499.91	8,381.—	10,225 —	562,702.08	79,724.91
Deponenci	—	419,094.60	69,499.91	135 226 48	10,225.—	8,381.—	79,724.91	562,702.08
Pożyczki krótkoterminowe	—	660,000.—	2,010,000.—	1,950,000.—	—	600,000.—	2 010,000.—	3,210,000.—
Papiery wartościowe własne	16,811,749.57	—	30.—	15,730.—	1,000.—	1,100.—	16,812,719.57	16,830.—
Różne rachunki	—	16,811,749.57	24,489,119.89	24,473,419.89	1,100.—	1,000 —	24,490 219 89	41,286,169.46
Zł.	24,473,389.89	24,473,389.89	138,278,077.37	138 278,077.37	19,866,929.71	19,866,929.71	182,618 396.97	182 618 396.97

KRONIKA.

I. OGÓLNA.

Pierwszy Zjazd Towarzystw Ogródków Działkowych Województwa Łódzkiego.

W dniu 28 listopada rb. w lokalu Tow. Opieki odbył się I-szy Zjazd Towarzystw Ogrodów Działkowych Województwa Łódzkiego. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele ogrodów działkowych z Kalisza, Łodzi, Zgierza, Pabianic, Piotrkowa Maz., Brzezin, Konina i Koła, oraz przedstawiciele Zarządu Głównego Związku Ogrodów Działkowych, Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy, Samorządu i zaproszeni goście.

Zjazd zagał dyr. K. Jagiełło, wygłaszając dłuższe przemówienie na temat historii powstania pierwszych ogrodów działkowych w Województwie Łódzkim.

Obradom przewodniczył radca W. Przedpełski. Tematem obrad była sprawa rozszerzenia dotychczas prowadzonej akcji Ogrodów Działkowych, której znaczenie dla społeczeństwa wykracza daleko poza ramy zagadnień łagodzenia skutków bezrobocia, jak również opieki społecznej wogóle, a która doprowadzić powinna do podniesienia poziomu kulturalnego i społecznego szerokich mas bezrobotnych.

W rozwoju akcji Ogrodów Działkowych dużą rolę odgrywa pomoc, udzielana przez Fundusz Pracy, który rzecz można śmiało, uważa ją za jedną z naczelných swoich zadań.

Jeśli idzie o samą Łódź, to rozwój akcji Ogrodów Działkowych trafił na specyficzne warunki, gdyż uzyskanie odpowiednich terenów, które przeważnie znajdują się w rękach prywatnych i są przedmiotem obrotu handlowego, napotyka na wprost nieprzewyciężone przeszkody. Przeszkody tym większe, że ani Zarząd Miejski, który w zakresie akcji Ogrodów Działkowych wykazał bardzo dużo dobrej woli, ani też inne instytucje o charakterze publicznym, nie posiadają terenów niezabudowanych w miejscach największego skupienia ludności. Sądzić jednak można, że i ta zawiła kwestia przy ogólnym poparciu i dobrej woli rozwiązana zostanie pomyślnie.

W wyniku obrad postanowiono powołać do życia Wojewódzki Związek Ogrodów Działkowych, który niewątpliwie przyczyni się do szyb-

szego rozwoju samej akcji. I-szy Zjazd Ogrodów Działkowych uchwalił ponad to wyrazić Panu Wojewodzie Hauke-Nowakowi serdeczne podziękowanie za dotychczasową opiekę i prosić, aby zechciał, gdy uzna to za stosowne być wyrazicielem wdzięczności Zjazdu, wszystkim tym instytucjom i osobom z poza naszego terenu, które przyczyniły się do tak pięknych wyników w zakresie Ogrodów Działkowych.

Niezależnie od tego Zjazd wyraził gorące podziękowanie dla Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy i Towarzystwa Krzewienia Zagadnień Opieki Społecznej, które pierwsze w Województwie Łódzkim podjęło sprawę tworzenia ogrodów działkowych.

Do tymczasowego Zarządu wybrani zostali p. dyr. K. Jagiełło, radca W. Przedpełski, płk. A. Vogel, A. Harasz, dyr. J. Wolczyński, R. Placek, mgr. Kaliński, Zajączkowski — wiceprezydent m. Zgierza, Gertner, M. Adamkiewicz i Kałładaj z Piotrkowa.

Poświęcenie taboru straży pożarnej w Łodzi.

W dniu 28 listopada rb. odbyła się podniosła uroczystość związana z poświęceniem nowego taboru, zakupionego przez Zarząd Miejski w Łodzi dla Łódzkiej Ochotniczej Straży Pożarnej.

Wraz z poświęceniem odbył się akt formalnego przekazania nowych autowozów straży.

Uroczystości rozpoczęte zostały mszą św., odprawioną w kościele katedralnym przez J. E. ks. biskupa-sufragana ks. dr. Tomczaka. Obecni byli na nabożeństwie i dalszym ciągu uroczystości P. Wojewoda Hauke-Nowak, płk. dypl. Bolesławicz, jako reprezentant D-cy O. K., Prezydent Miasta Godlewski, wiceprezydent Kozłowski, dyr. Wolczyński — przewodniczący Komitetu uroczystości, komendant P. P. inspektor Elsesser-Niedzielski i inni.

Po nabożeństwie J. E. ks. biskup dr. Tomczak dokonał aktu poświęcenia ustawionych na Placu Katedralnym 15 wozów samochodowych (5 tzw. autopogotowi i 10 autocystern).

Po akcie poświęcenia wozów nowego taboru odbyła się defilada oddziałów strażackich oraz 15 nowych wozów przed przedstawicielami władz i społeczeństwa, zebranymi przed domem przy ul. Piotrkowskiej 106. Defilada pięknie udekorowanych wozów, jadących z alarmowym dzwonieniem, wypadła wspaniale, czyniąc wrażenie na publiczności, zgromadzonej wzdłuż ulicy Piotrkowskiej.

Rada Nadzorcza Gazowni.

Dnia 1 grudnia rb. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta miasta A. Pączka posiedzenie Rady Nadzorczej Gazowni. Udział w obradach wzięli pp. dyrektor Kalinowski, dyrektor Gundlach, wice-dyrek-

tor Hoffmann, inż. Holegreber, dyrektor Bajer, inż. Brzozowski, radni: Chodakowski, Socha i Liberman.

W toku obrad załatwiono szereg spraw bieżących oraz między innymi postanowiono przystąpić do budowy nowego pieca o 6-ciu komorach. Uchwalono zasady nowej taryfy za gaz, obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1938 roku. Taryfa ta przyniesie poważne ulgi dla drobnych konsumentów gazu. Zniesiono również opłaty za gazomierze.

Uchwalono projekt budżetu Gazowni Miejskiej na r. 1938/39, zamykający się po obu stronach sumą bilansową 2.971.145 zł.

Rada zajmowała się również sprawą odznaczeń pracowników za długoletnią pracę. Dawniej odznaczano i nagradzano pracowników po 40 latach pracy w Gazowni, obecnie Rada Nadzorcza ustaliła, że pracownicy po 25 latach pracy będą odznaczani. W związku z tym Rada postanowiła w najbliższym czasie zorganizować obchód jubileuszowy dla 21 pracowników Gazowni.

Uruchomienie 7 kuchen dla najbiedniejszych.

W dniu 1 grudnia rb. odbyło się uroczyste uruchomienie 7 kuchen, prowadzonych przez Miejski Obywatelski Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym, z których dwie, jako zupełnie nowe, zostały poświęcone.

Poświęcenia kuchni nr 4 przy ul. Rembielińskiego 17 dokonał ks. prałat Dominik Kaczyński, kuchni zaś nr 1 przy ul. Piekarskiej 30—ks. Wincenty Chmiel.

W uroczystościach poświęcenia wzięli między innymi udział pp. naczelnik dr. St. Wrona, jako przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego, wiceprezydent A. Pączek, jako reprezentant Zarządu Miejskiego, starosta grodzki dr. H. Mostowski, komendant miejski PP. inspektor Elsesser-Niedzielski, dyrektor inż. Wałigórski, naczelnik Wisławski, kierownik Kleck oraz przedstawiciele Obywatelskich Komitetów Lokalnych.

Również poświęcona została kuchnia na terenie nowej siedziby Rezerwy Policji Pieszej przy ul. Dowborczyków 7. Poświęcenia dokonał ks. prałat Bączek. Komendę Wojewódzką PP. reprezentował inspektor Złotowski.

Tak więc tegoroczna akcja dożywianie najuboższej ludności bezrobotnej naszego miasta prowadzona będzie w 7 kuchniach. W roku ubiegłym czynnych było 5 kuchen, przy czym wydawały one maksymalną liczbę 6 tysięcy obiadów, podczas gdy kuchnie czynne obecnie mogą w razie zapotrzebowania przygotować 8 tysięcy obiadów

Niezależnie od wspomnianych 7 kuchen uruchomiona została kuchnia rytualna dla ludności żydowskiej przy ul. Solnej 11. Kuchnię prowadzi Stowarzyszenie filantropijne Nosem Lechem, pod kierunkiem jednak

i z funduszków Miejskiego Komitetu Pomocy Zimowej. Kuchnia rytualna może wydać maksymalną ilość 1000 obiadów.

Należy podkreślić również, że wydawane w roku bieżącym obiady są obfitsze i pożywniejsze (o 150 do 200 kalorii więcej na osobę niż w roku ubiegłym).

Kuchnie mieszczą się: Kuchnia Nr 1 — Piekarska 30, Nr 2 — Młynarska 32, Nr 3 — św. Jerzego 22, Nr 4 — Rembieleńskiego 1-7, Nr 5 — Napiórkowskiego 62-64, Nr 6 — Rzgowska 7, Nr 7 — Dowborezyków 7.

* * *

Dnia 3 grudnia rb. odbyło się posiedzenie Wydziału Wykonawczego Miejskiego Komitetu Obywatelskiego Pomocy Zimowej Bezrobotnym pod przewodnictwem wiceprezydenta A. Pączka. Omówiono sprawy związane z organizacją wymiaru, inkasem świadczeń zaległych, niewpłaconych poprzedniej zimy, oraz sprawę propagandy.

Postanowiono utworzyć 5 podsekcji, zajmujących się wymiarem wysokości świadczeń, kontrolą wpłacanych sum oraz rozpatrywaniem odwołań od wymiaru.

Dla ułatwienia kontroli wpłat zostanie zorganizowana kartoteka wpłacających. Równocześnie wszelkie wpłaty przyjmować będą urzędy skarbowe przy załatwianiu wszelkich innych spraw (np. przy wykupie świadectw przemysłowych).

Jeśli idzie o zaległości z roku ubiegłego, to Komitet będzie je inkasował bezwzględnie, a nazwiska osób, uchylających się od wypełniania tego społecznego obowiązku, będą publikowane. Ponad to nazwiska sabotujących akcję pomocy zimowej podane zostaną do wiadomości wszystkim instytucjom o charakterze publicznym (Ubezpieczalnia Społeczna, Kasy Kredytowe itp.) oraz władzom starościńskim i urzędowi skarbowym, aby osobom tym nie udzielano żadnych ulg.

Co do rozdziału żywności i zasiłków dla najbiedniejszych, jako zasadę przyjęto, że pomoc otrzymają tylko te rodziny, w których nie pracuje ani jedna osoba, lub też pracujący nie zarabiają tyle, ile wynosi zasiłek Komitetu.

Dzień imienin Prezydenta Miasta Łodzi.

Dnia 6 grudnia rb. z okazji imienin Prezydenta Miasta p. Mikołaja Godlewskiego zbrali się w udekorowanej sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego naczelnicy wydziałów i kierownicy oddziałów Zarządu Miejskiego, aby we własnym i pracowników imieniu złożyć życzenia Prezydentowi miasta.

W imieniu zebranych przemówił do Prezydenta Godlewskiego dyrektor Zarządu Miejskiego Kalinowski w serdecznych słowach.

Prezydent Godlewski, któremu zgotowano gorącą owację, dziękując podkreślił, że wśród pracowników miejskich istnieje bardzo żywa spójnia.

W składaniu życzeń solenizantowi wzięli udział również przedstawiciele pracowniczych związków zawodowych i organizacje byłych wojskowych. Przybyli również licznie przedstawiciele społeczeństwa.

Dzieci zakładów wychowawczych przybyły wraz ze swoimi opiekunami, składając z życzeniami kwiaty.

Solenizant otrzymał ponad to cały szereg depech z życzeniami z Łodzi i całego kraju.

Wręczenie 5 motocykli Policji Państwowej w Łodzi.

W dniu 6 grudnia rb. na Placu Wolności przed gmachem Zarządu Miejskiego odbyła się uroczystość wręczenia przez Zarząd Miejski 5-ciu nowych motocykli z przyczepkami i kompletnym wyposażeniem w narzędzia, zakupionych dla Policji Państwowej w Łodzi dla celów organizacji porządku ruchu ulicznego.

Motocykle przekazał Prezydent miasta Mikołaj Godlewski komendantowi P. P. m. Łodzi inspektorowi Elsesser-Niedzielskiemu, podkreślając w krótkim przemówieniu, że miasto nasze stara się o uporządkowanie wielu odcinków życia miejskiego. Wyraził następnie nadzieję, że zakupione motocykle będą doskonale służyły policji łódzkiej.

Inspektor Elsesser-Niedzielski w odpowiedzi Prezydentowi Godlewskiemu zapewnił go, że policja dołoży starań, aby wykazać społeczeństwu, że porządek ruchu kołowego w Łodzi stanął na wysokości zadania.

W uroczystości wzięli udział wiceprezydent A. Pączek, starosta grodzki dr. H. Mostowski, komendant wojewódzki P. P. inspektor dr. Torwiński, inspektor Złotowski, naczelnik Musiał i wielu reprezentantów społeczeństwa. Zakupione przez miasto motocykle są wykonane w Państwowych Zakładach Inżynierii (marka Sokół — 600 ccm). Otrzymały one numery kolejne od 45020 do 45024.

Uroczyste otwarcie dróg państwowych na terenie Województwa Łódzkiego.

Dnia 8 grudnia rb. odbyło się na terenie powiatów, okalających Łódź, uroczyste otwarcie dróg państwowych o ulepszonej nawierzchni. Jako przedstawiciel Rządu przyjechał Pan Minister Komunikacji płk. J. Ulrych, wraz z podsekretarzem stanu inż. Piaseckim, oraz wyższymi urzędnikami tego resortu.

Na granicy Województwa Warszawskiego powitał przybyłych gości P. Wojewoda Łódzki A. Hauke-Nowak w otoczeniu szeregu urzędników

i parlamentarzystów łódzkich oraz kilkudziesięciu członków łódzkiego Touring-Klubu. Przed bramą triumfalną w Głównie P. Wojewoda Hauke-Nowak wygłosił przemówienie, w którym dał przegląd historycznego rozwoju połączeń komunikacyjnych Łodzi z Warszawą i innymi ośrodkami, i podkreślił znaczenie dróg dla rozwoju przemysłowego centrum.

Na zakończenie P. Wojewoda Hauke-Nowak podziękował Ministrowi Ulrychowi za pomoc, okazaną w zrealizowaniu wielkiego zadania.

Pan Minister Ulrych w odpowiedzi podkreślił, że otwarte obecnie arterie nie wyczerpują sprawy i Rząd dąży do rozbudowy dróg wiejskich, i okaże gminom pomoc w tym kierunku, dopłacając im do szarwarku 2.000—3.000 złotych na kilometr.

Po przecięciu wstęgi i poświęceniu drogi goście zwiedzili most łukowy na rzece Mrodze, po czym odjechali do Strykowa. Tu nastąpiło również powitanie pod bramą triumfalną. Stąd goście odjechali do Łodzi. U granic miasta powitał P. Ministra Prezydent M. Godlewski w otoczeniu wiceprezydentów K. Kozłowskiego i A. Pączka oraz wyższych urzędników Zarządu Miejskiego.

Goście, po zwiedzeniu miejskiej drogi do Łagiewnik, przejechali, nie zatrzymując się przez ulice miasta. Na granicy m. Łodzi i gminy Chojny, przy bramie triumfalnej, nastąpiło powitanie P. Ministra J. Ulrycha przez przedstawicieli powiatu łódzkiego ze starostą Denysem na czele.

Tu znów przemówił Wojewoda Hauke-Nowak, obrazując dotychczasowe doskonałe wyniki częściowego wykonania planu 6-letniego.

Następnie Prezydent M. Godlewski, wskazując na znaczenie powiązania Łodzi z ośrodkami kraju i miejscami zbytu towarów, złożył na ręce p. Ministra gorące podziękowanie.

Po poświęceniu tego odcinka, przybyli goście udali się do Piotrkowa, a stamtąd do Tomaszowa Maz.

Z Tomaszowa Maz. goście udali się piękną asfaltową drogą do Łodzi, gdzie Wojewoda Łódzki Aleksander Hauke-Nowak podejmował P. Ministra, gości z Warszawy i reprezentantów społeczeństwa łódzkiego obiadem.

Na bankiecie wygłoszono szereg przemówień, w których dziękowano Ministrowi Ulrychowi i Wojewodzie Hauke-Nowakowi za przyłączenie Łodzi do sieci nowoczesnych połączeń komunikacyjnych.

Poświęcenie kamienia węgielnego gmachu Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi.

Dnia 11 grudnia rb. przy ul. P. O. W. w Łodzi odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego gmachu Wolnej Wszechnicy Polskiej.

Na terenie, ofiarowanym na ten cel przez miasto, rozpoczęto już wstępne prace budowlane.

O godzinie 12 w południe na placu zebrali się przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, policji, wojska i społeczeństwa.

Na uroczystość przybyli Dowódca O. K. General Władysław Langner, Prezydent Miasta Mikołaj Godlewski, naczelnicy wydziałów, wyżsi oficerowie policji, senat Wolnej Wszechnicy Polskiej, Bratnia Pomoc Studentów ze sztandarem, wycieczka słuchaczy warszawskiej uczelni oraz wielu przedstawicieli społeczeństwa.

Wkrótce nadjechali Minister W. R. i O. P. prof. dr. Wojciech Świętosławski, Wojewoda Hauke-Nowak oraz J. E. Ks. Biskup Włodzimierz Jasiński.

W asyście duchowieństwa Ordynariusz Diecezji Łódzkiej ks. biskup Jasiński dokonał poświęcenia kamienia węgielnego gmachu, po czym wygłosił krótkie przemówienie.

W dalszym ciągu uroczystości rektor Wolnej Wszechnicy Polskiej prof. dr. Teodor Vieweger odczytał akt erekcyjny. Z kolei przemówił Minister Świętosławski.

Po przemówieniu zgromadzona tłumnie młodzież wzniosła okrzyk na cześć Ministra Świętosławskiego, po czym przemówił Prezydent Miasta Mikołaj Godlewski, który podziękował Ministrowi W. R. i O. P. za jego opiekę nad szkolnictwem łódzkim, po czym wystąpił z przemówieniem przedstawiciel słuchaczy W. W. P. w Łodzi.

Następnie pan minister Świętosławski własnoręcznie zamurował puszkę z aktem erekcyjnym w specjalnej wnęce.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnów: „Jeszcze Polska nie zginęła” oraz „Gaude Mater Polonia”.

II. Z ŻYCIA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO.

Postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta. W listopadzie 1937 roku Tymczasowy Prezydent Miasta powziął 76 postanowień, przy czym w zastępstwie Rady Miejskiej 30, w zastępstwie zaś Magistratu — 46 postanowień.

Dla powzięcia postanowień zgłosił Wydział Prezydialny 14, Wydział Finansowy 2, Wydział Podatkowy 6, Wydział Oświaty i Kultury 3, Wydział Opieki Społecznej 3, Wydział Zdrowia Publicznego 5, Wydział Techniczny 21, Wydział Plantacyj 1, Wydział Gospodarczy 14, Wydział Wojskowy 2, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich 2,

Przedsiębiorstwo Miejskie Kanalizacja i Wodociągi 3 wnioski.

4 postanowienia dotyczą spraw personalnych, 8 — subwencji, 3 — opłat wszelkiego rodzaju, 4 — spraw podatkowych, 8 — spraw finansowych, 3 — spraw organizacyjnych, 2 — spraw inwestycyjnych, 5 — dostaw wszelkiego rodzaju, 10 — spraw gospodarczych, 4 — przetargów, 5 — spraw gruntowych, 6 — statutów, instrukcyj itp., — 8 spraw budowlanych, 6 — spraw różnych.

Z ważniejszych postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta

należy wymienić:

1. nabycie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od p. Karola Anstadta nieruchomości, położonej przy ul. Sędziowskiej № 18;
2. zatwierdzenie Statutu Archiwum Miejskiego w Łodzi;
3. nabycie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od p. Julianny Wenske na potrzeby kanalizacji i wodociągów miejskich działki gruntu, położonej we wsi Antoniew-Stoki;
4. odstąpienie w drodze darowizny Zarządowi Gminy Nowosolna pasa ziemi pod poszerzenie i uregulowanie drogi, biegnącej od wsi Place-Stoki do ul. Pomorskiej;
5. nabycie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Juliusza Heinza parku Julianów;
6. przyznanie miejskim robotnikom sezonowym ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz jednorazowego zasiłku po zł. 30 na osobę;
7. zakupienie dla użytku służby drogowej m. Łodzi 5 motocykli z przyczepkami;
8. zatwierdzenie Statutów Publicznych Szpitali Miejskich pod wezwaniem św. Antoniego i św. Teresy w Łodzi;
9. zatwierdzenie Statutu o podatku od psów na rzecz Gminy Miejskiej Łódź;
10. zatwierdzenie Statutu o opłacie za używanie bruków miejskich na rzecz Gminy Miejskiej Łódź;
11. zatwierdzenie Instrukcji o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź;
12. zaciągnięcie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź krótkoterminowych pożyczek w kwocie zł. 50.000. — w Banku Gospodarstwa Krajowego i w kwocie zł. 1.500 000. — od grupy finansistów belgijskich;
13. organizowanie w okresie 26 tygodni zimowych akcji dożywiania ubogiej dziatwy publicznych szkół powszechnych;
14. zakup aparatu roentgenowskiego dla Publicznego Szpitala Miejskiego pod wezwaniem św. Teresy;
15. ustalenie opłat za wyciągi z księgi ewidencji zwierząt ubojowych w Rzeźni Miejskiej № 2;
16. podział stypendiów miejskich na rok administracyjny 1937/38.

Z Rady Budowlanej. W miesiącu listopadzie rb. Rada Budowlana Wydziału Technicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi na odbytych swych 5 posiedzeniach rozpatrzyła 154 plany budowlane, złożone przez zainteresowanych obywateli.

Dnia 10 grudnia 1937 roku zmarła, przeżywszy lat 65

ś.†p.

Franciszka Walaszczykowa

emerytka miejska

Cześć Jej pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

ZA MIESIĄC LISTOPAD 1937 ROKU.

A. MIANOWANIA:

urzędnicy:

Królikowski Stefan, goniec Centralnej Ekspedycji, mianowany warunkowo z dniem 1. X. 1937 r. rachmistrzem Oddziału Personalnego z uposażeniem według VII st. sł.

B. PRZENIESIENIA:

urzędnicy:

1. Lipkówna Helena, higienistka Wydziału Oświaty i Kultury, przeniesiona z dn. 1. XI. 1937 r. na stanowisko kancelistki do Wydziału Zdrowia Publicznego z dotychczasowym uposażeniem.

2. Lasota Zofia, kancelistka Wydziału Ewidencji Ludności, przeniesiona z dniem 1. XI. 1937 r. na równorzędne stanowisko do Oddziału Personalnego z dotychczasowym uposażeniem.

3. Sikorski Stanisław, kierownik I Zakładu Kąpielowego, przeniesiony z dniem 22. XI. 1937 r. na stanowisko sekretarza do Wydziału Podatkowego z dotychczasowym uposażeniem.

4. Lambrecht Henryk, referent Wydziału Podatkowego, przeniesiony z dniem 22 XI. 1937 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Wojskowego z dotychczasowym uposażeniem.

niżsi funkcjonariusze:

5. Jakubowski Stanisław, woźny Miejskiej Biblioteki Publicznej, przeniesiony z dniem 15. XI. 1937 r. na stanowisko dozorczy do Wydziału Gospodarczego z dotychczasowym uposażeniem.

C. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

urzędnicy:

1. **dr. Mittelstaedt Edward**, inspektor szpitalnictwa miejskiego z dn. 1. XI. 1937 r.
2. **Waltratus Jan**, naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury z dniem 1. XI. 1937 r.

niżsi funkcjonariusze:

3. **Goćławski Stefan**, ogrodnik Wydziału Plantacyj z dniem 1. XI. 1937 r.
4. **Wojciechowski Walenty**, woźny szkoły powszechnej z dniem 1. XI. 1937 r.
5. **Dulibówna Władysława**, dozorca oddziałowy szpitala św. Józefa z dniem 1. XI 1937 r.

D. SKREŚLENIA Z POWODU ŚMIERCI:

urzędnicy:

Michalak Stanisław — referent Wydziału Podatkowego z dniem 13. XI. 1937 r.

Pracownicy Zarządu Miejskiego w Łodzi

odznaczeni w dniu 11 listopada 1937 roku

Nazwisko i imię	Wydział	Stanowisko
„Złoty Krzyż Zasługi“ otrzymali:		
1. Chwalbiński Leon	Podatkowy	Naczelnik Wydziału
2. Rogowicz Stefan	Plantacyj	Naczelnik Wydziału
3. Chudzyński Zygmunt	Komunalna Kasa Oszcz.	Dyrektor
4. Koperski Zygmunt	Przedsiębiorstwo „Kanalizacja i Wodociągi”	Kasjer
„Srebrny Krzyż Zasługi“ otrzymali:		
1. Jaworski Władysław	Prezydialny	Sekretarz Prezydenta
2. Fornalski Tadeusz	Prezydialny	Referent
3. Sałaciński Aleks.	Prezydialny	Referent
4. Komorowski Julian	Finansowy	Kierownik Oddziału
5. Rosner Tadeusz	Podatkowy	Kierownik Oddziału
6. Wyszacki Henryk	Oświaty i Kultury	Zastępca Naczelnika Wydziału
7. Potęga Mieczysław	Oświaty i Kultury	Kierownik Pracowni Przyrodniczej
8. dr. Misjon Bolesław	Zdrowia Publicznego	Kierownik Oddziału
9. Dębczyński Lucjan	Techniczny	Referent
10. Gruszczyński Stefan	Wojskowy	Referent
„Brązowy Krzyż Zasługi“ otrzymali:		
1. Kulesza Franciszek	Prezydialny	Woźny
2. Wieczorek Stanisław	Prezydialny	„
3. Zieliński Józef	Oświaty i Kultury	„
4. Chałaj Franciszek	Gospodarczy	„
5. s.p. Sasiak Andrzej		„

OKÓLNIK Nr 24.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w ŁODZI.

Odpisy przestać Związkowi Zawodowym Pracowników
Miejskich w Łodzi.

Nawiązując do okólnika nr 13 z dnia 13 czerwca 1936 r. w sprawie czasu trwania zajęć służbowych, proszę o uzupełnienie p.5/ omawianego okólnika po słowach „przybywać do pracy” zdaniem „oraz wpisywać się do książki obecności”.

Łódź, dnia 19 listopada 1937 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

(-) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 25.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w ŁODZI.

Odpisy przestać Związkowi Zawodowym Pracowników
Miejskich w Łodzi.

PRZEDMIOT:
ZMIANA SKŁADU OSOBOWEGO KO-
MISJI EMERYTALNEJ II INST.

Nawiązując do okólnika nr 17 z dnia 19 sierpnia 1937 roku, podaję do wiadomości, iż zgodnie z § 44 przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Zarządu Miejskiego w Łodzi, powołałem postanowieniem nr 1243/M z dnia 10 listopada 1937 roku p. Stefana Kosńskiego, etatowego woznego Wydziału Oświaty i Kultury — członka Związku Zawodowego Woznych, do Komisji Emerytalnej II instancji na miejsce zmarłego Andrzeja Sasiaka, przedstawiciela pracowników miejskich z ramienia tegoż Związku.

Łódź, dnia 19 listopada 1937 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

(+) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 26.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w ŁODZI.

Odpisy przestać wszystkim Związkowi Zawodowym
Pracowników Miejskich w Łodzi.

PRZEDMIOT:
POMOC ZIMOWA DLA BEZRO-
BOTNYCH.

Podaję do wiadomości, iż w myśl postanowień Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, składki pracowników na pomoc zimową na rok 1937/38 oblicza się od ich miesięcznego ogólnego dochodu netto w sposób następujący:

pracownicy, otrzymujący do 160 zł. miesięcznie netto płacą zł. 0 20 mies.

"	"	od 161 do 300	"	"	"	"	$\frac{1}{4}\%$
"	"	301 „ 600	"	"	"	"	$\frac{1}{2}\%$
"	"	601 „ 800	"	"	"	"	1 $\%$
"	"	801 „ 1200	"	"	"	"	1 $\frac{1}{2}\%$
"	"	1201 „ 2500	"	"	"	"	2 $\%$
"	"	2501 w wyż	"	"	"	"	4 $\%$ miesięcz-

nych zarobków.

Uposażenie netto otrzymuje się przez pomniejszenie wynagrodzenia brutto o podatek dochodowy, podatek specjalny oraz opłaty na Fundusz Pracy.

Przypadające z powyższego tytułu kwoty potrącać należy na listach płacy w ciągu 5 miesięcy, poczynając od dnia 1 grudnia 1937 roku i księgować na sumy przechodnie „Pomoc zimowa — Prezydyalny“.

Osiągnięte każdorazowo wpływy, Wydział Finansowy przekaze niezwłocznie Wojewódzkiemu Obywatelskiemu Komitetowi Zimowej Pomocy Bezrobotnym na wskazane przez Komitet konto P. K. O., komunikując równocześnie o tym Miejskiemu Obywatelskiemu Komitetowi Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Blizszych informacyj udzieli na żądanie Oddział Personalny.

Łódź, dnia 22 listopada 1937 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIA Nr 27.

DO

WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w Łodzi.

Odpisy przesłać Związkom Zawodowym Pracowników
Miejskich w Łodzi.

PRZEDMIOT:

UDZIELANIE URLOPÓW NADZWY-
CZAJNYCH NA OKRES GDYWANIA
ZASTĘPCZEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Wprowadzony dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. nr 86 poz. 601) obowiązek odbywania zastępczej służby wojskowej obejmuje również i pracowników miejskich.

W związku z powyższym komunikuję:

1. nieobecność pracowników miejskich przy zajęciach z powodu odbywania służby zastępczej traktowana będzie analogicznie, jak urlopy nadzwyczajne udzielane dla odbycia ćwiczeń wojskowych;
2. kierownictwa wydziałów mają prawo uzgadniać z Wydziałem Wojskowym Zarządu Miejskiego terminy tej służby zastępczej dla swych stale zatrudnionych pracowników w ten sposób, aby nieobecność z tego tytułu nie wpłynęła ujemnie na normalny tok pracy w Wydziale;
3. w stosunku do robotników sezonowych i zastępców należy z reguły występować z wnioskami o przesuwanie terminów tej służby na okres jesienno-zimowy, tj. po zakończeniu sezonu lub zastępstwa.

Łódź, dnia 29 listopada 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 28.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w miejsu.

PRZEDMIOT:
STATUT ORAZ PRZEPISY WEWNĘ-
TRZNE ARCHIWUM MIEJSKIEGO.

Podaję do wiadomości, że postanowieniami: nr 934/M z dnia 25 maja 1937 roku, nr 1151/M z dnia 6 października 1937 roku, oraz nr 463/R z dnia 4 listopada 1937 roku zatwierdziłem:

- a) statut Archiwum Miejskiego w Łodzi,
- b) przepisy o korzystaniu z Archiwum Miejskiego w Łodzi,
- c) instrukcje o prowadzeniu Centralnej Składnicy Akt Zarządu Miejskiego w Łodzi,
- d) przepisy o przechowywaniu akt w kancelariach wydziałów, urzędów i przedsiębiorstw Zarządu Miejskiego w Łodzi,
- e) przepisy o brakowaniu akt Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Powyższy statut, przepisy oraz instrukcja, ogłoszone zostały w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi nr 11 z dnia 15 listopada 1937 roku i z dniem tym weszły w życie. Równocześnie tracą swą ważność: statut Archiwum Miejskiego w Łodzi zatwierdzony postanowieniem nr 342/R z dnia 16 grudnia 1936 roku oraz instrukcja o archiwowaniu akt zakończonych Magistratu m. Łodzi, zatwierdzona uchwałą Magistratu nr 13 z dnia 7 stycznia 1933 roku.

Łódź, dnia 29 listopada 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 29.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w miejsu.

PRZEDMIOT:
INSTRUKCJA O SPOSOBIE ODDA-
WANIA i ODBIERANIA DOSTAW
i ROBÓT DLA GMINY MIEJSKIEJ
ŁÓDŹ.

Podaję do wiadomości, iż postanowieniem nr 489/R z dnia 24 listopada 1937 roku powziętym w zastępstwie Rady Miejskiej, zatwierdziłem instrukcję o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź, opartą na zasadach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz. U. R. P. nr 13 poz. 92)

Wymieniona instrukcja ogłoszona zostanie w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi nr 12 z dnia 15 grudnia 1937 roku i z dniem tym wchodzi w życie. Równocześnie traci moc obowiązującą instrukcja Magistratu m. Łodzi o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót, dokonywanych dla Gminy Miejskiej Łódź, zatwierdzona uchwałą Magistratu nr 378 z dnia 7 maja 1931 roku.

Zwracam zarazem uwagę, że zgodnie z przepisami instrukcji:

1. do rozpisywania i przeprowadzania przetargów nieograniczonych i ograniczonych, pertraktacji w sprawie zakupów z wolnej ręki i za zwykłym rachunkiem upoważnione są wyłącznie 2 wydziały: Techniczny i Gospodarczy, przy czym Wydział Techniczny jest kompetentny, o ile dostawa lub robota ma charakter techniczny;
2. autonomiczne przedsiębiorstwa miejskie czynności te załatwiają samodzielnie;
3. pozostałe wydziały mogą dokonywać zakupy za zwykłym rachunkiem do sumy zł 50. — za wyjątkiem artykułów, zakontraktowanych na podstawie umowy o dostawę;
4. uchwały Komisji przetargowej zatwierdza Magistrat, gdy chodzi o dostawy lub roboty na kwotę przekraczającą zł 5.000; w pozostałych wypadkach zatwierdzenie uchwał należy do kompetencji Prezydenta Miasta (względnie resortowego Wiceprezydenta).

Łódź, dnia 29 listopada 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 30.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
ZARZĄDU MIEJSKIEGO
w miejsu.

PRZEDMIOT:
ZNAKI I DRUKI WARTOŚCIOWE.

W myśl par. 52 Szczegółowej instrukcji kasowo-rachunkowej Zarządu Miejskiego w Łodzi, wszelkie znaki wartościowe zamawia wydział Finansowy po otrzymaniu zgłoszenia odnośnego wydziału. Zainteresowane wydziały winny zgłaszać swe zapotrzebowania na druki wartościowe Wydziałowi Finansowemu przynajmniej na miesiąc przed terminem, na który druki są potrzebne, podając dokładnie treść druków, ilość i jakość, oraz ich kolor. Druk znaków zamawia Wydział Finansowy w porozumieniu z Wydziałem Gospodarczym.

Przypominając powyższe, polecam ściśle stosować się do przepisów cytowanego wyżej paragrafu instrukcji.

Łódź, dnia 9 grudnia 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OKÓLNIK Nr 31.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW i URZĘDÓW
ZARZĄDU MIEJSKIEGO.

PRZEDMIOT:
STUDIOWANIE i GROMADZENIE
PRZEPISÓW NORMATYWNYCH.

W myśl par. 21 instrukcji o zakresie czynności i odpowiedzialności członków i urzędników Zarządu Miejskiego w Łodzi — urzędnicy referujący ponoszą między innymi odpowiedzialność:

- a) za dokładną znajomość przepisów, obowiązujących w zakresie danego działu pracy,
- b) za ścisłe przestrzeganie obowiązujących przepisów o postępowaniu administracyjnym, oraz przepisów kancelaryjnych.

Podobać ciążącym na nich obowiązkom urzędnicy referujący mogą tylko wówczas, gdy posiadają znajomość obowiązujących w ich dziale pracy przepisów, oraz gdy wiadomości swe systematycznie uzupełniają drogą śledzenia zmian w ustawodawstwie.

W tym celu urzędnicy referujący obowiązani są:

1. skompletować w jednym zbiorze przepisy, normujące zakres czynności swego działu pracy, sposób ich realizacji itd. (ustawa samorządowa, ustawy i przepisy, obowiązujące w danym dziale, przepisy o postępowaniu administracyjnym instrukcja kancelaryjna, okólniki itp.);
2. wiadomości swe stale uzupełniać przede wszystkim w drodze obowiązkowego studiowania: Dziennika Ustaw R. P., Dzienników Urzędowych właściwych Ministerstw, Wojewódzkiego Dziennika Łódzkiego, Dziennika Zarządu Miejskiego w Łodzi oraz okólników, zarządzeń i instrukcyj władz miejskich;
3. skompletowany zbiór przepisów utrzymywać w należyтым porządku i stale go aktualizować drogą wprowadzenia zmian, zachodzących w ustawach i rozporządzeniach, odnoszących się do ich działu pracy.

Na PP. naczelników wydziałów i kierowników oddziałów wkładam obowiązek dopilnowania bezwzględnego wykonania przez urzędników referujących niniejszego zarządzenia.

Łódź, dnia 9 grudnia 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW
ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

PRZEDMIOT:
PIECZĘĆ URZĘDOWA ZARZĄDU
MIEJSKIEGO W ŁODZI

Z dniem 1 grudnia 1937 roku wprowadza się w Zarządzie Miejskim nową pieczęć urzędową, posiadającą kształt owalny i zawierającą w górnej części herb miasta, zaś poniżej napis: „Zarząd Miejski w Łodzi” oraz kolejny numer.

Urząd Stanu Cywilnego oraz przedsiębiorstwa miejskie: Gazownia i Kanalizacja i Wodociągi posiadają na pieczęci zamiast napisu „Zarząd Miejski w Łodzi” — napis odpowiadający nazwie instytucji.

Pieczęć urzędowa jest trojakiem wymiarów:

- a) 40 x 32 mm — do tłoczenia w papierze oraz do tuszu,
- b) 30 x 24 mm — do laku,
- c) 25 x 20 mm — do legitymacyj i innych dokumentów, na których ze względu na szczupłość miejsca nie może być używana pieczęć normalnych wymiarów.

Pieczęć do tłoczenia w papierze — przydzielona Wydziałowi Prezydialnemu Oddziałowi Personalnemu — przeznaczona jest dla aktów i dokumentów o charakterze uroczystym; pieczęć do tuszu — dla innych aktów i dokumentów; pieczęć do la-

ku — dla umieszczania na kopertach i przesyłkach oraz do potwierdzania ksiąg kassowych, inwentarzowych itp. Na zwykłej korespondencji zewnętrznej i wewnętrznej pieczęci urzędowej używać nie należy.

Ewidencję pieczęci urzędowych, przekazanych do użytku wydziałom, urzędom i przedsiębiorstwom miejskim, prowadzi w formie wykazu, zawierającego numer pieczęci i pokwitowania z odbioru przez zainteresowane agendy, Wydział Prezydialny (Oddział Ogólny), który też sprawuje ogólny nadzór nad prawidłowym używaniem i należywym przechowywaniem pieczęci.

W poszczególnych wydziałach, urzędach i przedsiębiorstwach nadzór ten sprawują naczelnicy wydziałów, oraz dyrektorzy przedsiębiorstw pod osobistą odpowiedzialnością — wzgl. kierownicy oddziałów, jeżeli pieczęć urzędowa jest w posiadaniu oddziału.

Pieczęcie urzędowe winne znajdować się pod zamknięciem i być należyście zabezpieczone przed użyciem ich przez osoby niepowołane. Wynoszenie pieczęci poza obręb biur miejskich jest wzbronione.

W wypadku kradzieży lub zaginięcia pieczęci urzędowej należy bezzwłocznie donieść Wydziałowi Prezydialnemu, który ze swej strony zawiadomi o tym natychmiast Urząd Wojewódzki, Prokuratora Sądu Okręgowego oraz Mennicę Państwową.

Pieczęcie, wycofane z użycia, bądź z powodu uszkodzenia lub zniszczenia, bądź z powodu likwidacji wydziałów, tudzież z innych powodów — winne być zwrócone niezwłocznie Wydziałowi Prezydialnemu za pokwitowaniem.

Z chwilą wprowadzenia nowej pieczęci urzędowej — wszystkie dawne pieczęcie urzędowe (okrągłe) należy natychmiast przekazać za pokwitowaniem Wydziałowi Prezydialnemu.

Odbiór nowych pieczęci pokwitują naczelnicy wydziałów, oraz dyrektorzy przedsiębiorstw miejskich.

W załączeniu — dla orientacji — wykaz pieczęci używanych przez poszczególne wydziały i przedsiębiorstwa.

Łódź, dnia 17 listopada 1937 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

WYKAZ PIECZĘCI

w Wydziałach, Urzędach i Przedsiębiorstwach Zarządu Miejskiego
w Łodzi.

1. Wydział Prezydialny.	Nr pieczęci
1 duża do wytłaczania na papierze 40 x 32 mm	1
1 „ „ tuszu 40 x 32 mm	21
1 „ „ „ 40 x 32 mm	22
1 „ „ „ 40 x 32 mm	23
1 „ „ „ 40 x 32 mm	24
1 „ „ laku 30 x 24 mm	2
1 „ „ „ 30 x 24 mm	3
1 mała „ tuszu 25 x 20 mm	51

II. Wydział Finansowy.

Nr pieczęci

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	25
1 „ „ „	40 x 32 mm	26
1 „ „ „	40 x 32 mm	27
1 „ „ „	40 x 32 mm	28
1 „ „ „	40 x 32 mm	29
1 „ „ laku	30 x 24 mm	4

III. Wydział Podatkowy.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	30
1 „ „ „	40 x 32 mm	31
1 „ „ „	40 x 32 mm	32
1 „ „ „	40 x 32 mm	33
1 „ „ laku	30 x 24 mm	5
1 mała do tuszu	25 x 20 mm	52

IV. Wydział Oświaty i Kultury.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	34
1 „ „ laku	30 x 24 mm	6

V Wydział Opieki Społecznej.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	35
1 „ „ laku	30 x 24 mm	7
1 mała do tuszu	25 x 20 mm	53

VI. Wydział Zdrowia Publicznego.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	36
1 „ „ „	40 x 32 mm	37
1 „ „ „	40 x 32 mm	38
1 duża do laku	30 x 24 mm	8

VII. Wydział Techniczny.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	39
1 „ „ „	40 x 32 mm	40
1 „ „ „	40 x 32 mm	41
1 „ „ „	40 x 32 mm	42
1 „ „ laku	30 x 24 mm	9

VIII. Wydział Plantacyj.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	43
1 duża do laku	30 x 24 mm	10

IX. Wydział Gospodarczy.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	44
1 duża do laku	30 x 24 mm	11

X. Wydział Statystyczny.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	45
1 duża do laku	30 x 24 mm	12

XI. Wydział Wojskowy.

1 duża do tuszu	40 x 32 mm	46
1 duża do laku	30 x 24 mm	13

	Nr pieczęci
XII. Wydział Ewidencji.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	47
1 duża do laku 30 x 24 mm	14
1 mała do tuszu 25 x 20 mm	54
XIII. Wydział Przedsiębiorstw Miejskich.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	48
1 duża do laku 30 x 24 mm	15
XIV Wydział Przemysłowy.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	49
1 duża do laku 30 x 24 mm	16
Urząd Kontroli.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	50
1 duża do laku 30 x 24 mm	17
Urząd Stanu Cywilnego.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	56
1 duża do laku 30 x 24 mm	18
1 mała do tuszu 25 x 20 mm	55
Gazownia Miejska.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	57
1 duża do laku 30 x 24 mm	19
Kanalizacja i Wodociągi.	
1 duża do tuszu 40 x 32 mm	58
1 duża do laku 30 x 24 mm	20

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że Urząd Wojewódzki Łódzki reskryptem L. S.F. I. 4/12/37 z dnia 9 listopada 1937 roku zatwierdził Postanowienie Tymczasowego Prezydenta m. Łodzi nr 457-R z dnia 7 października 1937 roku, działającego na podstawie art. art. 72, 73, 43 i 44 ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz.U.R.P. nr 35 poz. 294) w zastępstwie Rady Miejskiej.

W myśl powołanego Postanowienia przewidziany w ust. 2 art. 15 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. nr 62, poz. 354) **dodatek komunalny na rzecz Gminy Miejskiej Łódź do procentowych opłat stemplowych, należnych do aktów notarialnych, sporządzanych na obszarze m. Łodzi, w roku 1938 pobierany będzie według norm następujących:**

- a) 25% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziałów 12, 24 i 25 oraz w myśl art. art. 81 i 101 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o opłatach stemplowych (Dz. U.R.P. z 1935 r. nr 64, poz. 404),
- b) 20% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziału 15 tejże ustawy;
- c) 15% opłat stemplowych, należnych w myśl art. art. 82—85 oraz rozdziału 21 tejże ustawy;
- d) 10% opłat stemplowych, należnych w myśl rozdziałów 13 i 16 tejże ustawy;
- e) od pism, wymienionych w art. art. 133 i 135 tejże ustawy, o ile posiadają one cechy aktów, wyszczególnionych wyżej pod a)—25 proc. opłat stemplowych,

Dodatkwowi nie podlegają akty, dotyczące przeniesienia własności rzeczy nieruchomości, od których pobierany jest dodatek komunalny na rzecz Gminy Miejskiej Łódź na podstawie art. 13 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, oraz akty, od których dodatek obowiązana byłaby uiścić Gmina Miejska Łódź.

Wymiar i pobór podatku skutecznicą będą notariusze łącznie z wymiarem i poborem procentowych opłat stemplowych.

Zainkasowane z tytułu tego dodatku kwoty notariusze winni wpłacać do Kasy Miejskiej najpóźniej w ciągu dni czternastu po upływie miesiąca, w którym zainkasowanie nastąpiło, przedkładając równocześnie Zarządowi Miejskiemu odpowiednie sprawozdanie.

Do odwołań, podwyższeń, uchyleń, odpisów, odroczeń i zwrotów dodatku stosuje się przepisy art. 49, 51 i 52 powołanej wyżej ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Łódź, dnia 23 listopada 1937 r.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że Urząd Wojewódzki Łódzki reskryptem L. SF. I. 4/10/37 z dnia 9 listopada 1937 roku zatwierdził Postanowienie Tymczasowego Prezydenta miasta Łodzi nr 456/R z dnia 7 października 1937 roku, działającego na podstawie art. 72, 73, 43 i 44 ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U.R.P. nr 35 poz. 294) w zastępstwie Rady Miejskiej.

W myśl powołanego Postanowienia przewidziany w art. 11 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U.R.P. z 1936 r. nr 62, poz. 454) **dodatek komunalny na rzecz Gminy Miejskiej Łódź do opłat od wyrobu i przerobu spirytusu i napojów alkoholowych**, pobieranych na podstawie art. 62 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 roku o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży, oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz.U.R.P. nr 63, poz. 586), zmienionego rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 roku (Dz. U.R.P. nr 84, poz. 615) i z dnia 24 października 1934 roku (Dz. U.R.P. nr 96, poz. 863), oraz do opłat od wyrobu i magazynowania napojów winnych, pobieranych na podstawie art. 16 ustawy z dnia 22 października 1931 roku o opodatkowaniu wina i miodu syconego (Dz.U.R.P. nr 99, poz. 763) w roku 1938 będzie pobierany:

a) w wysokości 100% opłat **od wyrobu i**

b) w wysokości 200% opłat **od sprzedaży** wymienionych wyżej napojów alkoholowych.

Dodatek pobierany będzie łącznie z opłatami państwowymi.

Łódź, dnia 23 listopada 1937 r.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 35 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz.U.R.P. nr 23, poz. 202) Zarząd Miejski podaje do publicznej wiadomości, iż wobec niezgłoszenia przez osoby interesowane zarzutów, stały się prawomocne sporządzone na podstawie ogólnego planu zabudowania m. Łodzi, zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 28 marca 1935 roku za nr Bo-34-I-61, szczegółowe plany zabudowania terenów:

- 1) położonych w Łodzi i przylegających od południa do rzeki Jasień pomiędzy przedłużeniem ulic: Gomółki i Cieszkowskiego do istniejących ulic: Flatta i Przyszkole,
- 2) położonych w Łodzi i zawartych pomiędzy osiami ulic: Karolewskiej, Łąkowej, Kopernika i Towarowej.

Omawiane plany zabudowania przechowane są w Oddziale Regulacji Miasta, Plac Wolności 14, pokój nr 47, i mogą być przeglądane przez interesowanych codziennie, oprócz niedziel i świąt w godzinach od 10-tej do 12-tej.

Łódź, dnia 22 listopada 1937 roku,

w/z (—) *Kazimierz Kozłowski*

Tymczasowy Wiceprezydent Miasta

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w myśl art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli w brzmieniu zmienionym ustawą z dnia 14 lipca 1936 roku (Dz. U. R. P. nr 56, poz. 405) podaje do publicznej wiadomości o uchwaleniu w dniu 4 listopada 1937 roku przez Tymczasowego Prezydenta w zastępstwie Rady Miejskiej:

- 1) szczegółowego planu zabudowania terenów, zawartych pomiędzy osią ul. Rzgowskiej, Północną i Wschodnią, granicą posesji W. Stolarowa przy ul. Rzgowskiej nr porz. 26, 28, 30 i 32, linią biegnącą w odległości 50 m. na północ równolegle do granicy byłej wsi Dąbrowa, osią ul. Kilińskiego, osią przedłużenia ul. Kilińskiego do ul. Wysockiego i osią ul. Wysockiego — zmieniającego częściowo ogólny plan zabudowania m. Łodzi, zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w dniu 28 marca 1935 roku za nr BO-34-I-61;
- 2) szczegółowego planu zabudowania terenów, zawartych pomiędzy osiami ulic Limanowskiego, Glinianej, Pojezierskiej, linią, biegnącą w prostym przedłużeniu osi ul. Grunwaldzkiej, osiami ulic: Grunwaldzkiej i Błękitnej, oraz wschodnią granicą posesji, położonej przy ul. Limanowskiego nr 137;
- 3) szczegółowego planu zabudowania terenów, zawartych pomiędzy osiami ulic: Łagiewnickiej, Tokarzewskiego, Młynarskiej i Dworskiej — zmieniającego częściowo ogólny plan zabudowania m. Łodzi, zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w dniu 28 marca 1935 roku za nr BO-34-I-61;
- 4) szczegółowego planu zabudowania terenów, przylegających w pasie 175 m. na zachód do osi ul. Tramwajowej na odcinku od osi ul. Narutowicza do linii biegnącej w odległości 20 m. na południe równolegle do północnej granicy terenu stacji Łódź-Fabryczna i obejmujących między innymi ulicę Lindleya.

O przystąpieniu do sporządzenia uchwalonych planów zabudowania ogłoszono w kolejności w trybie art. 25 cytowanego rozporządzenia między innymi:

w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim” № 14 z dn. 1 lipca 1937 r.,
 w „Monitorze Polskim” „ 208 „ 10 wrz. 1931 r.,
 w „Monitorze Polskim” „ 102 „ 1 maja 1936 r.,
 w „Monitorze Polskim” „ 297 „ 28 grudn. 1932 r.

Plany te począwszy od dnia 2 grudnia 1937 roku w ciągu dwóch tygodni wyłożone będą codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych do przeglądu publicznego w godzinach od 10 do 12 w Oddziale Regulacji Miasta, Plac Wolności 14, pokój 47.

We wskazanym wyżej okresie osoby interesowane mają prawo w myśl art. 31 cytowanego rozporządzenia zaznajamiać się z treścią omawianych planów, po upływie zaś tego okresu w ciągu następnych dwóch tygodni wnosić przeciw tym planom zarzuty do Wydziału Technicznego Zarządu Miejskiego. —

Łódź, dnia 22 listopada 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

w/z (—) *Kazimierz Kozłowski*

Tymczasowy Wiceprezydent Miasta.

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o dostawach i robotach, Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg publiczny na przewóz 6.000 m sześć. żwiru.

Warunki ogólne, wzór umowy i oferty otrzymać można po uprzednim wpłaceniu, zł. 3. — w Wydziale Technicznym, Plac Wolności 14, pokój nr 34 w referacie gospodarczym Oddziału Drogowego w godzinach od 10 do 12-tej.

Oferty z oznaczeniem ceny jednostkowej oraz ogólnej wartości przewozu, należy składać tamże do dnia 11 grudnia 1937 roku do godziny 12-tej w kopertach podwójnych zalakowanych z napisem: „Oferta do przetargu na przewóz żwiru”.

Koperta zewnętrzna winna zawierać dowód złożenia wadium do depozytu Zarządu Miejskiego, oraz drugą kopertę zawierającą ofertę, podpisane warunki ogólne i wzór umowy oraz uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego. Na kopercie zewnętrznej nie może być ujawnione nazwisko oferenta.

Wadium w wysokości 3% oferowanej sumy może być złożone w gotówce lub w wartościach wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29. I. 1937 r.

Wadium w walorach winno być złożone przynajmniej na 1 dzień przed przetargiem.

Oferty mogą być składane tylko na całość przewozu.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 11 grudnia 1937 roku o godzinie 12¹⁵ w pokoju nr 29.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, prawo powierzenia tylko części dostawy jak również prawo odrzucenia wszystkich ofert. Oferty złożone po terminie rozpatrywane nie będą.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz.U.R.P. z 1936 r. nr 14, poz. 134) Zarząd Miejski wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego przy ulicy Zawadzkiej nr 1, front, II piętro, pok. 12, celem odbioru pism, nadesłanych przez

1 Urząd Skarbowy w Łodzi:

Nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934, 1935, 1936 i 1937.

Nr ks. b.	2366	Brzeski Wacław, Wólczańska	91
„ „ „	1771	Teitelbaum Jentor, Kopernika	53
„ „ „	2208	Bornsteinówna Czesława, Piotrkowska	175a
„ „ „	1406	Raczyński Stefan, Karolewska	6
„ „ „	1606	Raczyński Stefan, Kopernika	43
„ „ „	2236	Łęcki Włodzimierz, Piotrkowska	199
„ „ „	2212	Deitel Baum Dawid, akumulat, Piotrkowska	81
„ „ „	2369	Klajnsztajn Szyfra, Wólczańska	66
„ „ „	2109	Jateczak Jadwiga, Żeromskiego	144
„ „ „	523	Grossman Calel, Cegielniana	3
„ „ „	220	Cwiling Natan, Kopernika	55
„ „ „	568	Heyman Stefan i S-ka, Andrzeja	32
„ „ „	2507	Pilarski Mieczysław,	4
Wezwanie z dn. 3. 8. 37 r. Zemel August, Wólczańska 149			
Zawiadomienia z dn. 13. 2. 37 r. Borensztejn Chana, Piotrkowska 62			
Nr rej. odw.	34/36	Glück Paweł, Lipowa	68
„ „ „	78/35	Raczyński Stefan, Kopernika	43

10 Urząd Skarbowy w Łodzi.

Nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934, 1935 i 1936.

Nr ks. b.	47	Arcykowska Waleria, Sienkiewicza	13
„ „ „	76	Banaszykówna Regina, Łąkowa	19
„ „ „	125	Bester Juda i Unger Jakób, Narutowicza	47
„ „ „	144a	Birnbaum Szaja, Toruń, Plac Teatralny	5
„ „ „	246a	Ciuk Jakób, Moniuszki	2
„ „ „	275a	Czaplarska Józefa, Podmiejska	16a
„ „ „	337	Edelist Jakób, 6-go Sierpnia	30
„ „ „	404	Fiszer Ludwik, Piotrkowska	72
„ „ „	411	Fogel Wolf, Składowa	12
„ „ „	480	Gierszkowich Jonas, Sienkiewicza	20
„ „ „	287	„Chłodnia Włoska”, Piotrkowska	74
„ „ „	790	Kauz Maurycy	82
„ „ „	898a	Kluska Wacław, Przejazd	36
„ „ „	950a	Kowalski Zygmunt, Narutowicza	5
„ „ „	1115	A. Lipiński Sp. z o. o., Piotrkowska	82
„ „ „	1168	Maciąg Kazimierz, P. O. W.	16
„ „ „	1200	Matusiak Antoni, Kilińskiego	60
„ „ „	1206a	Mendelsohn Majer, Piotrkowska	79
„ „ „	1228	Miller Feliks, Kilińskiego	64
„ „ „	1266	Myszkiet Szlama, Narutowicza	50
„ „ „	1328	Opatowski Mordka, Piotrkowska	62
„ „ „	1336	Orenbuch Elias, „Sfinks”, Kilińskiego	78
„ „ „	1358a	Powdejewski Mieczysław	60
„ „ „	1391	Piotrowska Lucyna, Przejazd	68
„ „ „	1346a	Polska Tkanina H. Elias i Kalmanowski, Moniuszki	3
„ „ „	1400	Popp Alfons, Srebrzyńska	81

Nr ks. b.	1436	Pustelnik Rebecka, Piotrkowska	54
" "	"	1487a Rossman Zygmunt, Kilińskiego	80
" "	"	1517 Resenblatt Maks, Piotrkowska	72
" "	"	152a Rozenblum i Wajs	80
" "	"	1548 Rulewski Lucjan, Traugutta	9
" "	"	1579 Aleksander Samicjew, Wierzbowa	44
" "	"	1579 " " "	44
" "	"	1629 Stasiakiewicz Zdzisław, Przejazd	40
" "	"	170a Skurnik Lajb Spadk., Piotrkowska	66
" "	"	1771 Szwarcberg Mendel „Adria”	56
" "	"	1796 Szypylewyj Stefan	82
" "	"	1807 Taśma Henryk, Piotrkowska	58
" "	"	1806 Tebus Marta, Narutowicza	27
" "	"	1853 Unger Jakób „Tęcza” Narutowicza	27
" "	"	1868 Wajnberg Berek, Piotrkowska	58
" "	"	1926 Wieczorek Hieronim, Przejazd	76
" "	"	2035 Zieliński Chwalisław	48
" "	"	2043 Zjedn. Eksped. Wilinger, Kilińskiego	61

II Urząd Skarbowy w Łodzi:

Nakaz płatniczy na państwowy podatek przem. od obrotu za rok 1936.

Nr ks. b. 2414 Trojanowski Moszek, Sienkiewicza 61

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenie uważa się za skuteczne. —

Łódź, dnia 24 listopada 1937 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. nr 14, poz. 134) Zarząd Miejski wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego przy ulicy Zawadzkiej nr 1, front II piętro, pok. 12, celem odbioru pism nadesłanych przez

I Urząd Skarbowy w Łodzi:

wezwanie.

Nr II. ow/33 Rej. karn. Wasserman Józef, ul. Piotrkowska 123

I Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek od nieruchomości i od lokali na lata 1935 1936 i 1937.

Nr ks. bier.	127	Szymke Jan i Genowefa, Karolew
" "	"	579 Zuberadzki Władysław, Żakowice pod Koluszkami
" "	"	588 Denel Alfred i Janina, Warszawa, Poznańska 30
" "	"	287 Kabza W., Mińska 3
" "	"	305 Danel Henryka i Janina, 6 Sierpnia 18
" "	"	375 Stein Leon i Stefania, Podleśna 19/21
" "	"	385 Szedlich Emma, Projektowana 24
" "	"	386 Myszkowski Stan. i Mar., Wysoka 20
" "	"	387 Szedlich Emma, Projektowana. 27

Nr ks. bier.	590	Szedlich Emma, Zubrowa	4
" " "	591	" " "	5, 6, 7
" " "	4207	Karaśkówna Rozalia, Wólczańska	157
" " "	712	Wałkowicz Natan, Kopernika	4
" " "	4121	Masowiec Helena, Andrzeja	44
" " "	12	Zaboklicki Jan, Al. Kościuszki	53
" " "	34	Rybicki Jerzy	57
" " "	41	Chilarski Eugenjusz	67
" " "	235	Wajskopf Mariem, Andrzeja	38
" " "	274	Masowiec Stanisław, Andrzeja	44
" " "	379	Nosowski Aleksander, Bandurskiego	2a
" " "	453	Braentigam Hilmar	30
" " "	474	Kowalski Adam, Lipowa	16
" " "	507	Wolff Ruchla, Gdańska	97
" " "	508	Najman Boruch	97
" " "	509	Szulc Edmund	97
" " "	607	Zgielski Jan	164
" " "	622	Miller Reinhold	148
" " "	669	Rasała Roman, Lokatorska	22
" " "	677	Grzelak Józef, Karolewska	13
" " "	712	Wołkowicz Natan, Kopernika	4
" " "	888	Mikołajczyk Józef, Karolewska	22
" " "	932	Zuwszajn Hela, Kopernika	57
" " "	963	Szafrańska Marianna	62
" " "	1046	Majranc Edward, Łakowa	20
" " "	1216	Litwin Ber, Piotrkowska	109
" " "	1219	Wolpert Chana i Dober, Piotrkowska	109
" " "	1280	Kryszek Maurycy, Piotrkowska	109
" " "	1281	Kartasiński Andrzej, Piotrkowska	113
" " "	1391	Arbuz Roman Miecz.	123
" " "	1400	Michałowska Zofia	123
" " "	1410	Gerliczowa Helena	125
" " "	1506	Jakubowicz Natalia, Kilińskiego	89
" " "	1528	Orłowskiego Matjasa SS-y, Piotrkowska	145
" " "	1597	Burchart Stanisław	163
" " "	1625	Zylbersztajn Markus	165
" " "	1641	Daube Harry	171
" " "	1742	Liebsch Roland	191
" " "	1743	Danielczyk Tadeusz	191
" " "	1816	Schmidt Gustaw	211
" " "	1850	Borucka Kordula	223
" " "	1889	Tow. Zwoleńników Sportu, Podleśna	8
" " "	1937	Świątkowska Olga, Rzgowska	92
" " "	1940	Kulesza Józef, Dolna	14
" " "	2061a	Checht Moszek i Bocian, Wileńska	12
" " "	2123	Łazенcki Ignacy, Wólczańska	77
" " "	2133	Schmit Michał	78
" " "	2165	Klatl Edmund	91
" " "	2192	Bischoff Henryk	98
" " "	2241	Związek Narodowy Robot., Wólczańska	117

Nr ks. b.	2246 Ritta August, Wólczańska 117
" " "	2287 Warszawsko Łódz. Tow. Handl., Wólczańska 135
" " "	2296 Jagiello Władysław, Wólczańska 138
" " "	2364 Ryks Oskar, Wólczańska 149
" " "	2424 Niedziński Stanisław, Wólczańska 165
" " "	2427 Chruścielewski Jan " 167
" " "	2430 Łuckiewicz Władysław " 168
" " "	2440 Świderek Józefa Wólczańska 171/173
" " "	2514 Boroehowski Włodzimierz, Zamenhoffa 6
" " "	2517 Nowicki Władysław " 10
" " "	2592 Triebe Olga, Zamenhoffa 32
" " "	2605 Klub Miłośników Drobiu, Zamenhoffa 36
" " "	2653 Stow. Śpiew. „Damysz”, Żeromskiego 74/6
" " "	2688 Wawroński Mieczysław " 95
" " "	2714 Glanc Maria, Żeromskiego 103
" " "	2718 Kozłowski Wład. " 103
" " "	2727 Cyfracki Józef " 115
" " "	2758 Łopaczewska Franciszka, Żwirki 3
" " "	2761 Erlich Dania, Żwirki 3
" " "	2917 Ciesielski Jan, 28 p. Strz. Kan. 48
" " "	2931 Joskowicz Chaim Mendel, Gdańska 92
" " "	2938 Ber J., Kopernika 49
" " "	2956 Łuckiewicz Władysław, Wólczańska 168
" " "	4196 Romanowski Stanisław, Żwirki 28
" " "	4213 Szmigielski Stanisław, Radwańska 13
" " "	4263 Kosela Anna, Wólczańska 148
" " "	4279 Węgiel Jan, Piotrkowska 207
" " "	4304 Rudstein Elia " 107
" " "	4330 Doliwa Mieczysław, Gdańska 97
" " "	4330 " " " 97
" " "	4457 Brzozowski Jerzy, Kopernika 12
" " "	4472 Łutz Łucja, Kopernika 12
" " "	4481 Mrugalski " 49
" " "	4531 Słapa Franciszek, Piotrkowska 185
" " "	4541 Aronowicz Mordka " 223
" " "	4561 Hauke Reinhold, Wólczańska 72
" " "	4565 Unger Regina " 77
" " "	4574 Will Bruno, Wólczańska 98
" " "	4615 Czapiga Stefania, Zamenhoffa 14
" " "	4625 Gliksman Mojżesz " 38
" " "	4637 Stow. Wędrownicze, Żeromskiego 111
" " "	4659 Bracia Braun, Żwirki 1
" " "	4675 Zielke Oswald Aleks., Gdańska 103
" " "	4724 Pawlak Stanisław, Wólczanska 91
" " "	4735 Kaleski Hugo, Zamenhoffa 11
" " "	4760 Ławnicki Kazimierz, Żwirki 28

2 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu na 1935 i 1936 r.

Nr ks. bier. 4291 Hendeles Izrael, Podrzeczna 10

" " " 4103 Jakubowicz Ber, 11 listopada 33

Nr ks.	b.	4292	Konotkiewicz Adela,	Srebrzyńska	95
"	"	"	3658	Baulis Edward,	Żeromskiego 2
"	"	"	232	Bielawski Ojzel,	Ogrodowa 9
"	"	"	950	Goldberg Dawid,	Nowomiejska 8
"	"	"	1438	Kestenberga Jochw. D.,	Ogrodowa 29
"	"	"	1749	Łaskier Nuchim,	Nowomiejska 2
"	"	"	2267	Olsztajn Icel L.,	Ogrodowa 3
"	"	"	2601	Rozen Abram,	Gdańska 17
"	"	"	3755	Rozyn Abram	" 17
"	"	"	4285	Szajnrok Lajb,	Nowomiejska 22
"	"	"	3884	Warsztacka Pesa-T.,	Ogrodowa 3

13 Urząd Skarbowy w Łodzi:

orzeczenia karne:

Nr rej. karn.	25/37	Zylberman Beniamin,	Brzezińska	13
"	"	200/36	Goldman Estera,	Kościelna 6
"	"	189/37	Goldberg Hana Brucha,	Wolborska 16
"	"	283/37	Lewenbaum Dania,	Nad Łódką 2
"	"	208/37	Matusiak Helena,	Marysińska 4
"	"	76/37	Rotsztajn Jakób,	Smugowa 12
"	"	31/37	Sochaczewski Józef,	Franciszkańska 30a
"	"	107/36	Syna Icek,	Wolborska 37
"	"	28/37	Szajndrok Jakób,	Brzezińska 5
"	"	28/37	"	" 5
"	"	220/37	Wajnberg Wolf,	Brzezińska 21

14 Urząd Skarbowy w Łodzi:

orzeczenie karne:

Nr rej. karn. 142/36 Festerman Icek, ul. Brzezińska 56

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenia uważa się za skuteczne. —

Łódź, dnia 10 grudnia 1937 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI).

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje niniejszym do publicznej wiadomości, że z dniem 2 stycznia 1938 r., będą wprowadzone nowe znaczki miejskiej opłaty administracyjnej wartości: zł. 5. — zł. 2. —, zł. 1. —, zł. 0.60, zł. 0.50 i zł. 0.20.

Osoby, posiadające zapas nieużytych znaczków miejskiej opłaty starej edycji, mogą wymienić je na znaczki nowej edycji tej samej wartości wyłącznie w ciągu miesiąca stycznia 1938 roku.

W tym celu należy zgłosić się do Głównej Kasy Miejskiej, Plac Wolności 14, w podwórzu, okienko Nr 2 i wypełnić otrzymany tamże druczek, po czym znaczki wymieniane będą na nowe za zwrotem dawnych.

Łódź, dnia 20 grudnia 1937 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adler Zalman, zam. w Łodzi przy ul. Masarskiej nr 14, zagubił dowód tożsamości konia, wydany przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Borensztajn Wolf, zam. w Łodzi przy ul. Głównej nr 6, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Bach Jakób, zam. w Łodzi przy ul. Południowej nr 9, zagubił dowód osobisty wydany przez Wydział Ewidencji Ludności Zarządu Miejskiego w Łodzi, metrykę urodzenia, wydaną przez Urząd Stanu Cywilnego, oraz kartę rejestracji wojskowej, wydaną przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

„Bazrarot” (Łódź ul. Pabianicka nr 49) Firma zagubiła potwierdzenie zgłoszenia nr 16924 l. dz. 1551/34, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Dimant Abram, zam. w Łodzi na Bałuckim Rynku nr 8 (dawniej ul. Piłsudskiego 25) zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Drobna Sprzedaż Lamp i Przyborów Elektrycznych — Lewin Pinkus — Łódź, ul. Północna nr 12, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Dobrowolski Zdzisław, zam. w Łodzi przy ul. Młynarskiej nr 25, zagubił potwierdzenie zgłoszenia nr 12679 wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Grunis Icek, zam. w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr 17, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

„Jonafat” J. — Joffe i Nowak — Łódź, ul. Sienkiewicza nr 68 (dawniej ul. Piotrkowska nr 56), zagubiono potwierdzenie zgłoszenia, wydane w 1934 roku przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Kirsztajn W. Nuchem, zam. w Łodzi Plac Wolności nr 6, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Komorowski Józef, zam. w Łodzi przy ul. Zamenhoffa nr 10, zagubił kwit kaucyjny nr 21352 z dnia 29-11-1929 roku, wydany przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Kroll Helmut, zam. w Łodzi przy ul. Nowoprojektowanej nr 9, zagubił zaświadczenie rejestracji wojskowej, wydanej przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Lecznica Lekarzy Specjalistów (Łódź, ul. Piotrkowska nr 17) zagubiła książeczkę oszczędnościową nr 11373, wydaną przez Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi.

Morka Franciszek, zam. w Łodzi przy ul. Marynarskiej nr 26, zagubił kartę pierwszej rejestracji wojskowej, wydaną przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Melszpajs Jakub Dawid, zam. w Łodzi przy ul. Południowej nr 27, zagubił książeczkę oszczędnościową, wydaną przez Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi — Oddział I — w dniu 23./11. 1937 roku.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi, Centrala — Łódź, ul. Ogrodowa nr 74, zagubiła trzy potwierdzenia zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi dla trzech sklepów wymienionej wyżej Spółdzielni, znajdujących się: przy ul. 6 Sierpnia nr 40, ul. Lipowej nr 63 i Brzezińskiej nr 85.

Rapoport Alfred Jakub, zam. w Łodzi przy ul. Sienkiewicza nr 27 (dawniej ul. 11 Listopada nr 17) zagubił kartę rejestracji Wojskowej, wydaną przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Rubaszkin Jakub, zam. w Łodzi przy ul. Kilińskiego nr 44, zagubił kartę pierwszej rejestracji wojskowej, wydaną w 1935 roku przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Rozenberg Chaim, zam. w Łodzi przy ul. Zawadzkiej nr 29, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie sklepu spożywczego, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Skład towarów Manufakturowych „Charo” (J. Chankin i B. Rajzman) Łódź, ul. Piotrkowska nr 26 zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Sobiszowa Józefa, zam. w Łodzi przy ul. Rokicińskiej nr 13 (dawniej przy ul. Kilińskiego nr 79), zagubiła potwierdzenie zgłoszenia nr 7762 z dnia 22.I. 1931 roku, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Wigdorczyk Jonasz, zam. w Łodzi przy ul. Zgierskiej nr 16, zagubił książeczkę oszczędnościową nr 2426, wydaną przez Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi — Oddział I

Woch Piotr, zam. w Łodzi przy ul. Rzgowskiej nr 58, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Wajs Edmund, zam. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr 265, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie Przędzalni Zarobkowej, wydanej przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

BIBLIOTEKA
M. J. P. S. Łódź
K. P. S. Łódź